

Ansökningsguide om åkerstöd 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

Stödvillkor för åkerstöd 2025

- Grundläggande inkomststöd
- Kompensationsersättning
- Omfördelningsinkomststöd
- Stöd för miljösystem
- Miljöersättning
- Ersättning för ekologisk produktion
- Bidrag för specialväxter
- Bidrag för stärkelsepotatis
- Stöd till unga jordbrukare
 - Inkomststöd för unga jordbrukare
 - Stöd till unga jordbrukare
- Nationella åkerstöd
 - Allmänt hektarstöd
 - Nordligt hektarstöd
 - Nationellt stöd för sockerbeta
- Miljöavtal
 - Skötselavtal av våtmark
 - Avtal om skötsel av jordbruksnatur och landskap
 - Avtal om upprätthållande av ursprungssorter

Stödvillkor: grundläggande inkomststöd 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Grundläggande inkomststöd är ett från produktionen frikopplat stöd som i sin helhet finansieras av EU. Finland är indelat i de två stödområdena AB och C.

Stödområdena finns på Livsmedelsverket.fi sidan [Karta över stöd- och styrningsområden](#).

Ansökan om grundläggande inkomststödstöd och stödvillkor

Du kan årligen ansöka om grundläggande inkomststöd elektroniskt i Viputjänsten i ansökan om åkerstöd. Ansökan om stöd och stöddatum berättas mer i [Ansökningsguide om åkerstöd](#)

Det minsta jordbruksskifte för vilket stöd betalas är 0,05 hektar. Stöd beviljas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Inom det grundläggande inkomststödet är den stödberättigade arealen områden som utgör jordbruksmark från att stödansökningstiden har gått ut fram till slutet av växtperioden, dock minst fram till 31.8. Du kan läsa om kraven för stödberättigande för jordbruksmark i avsnittet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) i ansökningsguide för åkerstöd.

Utöver iakttagandet av de stödspecifika villkoren ska du:

- vara en [aktiv jordbrukare](#)
- uppfylla [kraven för villkorlighet](#)
- utöva [jordbruksverksamhet](#) på jordbruksmarken.

Stödbelopp

Det sammanlagda beloppet av de direktstöd som beviljats din gård ska vara minst 500 euro under stödåret för att direktstödet från EU ska kunna betalas ut. Direktstöd är utöver grundläggande inkomststöd, stöd för miljösystem, djurbidrag, bidrag för specialväxter, inkomststöd för unga jordbrukare, bidrag för stärkelsepotatis och omfördelningsinkomststöd.

Du kan kontrollera växternas rätt till grundläggande inkomststöd i Ansökningsguide för åkerstöd kapitlet [Anmälan om växter och stödnivåerna](#).

Grundläggande inkomststöd kan beviljas till ett belopp av högst 295,98 miljoner euro per år.

Det uppskattade beloppet av grundläggande inkomststöd 2025:

- AB-område: 137,55 euro /hektar
- C-område: 117,55 euro /hektar

Antalet av stödberättigade hektar påverkar stödnivån.

Beloppet på stödet preciseras innan det betalas ut, när arealen för stödberättigande ytan är känd.

Stödvillkor: kompensationsersättning 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Syftet med kompensationsersättning är att trygga jordbruksproduktionens fortsättning trots de ogynnsamma klimatförändringarna som beror på det nordliga läget och att förhindra att jordbruksmarken förkastas från odlingsbruk genom att betala ut en ersättning för odlare i ogynnsamma områden och i bergstrakter.

1. Att ansöka om stöd

Du kan årligen ansöka om kompensationsersättning elektroniskt i Viputjänsten vid ansökan om åkerstöd. Mer information om [ansökan om åkerstöd](#) och [datum](#) finns i ansökningsguiden om åkerstöd.

2. Stödbelopp

Grunderna för betalning av ersättning

Ersättning betalas för alla ersättningsberättigade skiften på din gård vars markanvändningsslag är åker, naturbete och naturäng. Det minsta jordbruksskiftet för vilket ersättning kan betalas är 0,05 hektar.

Ersättning betalas dock inte för följande arealer: trädgårdsland, arealer med energiväxter med vedstam, arealer med prydnadsvide för flätning och annan hampareal än sådan som berättigar till grundläggande inkomststöd. Ersättning betalas inte heller för icke odlade arealer.

Ersättningen finansieras delvis av EU.

Ersättningsnivåer

Ersättningsnivån är

- i stödområde AB (Södra Finland) 217 €/ha
- i stödområde C 242 €/ha.

Stödområdena finns på sidan [Karta över stöd- och styrningsområden](#) på ruokavirasto.fi.

Stegvis minskning av ersättningen

Den ersättning som betalas per hektar sjunker i takt med att din gårds areal som beviljas kompensationsersättning stiger. Till arealer som beviljas kompensationsersättning räknas de skiften för vilka ersättning betalas. Minskad ersättning betalas bara för de hektar som överstiger de nedan nämnda trösklarna (inte för gårdens hela areal).

Tabell 1: Stegvis minskning av ersättningen

Gårdens areal som betalas ersättning	Den utbetalda kompensationsersätt- ningens andel av det fulla beloppet av ersättning/ha
upp till 150 hektar	100 %
För åkerareal som överstiger 150 ha upp till 300 hek- tar	90 %
För åkerareal som överstiger 300 ha	80 %

Exempel 1. Gården är belägen i stödområde C och gården har 180 hektar ersättningsberättigad areal. Alla 180 hektar har konstaterats vara ersättningsberättigade.

Gården får full ersättning för 150 hektar:

$150 \text{ ha} \times 242 \text{ €/ha} = 36\,300 \text{ €}.$

För resterande 30 hektar betalas ersättningen till nedsatt belopp, dvs. 90 % av den fulla stödnivån:

$30 \text{ ha} \times (242 \text{ €/ha} \times 90 \%) = 6\,534 \text{ €}.$

3. Stöd villkor

Utöver iakttagandet av de stödspecifika villkoren ska du:

1. vara en **aktiv jordbrukare**
2. uppfylla **kraven för villkorlighet**
3. utöva **jordbruksverksamhet** på jordbruksmarken.

Ålderskrav för den sökande

Den sökande eller dennes make/maka måste sedan 31.12.2023 vara minst 18 år. En person under 18 år kan beviljas ersättning om hen har ingått äktenskap, bedriver jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om flera jordbrukare bedriver jordbruk eller i form av en sammanslutning, måste minst en av dem uppfylla ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Minimiareal och besittning av areal

För att ersättning ska kunna betalas ska den sökande ha åtminstone 5 hektar ersättningsberättigade basskiften (ersättningsberättigande Ja och Endast LFA). Till minimiarealen räknas 0,01 hektar och ersättningsberättigade skiften som är större än så. De ersättningsberättigade skiftena ska vara i din besittning senast 17.6.2025.

Ersättningsberättigande

Kompensationsersättning kan endast betalas för arealer med basskiften som är ersättningsberättigade. Basskiften på åker har "Ersättningsberättigande" och basskiften på naturbete och naturäng har "Endast LFA". Mer information om hur ersättningsberättigande bestäms och hur man ansöker finns i kapitlet om **Ersättningsberättigande basskifte** i ansökningsguide om åkerstöd.

Trädesbegränsning

Trädesbegränsningen begränsar arealen för trädesmark och naturvårdsvallar som ersättning betalas för. När du uppger trädesmarker och naturvårdsvallar till sammanlagt högst 25 procent av den ersättningsberättigade åkerarealen, kan ersättning betalas för hela den ersättningsberättigade arealen på din gård. På den resterande arealen måste du uppges odlingsväxter. Till exempel gröngödslingsvall och mångfaldsväxter hänförs till den ersättningsberättigade och odlade åkerarealen när begränsningen fastställs.

Exempel 2. Gården har 100 hektar ersättningsberättigade skiften. Gården uppger 10 hektar icke odlad areal, sammanlagt 25 hektar trädesmark, 10 hektar naturvårdsvall, 20 hektar skyddszon och 25 hektar havre och 10 hektar trädgårdsland.

På åkerarealen finns det sammanlagt 45 hektar andra odlingsväxter än sådana som berättigar till ersättning och som räknas in i trädesbegränsningen (= skyddszon + havre). Den största tillåtna arealen med trädesmark är således $45 \text{ ha} / 3 = 15 \text{ ha}$. Arealen som ersättning betalas för fås genom att multiplicera arealen för övriga odlingsväxter med $45 \text{ ha} * 4/3 = 60 \text{ ha}$.

Ersättning betalas för arealer med trädesmark och naturvårdsvall för 15 hektar och för havre och skyddszon för 45 hektar, dvs. totalt 60 hektar som nämns ovan. Ersättning betalas inte för icke odlad areal eller för trädgårdsland.

Exempel 3. Gården har 20 hektar naturvårdsvall och 1 hektar trädgårdsland.

Eftersom det inte finns några odlingsväxter som berättigar till ersättning uppstår ingen areal i beräkningen som ska ersättas för växter som omfattas av trädesbegränsningen. Ersättning betalas alltså inte överhuvudtaget.

Stödvillkor: omfördelningsinkomststöd 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Omfördelningsinkomststöd är ett från produktionen frikopplat stöd som i sin helhet finansieras av EU. Det riktas särskilt till mindre gårdar. Stödet betalas ut som årligt frikopplat stöd per stödberättigande hektar till jordbrukare som också får [grundläggande inkomststöd](#).

Ansökan om stöd och stödvillkor

Du kan årligen ansöka om omfördelningsinkomststöd elektroniskt i Viputjänsten i ansökan om åkerstöd. Ansökan om stöd och stöddatum berättas mer i [Ansökningsguide om åkerstöd](#).

Stöd betalas för alla gårdar, dock för högst 50 hektar. Det minsta jordbruksskifte för vilket stöd betalas är 0,05 hektar. Stöd beviljas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Inom det omfördelningsinkomststöd är den stödberättigade arealen områden som utgör jordbruksmark från att stödansökningstiden har gått ut fram till slutet av växtperioden, dock minst fram till 31.8.

Du kan läsa om kraven för stödberättigande för jordbruksmark i avsnittet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Utöver iakttagandet av de stödspecifika villkoren ska du:

- vara en [aktiv jordbrukare](#)
- uppfylla [kraven för villkorlighet](#)
- utöva [jordbruksverksamhet](#) på jordbruksmarken.

Stödbelopp

Det sammanlagda beloppet av de direktstöd som beviljats din gård ska vara minst 500 euro under stödåret för att direktstödet från EU ska kunna betalas ut. Direktstöd är utöver grundläggande inkomststöd, ekosystemstöd, djurbidrag, bidrag för specialväxter, inkomststöd för unga jordbrukare, bidrag för stärkelsepotatis och omfördelningsinkomststöd.

Du kan kontrollera växternas rätt till omfördelningsinkomststöd i ansökningsguide om åkerstöd kapitlet [Anmälan om växter och stödnivåerna](#).

Stöd kan beviljas till ett belopp av högst 26,2 miljoner euro år 2025.

Det uppskattade beloppet av omfördelningsinkomststöd 2025 är 19,75 €/hektar. Beloppet på stödet preciseras innan det betalas ut, när arealen för stödberättigande ytan är känd.

Stödvillkor: stöd för miljösystem 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Stöd för miljösystem är ett direkt stöd som helt finansieras av EU och vars mål är att stödja jordbruksmetoder som är gynnsamma för klimatet och miljön. Du kan få stöd för miljösystem om du är aktiv jordbrukare.

Obsevera 2025

- **Kapitel 2.** Växttäckte vintertid:
 - Inom åtgärden växttäckte vintertid kan du få stöd för miljösystem för arealer som du bevarar obearbetade och **med växttäckte** över vintern.
 - Från och med 2025 gäller kraven på bevarandetid med växttäckte inte sådan permanent gräsmark för vilken **du inte ansöker** om stöd för miljösystem med höstanmälan 2026.
- **Kapitel 3.** Naturvårdsvallar:
 - I växtbestånd som utvecklats till växtbestånd med flera arter ska gräs- och vallfoderväxter utgöra över 50 procent av växtbeståndet. Förnya växtbeståndet på naturvårdsvallen om mängden gräs- och vallfoderväxter i växtbeståndet börjar minska.
- **Kapitel 5.** Mångfaldsväxter:
 - Du kan odla alla mångfaldsväxter även i remsor eller som öar.
 - Så utsädet för växtblandningen jämnt på hela jordbruksskiftet med målet att åstadkomma ett täckande växtbestånd.
 - Vid svåra ogrässituationer får du använda växtskyddsmedel som hårdbekämpning.
 - *Ärt* och *bondböna* har lagts till som alternativ i fröblandningslistorna för insektspollinerade växter och landskapsväxter samt fältfågelväxter.

1. Allmänna stödvillkor och begränsningar för utbetalning

Du kan förbinda dig till årligen vid [ansökan om åkerstöd](#). Det finns fyra åtgärder som omfattas av stöd för miljösystem: växttäckte vintertid, naturvårdsvallar, gröngödslingsvallar och mångfaldsväxter.

Stöd för miljösystem kan beviljas till ett belopp av högst 86 miljoner euro per år. Stödets uppskattade belopp 2025 är följande:

- Växttäckte vintertid 40 €/ha
- Naturvårdsvallar 65 €/ha
- Gröngödslingsvallar 80 €/ha

- Mångfaldsväxter 270 €/ha

Du kan välja mellan en till fyra åtgärder inom stöd för miljösystem varje år.

Begränsningar för utbetalning av stöd:

- Du kan få stöd för åtgärden växttäckte vintertid endast om du också får grundläggande inkomststöd.
- Stöd för miljösystem som gäller naturvårdsvallar, gröngödslingsvallar och mångfaldsväxter kan beviljas för sammanlagt högst 25 procent av gårdens areal som berättigar till direktstöd
 - Inom stödområde C kan stöd för miljösystem för naturvårdsvallar beviljas för högst 10 procent av gårdens areal som berättigar till direktstöd.
 - Om den areal som du har anmält för åtgärderna överskrider procentgränsen, betalas stöd först för den areal som har den högsta stödnivån.

På bilden nedan (Bild 1) kan du se hur åtgärderna inom stöd för miljösystem påverkar betalningen av miljöersättning (miljöförbindelse) och ersättning för ekologisk produktion.

Kan en åtgärd ske samtidigt på samma skifte och betalas det stöd för båda åtgärderna för skiftet?

		Gårdsspecifik åtgärd, jordbruksgrödor											
Miljöersättning	Gårdsspecifik åtgärd, trädgårdsväxter	3										1	Du kan anmäla dem för samma skifte, utbetalning görs för båda
	Jordförbättrings- och saneringsväxter	1	1									2	Endast ekosystemstöd betalas ut för skiftet
	Odling av fånggrödor	1	1	3								3	Kan inte anmälas för samma skifte
	Främjande av cirkulär ekonomi	1	1	1	1							4	Endast miljöersättning betalas ut för skiftet
	Skyddszoner	3	3	3	3	3							
	Vallar på torvåkrar	1	3	3	3	1	3						
	Hantering av avrinningsvatten, reglerbar dränering	1	1	1	1	1	1	1					
	Hantering av avrinningsvatten, underbevattnings	1	1	1	1	1	1	1	3				
	Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter	3	1	3	1	1	3	3	1	1			
	Fågelåkrar	1	1	3	1	1	3	1	1	1	3		
Ekoersättning	Växtodling	1	1	1	1	1	4 ^A	1	1	1	3 ^B	1	
	Frilandsgrönsaker	1	1	3	1	1	3	3	1	1	3 ^B	1	3
	Husdjursproduktion	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3 ^B	1	1
	Växttäckte vintertid	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1
Stöd för miljösystem	Gröngödslingsvallar	2 ^C	3	3	3	3	3	1	1	3	3	3	1
	Mångfaldsväxter	2 ^C	3	3	3	1 ^E	3	3	1	1	3	3	2 ^D
	Naturvårdsvallar	2 ^C	3	3	3	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3

- A. Du kan anmäla en skyddszon-åtgärd för miljöersättning för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion, men då betalas ingen ersättning för ekologisk produktion för skiftet.
- B. Du kan få stöd för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion även för en åtgärd för alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter inom miljöersättning, om du väljer organisk eller biologisk nedbrytbar marktäckning eller gräs som ska klippas under växtperioden med fleråriga växter.
- C. Om du anmäler åtgärden gröngödslingsvall, mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
- D. Om du anmäler åtgärden mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet inom ekosystemstöd betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
- E. Du kan endast anmäla åtgärden främjande av cirkulär ekonomi inom miljöersättningen det år då du anlägger växtlighet i form av mångfaldsväxter.
- F. Ekohusdjursförhöjning utbetalas till så många arealer som ingår i förbindelsen och som jordbrukarens djurenheter räcker till för (0,5 ey/ha), och för förbindelsens totala areal oberoende av växten.

Bild 1. Inbördes begränsningar i fråga om stöd för miljösystem, miljöersättning (miljöförbindelse) och ersättning för ekologisk produktion.

2. Växttäckte vintertid

Inom åtgärden växttäckte vintertid kan du få stöd för miljösystem för arealer som du bevarar obearbetade och med växttäckte över vintern. Ansök om stöd i [ansökan om åkerstöd](#) i Viputjänsten. Ange i höstanmälan de arealer som du förvarar täckta av växtlighet över vintern. Anvisningar för att göra en höstanmälan ges separat hösten 2025. Du kan få stöd för en areal som är täckt av växtlighet och vars areal är minst 0,05 hektar.

För arealer som uppfyller kravet på villkorligt minimiväxttäckte vintertid kan stöd betalas inom åtgärden växttäckte för stödet för miljösystem, om arealen är växttäckte eller stubb.

Stöd villkor för växttäckte vintertid

Du kan få stöd för miljösystem för åkerarealer, permanenta grödor och permanent gräsmark som inte bearbetats i växttäcktet vintertid och som är stubb- eller växttäckte. Stöd kan betalas bara till basskifte med markanvändningsslaget åker.

Om du anmäler areal till åtgärden ska du förvara ett obearbetat stubb- eller växttäckte på följande sätt:

Förvaringstid (vintersäsongen 2025–2026)	Areal
31.10.2025–15.4.2026	Åkerarealen och arealen med permanenta grödor
31.10.2025–1.5.2026	Areal med permanent gräsmark

Permanent gräsmark i växttäckte vintertid

Om du bearbetar permanent gräsmark före 31.10 och sår en vallväxt på arealen på hösten, är arealen fortfarande permanent gräsmark och du kan få stöd för miljösystem för växttäckte vintertid när du bevarar arealen obearbetad och med växttäckte 31.10.2025–1.5.2026.

Om du däremot sår en höstsådd växt som inte är en vallväxt på arealen kan du få stöd för miljösystem för växttäckte vintertid när du bevarar arealen obearbetad och med växttäckte 31.10.2025–15.4.2026.

Du kan ansöka om stöd för arealer med följande växter om du behåller arealen obearbetad och den är täckt av stubbar eller växter under förbindelsetiden:

- baljväxter
- blandade växtbestånd av ovan nämnda växter.
- bovete
- frökryddor
- oljeväxter
- quinoa
- spannmål
- spånadsväxter

Du kan också ansöka stöd för växttäckte vintertid för en kemiskt förstörd stubb av vall, spannmål, bovete, quinoa, oljeväxter, fiberväxter, baljväxter, frökryddor och blandade växtbestånd.

Du kan ansöka om stöd för arealer med följande växter om du bevarar arealen med växttäckte och obearbetad under förbindelsetiden:

- fleråriga energi- och trädgårdsväxter med växtlighet mellan raderna
- fånggrödor
- grölträdor
- grüngödslingsvall
- jordförbättrings- och saneringsväxter
- jordgubbar
- höstsådda växter
- naturvårdsvall
- mellangrödor
- mångfaldsväxter
- rörflen
- sådda grödor som överlever vintern.
- vallväxter

Du kan inte anmäla den areal du uppgett i ansökan om åkerstöd som svartträda eller stubbträda som växttäckte på hösten, om du inte har sått höstsådda växter på arealen.

Du kan få stöd för arealer med fleråriga energi- och trädgårdsväxter endast om det finns ett växtbestånd mellan raderna, till exempel vall. Om det inte finns något växtbestånd mellan raderna ska du i höstanmälan anmäla att arealen är fri från växttäckte. Livsmedelsverket ger anvisningar om att göra höstanmälan senare 2025.

Växter som kan godkännas för växttäckte vintertid anges i **Vilka växter uppfyller stöd villkoren?**

Krav på miniminivå för växttäckte vintertid

Följ **minimikrav för marktäckning enligt villkorligheten**, när du har förbundit dig till växttäckte vintertid. Stödet minskas med 20 procent om du inte uppfyller minimikravet för marktäckning enligt villkorligheten. Om försummelsen är ringa, leder försummelse inte till stöдавdrag.

Kravet på **miniminivå är också att permanent gräsmark** enligt villkorligheten ska bevaras. Om andelen permanent gräsmark av jordbruksmarken minskar med över fem procent i Finland, betalas inget stöd för växttäckte vintertid för arealer med permanent gräsmark.

Begränsningar i betalning för växttäckte vintertid

För växttäckte vintertid betalas inte stöd för följande arealer:

- Areal som tagits ur annan användning till jordbruksmark efter 2022.
- För arealer med permanenta gräsmarker på Naturaområden.
- Arealer med permanent gräsmark om skyldigheten att återställa har tagits i bruk.
- För arealen i skyddszoner för miljöförbindelse och för motsvarande åtgärd på Åland.
- För arealen vallar på torvåkrar för miljöförbindelse och för motsvarande åtgärd på Åland.
- Miljöavtalsområdet för jordbruksnaturens mångfald och -landskap.

Stöd för växttäckte vintertid betalas inte heller för sådana arealer för vilka stöd har återkallats eller som har förkastats vid en administrativ kontroll, övervakning av åkerstöd eller satellitövervakning.

3. Naturvårdsvallar

I åtgärden naturvårdsvall i anslutning till stöd för miljösystem kan du få stöd för extensiv odling av vall. Ansök om stöd för naturvårdsvall i anslutning till stöd för miljösystem i [ansökan om åkerstöd](#) i Viputjänsten. Det minsta jordbruksskiftet för vilket du kan få stöd är 0,05 hektar.

Stöd villkor för naturvårdsvallar

Bearbetning, sådden och bevarande av växtligheten:

- Bearbeta inte naturvårdsvallen annat än i samband med anläggning eller avslutande.
- Som naturvårdsvall kan du anmäla en gammal vall som utvecklats till en vall med flera arter eller ett nytt växtbestånd som besåts med mångåriga vallväxter. Så växtligheten senast 30.6.
 - Om du sår ett nytt vallbestånd ska fröblandningens växtarter och deras andelar föras in i odlingsanteckningarna.
 - I växtbestånd som utvecklats till växtbestånd med flera arter ska gräs- och vallfoderväxter utgöra över 50 procent av växtbeståndet. Förnya växtbeståndet på naturvårdsvallen om mängden gräs- och vallfoderväxter i växtbeståndet börjar minska.
- Av fröblandningens vikt för naturvårdsvallar får högst 20 % utgöra frön av kvävefixerande växter.
- Bevara beståndet av naturvårdsvall och följ villkoren fram till slutet av augusti. Du kan avsluta växtligheten genom bearbetning och/eller med växtskyddsmedel från och med den 1.9.
 - Du kan avsluta det andra årets bestånd av naturvårdsvall och vidta åtgärder i anslutning till sådd av höstsådda växter från och med den 1.8.

Gödsling:

- Naturvårdsvallen får inte gödslas under hela kalenderåret.
- Från och med det andra naturvårdsvallåret kan du använda gödselmedel från och med den 1.8 om du sår höstsådda växter.

Växtskydd:

- Du kan endast använda växtskyddsmedel för att avsluta växtligheten.
 - Du kan inte använda växtskyddsmedel på våren innan naturvårdsvallen sås.
 - Från och med det andra naturvårdsvallåret kan du använda växtskyddsmedel från och med den 1.8 om du sår höstsådda växter.
- Om växtbeståndet på en naturvårdsvall avbryts med växtskyddsmedel kan du inte anmäla samma areal som naturvårdsvall följande år.

Slåtter, bete och skörd:

- Naturvårdsvallen ska slåttas minst vartannat år före 15.9.
 - Om du har uppgett arealen som gräs 2024 och ingen slåtter har konstaterats i satellituppföljningen 2024, ska du slå växtligheten 2025. Även omfattande betesgång godkänns. Kontrollera på kartnivå i Vipu-tjänsten om arealen på basis av satellituppföljningen har slagits 2024.
- Vid svåra ogrässituationer ska du årligen slåtta senast den 15.9, för att förhindra att ogräset sprids.

- Bete och skörd på naturvårdsvallen är tillåtet.

Krav på miniminivå för naturvårdsvallar

Följ som miniminivå för naturvårdsvallar vid vattendrag kraven på **villkorligt område utan gödsling**. Gödsla inte närmare än fem meter från vattendraget. Sprid inte stallgödsel och organiska gödselmedel som ytspridning inom följande fem meters zon, om du inte bearbetar åkern inom ett dygn efter spridningen.

Åland: Sprid inte gödselmedel närmare än fem meter från vattendrag. Sprid inte därefter stallgödsel och organiska gödselmedel som ytgödsling på en sträcka av 5 meter om marklutningen är över 2%.

Kravet på miniminivå är också att **permanent gräsmark enligt villkorligheten** ska bevaras. Om andelen permanent gräsmark av jordbruksmarken minskar med över fem procent i Finland, betalas inget stöd för naturvårdsvallar för arealer med permanent gräsmark.

Begränsningar i betalningen för naturvårdsvallar

För naturvårdsvallar betalas inte stöd för följande arealer:

- för areal som tagits till jordbruksmark efter 2022.
- för arealer med permanenta gräsmarker på Naturaområden.
- Arealer med permanent gräsmark om skyldigheten att återställa har tagits i bruk.

4. Gröngödslingsvallar

I åtgärden gröngödslingsvall i anslutning till stöd för miljösystem kan du få stöd för odling av vall med flera arter till gröngödsling. Ansök om stöd för gröngödslingsvall i anslutning till stöd för miljösystem i **ansökan om åkerstöd** i Viputjänsten. Det minsta jordbruksskiftet för vilket du kan få stöd är 0,05 hektar.

Stöd villkor för gröngödslingsvallar

Bearbetning, sådden och bevarande av växtligheten:

- Bearbeta inte gröngödslingsvallen annat än i samband med anläggning eller avslutande.
- Som gröngödslingsvall kan du anmäla ett växtbestånd som du sått under stödansökningsåret eller de två föregående år eller 2022 med en skyddsväxt och som omfattar minst fyra olika vall- och kvävefixerande växter. Så växtligheten senast 30.6.
- Anteckna årligen uppgifter om fröblandningens växtarter och deras andelar i odlingsanteckningarna.
 - Fröblandningens växtarter och deras andelar antecknas i odlingsanteckningarna.
- Bevara beståndet av gröngödslingsvall och följ villkoren fram till slutet av augusti. Du kan avsluta växtligheten genom bearbetning och/eller användning av växtskyddsmedel från och med den 1.9.
 - Det andra och det tredje årets växtbestånd på gröngödslingsvallen kan brytas fr.o.m. 1.8, om du på arealen sår höstsådda växter.

Gödsling:

- Gröngödslingsvallen får inte gödslas under hela kalenderåret.
- Du kan använda gödselmedel på andra och tredje årets gröngödslingsvall från och med den 1.8 om

du sår höstsådda växter på arealen.

Växtskydd:

- Du kan endast använda växtskyddsmedel för att avsluta växtligheten.
 - Du kan inte använda växtskyddsmedel på våren innan gröngödslingsvallen sås.
 - Från och med det andra gröngödslingsvallåret kan du använda växtskyddsmedel från och med den 1.8 om du sår höstsådda växter.
- Om växtbeståndet på en gröngödslingsvall avbryts med växtskyddsmedel kan du inte anmäla samma areal som gröngödslingsvall följande år.

Slåtter, bete och skörd:

- Gröngödslingsvallen ska slåttas minst vartannat år före 15 av september.
 - Om du har uppgett arealen som gräs 2024 och ingen slåtter har konstaterats i satellituppföljningen 2024, ska du slå växtligheten 2025. Även omfattande betesgång godkänns. Kontrollera på kartnivå i Viputjänsten om arealen på basis av satellituppföljningen har slagits 2024.
- Vid **svåra ogrässituationer** ska du årligen slåttar senast den 15.9, för att förhindra att ogräset sprids.
- Bete och skörd på gröngödslingsvallen är tillåtet.

Krav på miniminivå för gröngödslingsvallar

Följ som miniminivå för gröngödslingsvallar vid vattendrag kraven på **villkorligt område utan gödsling**. Gödsla inte närmare än fem meter från vattendraget. På den följande fem meters zonen från vattendraget är ytspridning av stallgödsel och organiska gödselprodukter förbjudet, om inte åkern bearbetas inom ett dygn från spridningen.

Kravet på miniminivå är också att **permanent gräsmark enligt villkorligheten** ska bevaras. Om andelen permanent gräsmark av jordbruksmarken minskar med över fem procent i Finland, betalas inget stöd för gröngödslingsvallar för arealer med permanent gräsmark.

Begränsningar i betalningen för gröngödslingsvallar

För samma areal kan stöd som gäller gröngödslingsvallar för stöd för miljösystem beviljas högst tre år i rad.

För gröngödslingsvallar betalas inte stöd för följande arealer:

- För areal som tagits till jordbruksmark efter 2022.
- För arealer med permanenta gräsmarker på Naturaområden.
- Arealer med permanent gräsmark om skyldigheten att återställa har tagits i bruk.
- För areal som ingår i en ekoförbindelse.

5. Mångfaldsväxter

I åtgärden för mångfaldsväxter inom stödet för miljösystem kan du få stöd för odling av blandade växtbestånd av pollinerande insekter, landskaps-, vilt-, ängs- och fältfågelväxter. Ansök om stöd för mångfaldsväxter i anslutning till stöd för miljösystem i [ansökan om åkerstöd](#) i Viputjänsten. Det minsta jordbruksskiftet för vilket du kan få stöd är 0,05 hektar.

Allmänna stöd villkor för mångfaldsväxter

Bearbetning, sådden och bevarande av växtligheten:

- Bearbeta inte mångfaldsväxterna annat än i samband med anläggning eller avslutande.
- Så mångfaldsväxterna under året för ansökan om stöd senast 30.6. Stöd kan även beviljas för höstsådda mångfaldsväxter som du har sått på hösten föregående år.
 - Så utsädet för växtblandningen jämnt på hela jordbruksskiftet med målet att åstadkomma ett täckande växtbestånd.
 - Du kan anmäla samma ängs- och åkerfågelbestånd som mångfaldsväxt två år i följd, om du har anlagt växtbeståndet med en sådan godtagbar fröblandning där minst två växtarter är fleråriga.
 - Anteckna årligen uppgifter om fröblandningens växtarter och deras andelar i odlingsanteckningarna.
 - Du kan odla alla mångfaldsväxter även i remsor eller som öar.
- Du kan inte anlägga ett växtbestånd av mångfaldsväxter genom att så direkt i vall.
- Bevara växtligheten och följ villkoren fram till den 15.9. Du kan avsluta växtligheten genom att bearbeta den från och med den 16.9.

Gödsling:

- Du kan gödsla mångfaldsväxterna i samband med att växtbeståndet anläggs.

Växtskydd:

- Vid svåra ogrässituationer får du använda växtskyddsmedel som härdbekämpning.

Slåtter, bete och skörd:

- Om du ska slått växtligheten får den slåttas först efter växtlighetens huvudsakliga blomning, dock tidigast 1.8.
- **Undantag:** Du kan skörda växtbestånd som såtts med viltväxter för utfodring av vilt redan före den 1.8. Du kan använda växtligheten för att utfodra vilt antingen på åkern, i dess närhet eller på en separat utfodringsplats.
- Bete är tillåtet efter den 15.9.
- Inom området pollinerande insekter och landskapsväxter, ängs- och fältfågelväxter kan du skörda efter den 15.9.

Stöd villkor för pollinerande insekter och landskapsväxter

Så växtbeståndet för pollinerande insekter och landskapsväxter med en fröblandning som innehåller frön från två eller flera av följande växter eller växtgrupper som är listade nedan:

- andra tvåhjärtbladiga växter som blommar under utsädesåret

- blå- eller rödklint
- blåusern
- bondböna
- bovete
- färgkragar
- gul-, blå- och vitlupin
- honungsfacelia
- kinesisk förgätmigej
- klöverarter
- malva
- oljelin
- praktmalva
- raps
- rättikor
- ringblommor
- rybs
- senap
- solros
- sommarmalva
- sommarslöja
- sötväpplingar
- vallmor
- vickerarter
- ärt

Fröblandningen kan innehålla frön av andra tvåhjärtbladiga växter som blommor under såningsåret, dock inte hampfrön, till högst 30 procent av fröblandningens vikt. Till exempel hö och spannmål är enhjärtiga växter, så de godkänns inte i blandningen.

Andra växter (*till exempel enhjärtbladiga växter*) än de som anges ovan accepteras inte i blandningen.

Stödvillkor för viltväxter

Anlägg inte viltväxtlighet i närheten av en sådan väg, där trafiktätheten överskrider 3 000 bilar i dygnet. Viltväxtbeståndet som anläggs måste ligga på minst 50 meters avstånd från en sådan väg.

Så viltväxternas växtbestånd med en fröblandning som innehåller frön från två eller flera av följande växter eller växtgrupper som är listade nedan:

- bondböna
- bovete
- cikoria
- foderkål
- fodersockerbeta
- fodervicker
- gräsväxter. Gräsväxter får utgöra högst 20 % av fröblandningens vikt.

- honungsfacelia
- klöverarter
- kummin
- käringtand
- luddvicker
- luserner
- nigerfrö
- oljedådra
- oljelin
- raps
- rovor
- rybs
- rättikor
- senap
- solros
- spannmål
- svartkämpar
- ärt.

I en fröblandning av viltväxter med spannmål, gräsväxter och/eller klöver ska det alltid också finnas frön från någon annan växt i förteckningen ovan som inte är spannmål, gräsväxt eller klöver. Till exempel är en blandning av havre och klöver inte tillräcklig, men om du tillsätter arter i blandningen kan du anmäla det som mångfaldsväxtlighet som såtts med viltväxter.

Blandningen kan förutom ovan nämnda växter även innehålla frön av andra växter till ett belopp av högst 15 % av fröblandningens vikt, dock inte hampfrön.

Stöd villkor för ängsväxter

Utsädesblandningar av ängsväxter som godkänns som mångfaldsväxter ska innehålla frön av rödven, fårsvingel eller hårdsvingel och frön av minst två av följande flerårig ängsväxt:

Fleråriga ängsväxter:

- fyrkantig johannesört
- färgkulla
- kummin
- prästkrage
- rödblära
- rödklint
- tjärblomster
- vitblära
- åkervädd
- ängsglim
- ängsklocka
- ängsnejlika

- ängsvädd

Ettåriga ängsväxter:

- blåklint
- honungsfacelia
- ringblomma

I blandningen kan det dessutom finnas frön av andra ettåriga ängsväxter eller vickerarter, dock inte utsäde av gräs.

Om du anmäler samma ängsbestånd som mångfaldsväxt två år i följd ska du ha anlagt växtbeståndet med en sådan fröblandning av ovan nämnda växter där minst två växtarter är fleråriga.

Stöd villkor för fältfågelväxter

Så växtligheten av fältfågelväxter med en fröblandning som innehåller frön av minst en av de ängsväxter som räknas upp i förteckningen över ängsväxter samt frön av minst en av de andra fältfågelväxterna i förteckningen.

Ängsväxter

Fleråriga ängsväxter:

- fyrkantig johannesört
- färgkulla
- kummin
- prästkrage
- rödklint
- rödblåra
- tjärblomster
- åkervädd
- ängsklocka
- ängsglim
- ängsnejlika
- ängsvädd

Ettåriga ängsväxter:

- blåklint
- honungsfacelia
- ringblomma

Övriga fältfågelväxter

Fleråriga fältfågelväxter:

- cikoria

- sötväpplingar
- vickerarter

Ettåriga fältfågelväxter:

- bondböna
- bovete
- durra
- hirs
- lin
- majs
- quinoa
- raps
- rybs
- senap
- solros
- spannmål. Det får finnas högst 50 kilogram utsäde av stråsäd per hektar.
- ärt

Utöver de ovan nämnda växterna kan fröblandningen dessutom innehålla frön av andra ettåriga ängsväxter, dock inte frön av gräs.

Om du anmäler samma fältfågelbestånd som mångfaldsväxt två år i följd ska du ha anlagt växtbeståndet med en sådan fröblandning av ovan nämnda växter där minst två växtarter är fleråriga.

Krav på miniminivå för mångfaldsväxter

Följ som miniminivå för mångfaldsväxter vid vattendrag kraven på **villkorligt område utan gödsling**. Gödsla inte närmare än fem meter från vattendraget. På den följande fem meters zonen från vattendraget är ytspridning av stallgödsel och organiska gödselprodukter förbjudet, om inte åkern bearbetas inom ett dygn från spridningen.

Begränsningar i betalningen för mångfaldsväxter

Du kan beviljas stöd för mångfaldsväxter inom miljösystem för ängsväxter och fältfågelväxter som anmälts till samma areal högst två år i följd.

Förbindelsevillkor för miljöersättning 2025

Publiceringsdatum: 11. april 2025

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Miljöförbindelsen är en femårig förbindelse som innehåller gårdsspecifika och skiftesspecifika åtgärder.

Ersättning betalas ut för kostnader och intäktsförluster som följer av att dessa åtgärder följs.

Ersättningsbeloppet och villkoren kan ändras under förbindelseperioden om ändringar i EU-lagstiftningen, förhindrande av överlappande betalning eller ändringar i kraven på miniminivå kräver det. Om du inte godkänner ändringarna kan du frånträda förbindelsen utan återkrav.

1. Ansökan om förbindelse och utbetalning

Du kan ansöka om miljöförbindelse och utbetalning av miljöersättning för 2025 i Viputjänsten i ansökan om åkerstöd. Läs mer i Ansökningsguide om åkerstöd om allmänna frågor i anslutning till ansökan om stöd i kapitlet [Ansökan om åkerstöd](#).

Förbindelseperioden är fem år och förbindelsetiden för nya förbindelser som ingås år 2025 är 1.5.2025–30.4.2030. Ansök om utbetalning av ersättning årligen. Förbindelseårets tidsperiod är 1.5–30.4.

Villkorsändringarna i förbindelsevillkoren gäller alla som förbundit sig tidigare. Förbindelsetiden bestäms enligt den förbindelsetid som ingåtts.

Den som ansöker om miljöförbindelse ska

- vara [aktiv jordbruks](#)
- vara minst 18 år (eller maken/makan ska vara det) senast 31.12.2024*
- följa kraven [på villkorlighet](#)
- bedriva [jordbruksverksamhet](#) på jordbruksmark.

*Om du är under 18 år kan du ansöka om förbindelse om du har ingått äktenskap, idkar jordbruk som samägare tillsammans med din förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om man ansöker om förbindelsen som sammanslutning eller bolag ska minst en jordbrukare, medlem, delägare eller bolagsman vara minst 18 år senast 31.12.2024. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Krav som gäller arealen:

- Den sökande ska inneha minst fem hektar ersättningsberättigande skiften (minst en hektar trädgårdsväxter).
- En förbindelse ska ingås för hela den ersättningsberättigande areal som den sökande besitter, men arealen kan ändras mellan förbindelseåren.

2. Miljöförbindelsearealen och ändringar i den under den 5-åriga förbindelseperioden

2.1 Miljöförbindelseareal

Miljöförbindelsearealen är all ersättningsberättigande areal som du har uppgett i ansökan om åkerstöd.

Läs mer om ersättningsberättigande areal i ansökningsguiden för åkerstöd under punkten

Ersättningsberättigande basskifte.

För att du ska kunna ingå en miljöförbindelse måste du ha minst fem hektar ersättningsberättigande areal i din besittning. Vid odling av trädgårdsväxter ska arealen vara minst en hektar.

Din förbindelse förblir i kraft även om beloppet för den ersättningsberättigande areal som du besitter ändras under förbindelseperioden. Ökning av den ersättningsberättigande arealen regleras årligen genom statsrådets förordning.

2.2 Miljöförbindelsens upphörande

Din förbindelse upphör utan påföljder i följande fall:

- Den ersättningsberättigande arealen på din gård minskar till mindre än fem hektar på grund av att besittningen överförs
- Din areal för trädgårdsväxter minskar till mindre än en hektar
- Förbindelseperioden fortsätter efter en förbindelseperiod på fem år, men du förbinder dig inte längre att fortsätta förbindelsen.
- Du kan inte följa villkoren i miljöförbindelsen på grund av force majeure.

Lämna in en fritt formulerad skriftlig anmälan om force majeure med tillhörande bevis till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet inom 15 vardagar från det att det har varit möjligt att lämna in den. Force majeure kan gälla enbart ansökan om årlig betalning eller vidtagande av åtgärder, det vill säga en förbindelse behöver inte avslutas om man inte ansöker om betalning ett visst år eller åtgärden inte genomförs på grund av force majeure.

Om du avstår från förbindelsen före utgången av den femåriga förbindelseperioden utan ovan nämnda orsaker, återkrävs ersättningen fram till början av förbindelseperioden.

Ersättningen återkrävs för förbindelseperioden även i de fall då arealen underskrider minimigränsen av annat skäl än att arealen inte längre är i din besittning.

2.3 Överföring av miljöförbindelse

Du kan överföra din miljöförbindelse eller dela den med en annan stödsökande. Den som fortsätter förbindelsen behöver inte fortsätta med de åtgärder som du har vidtagit. Den som fortsätter förbindelsen ska ansöka om överföring av förbindelsen inom 15 vardagar från överföringen av besittningen. Överföringen kan sökas på Livsmedelsverkets **blankett 160**.

2.4 Förvägrande av miljöförbindelse och betalning

En förbindelse behöver inte godkännas och ersättning beviljas till exempel om den som ansöker om ersättning har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter, hemlighållit omständigheter som väsentligt inverkar på ingåendet av förbindelsen eller inte iakttar villkoren i förbindelsen. En förbindelse kan lämnas utan godkännande och ersättning inte beviljas även i det fall då jordbrukaren vidtar åtgärder som gäller förändringar i besittningen av åkern eller andra motsvarande åtgärder vars uppenbara syfte är att kringgå förutsättningarna för beviljande av ersättning eller undvika att uppfylla villkoren för beviljande av ersättning.

En förbindelse godkänns inte om du har avstått från en motsvarande förbindelse under de två föregående åren.

Miljöersättning som betalats ut på basis av förbindelsen återkrävs för hela förbindelseperioden, om de villkor enligt vilka ersättning har beviljats inte alls har uppfyllts under hela förbindelseperioden.

3. Miljöförbindelsens åtgärder

Miljöförbindelsens gårdsspecifika åtgärd består av de **allmänna kraven** på **gårdsspecifika åtgärder** och gårdsspecifika valfria åtgärder.

Du kan välja miljöförbindelsens **skiftesspecifika åtgärder**, när du har avgett en miljöförbindelse och samtidigt förbundit dig att genomföra den gårdsspecifika åtgärden. Du kan välja önskat antal skiftesspecifika åtgärder, men det är inte obligatoriskt att välja dem.

Varje åtgärd i en miljöförbindelse innehåller krav på miniminivå. De är krav på villkorlighet eller andra förordningar som ligger till grund för åtgärderna. Ersättning betalas ut för åtgärder som överskrider dem. Kraven på miniminivå anges separat för varje åtgärd. Åtgärderna medför också påföljder om du inte följer kraven på miniminivå.

3.1 Gårdsspecifik åtgärd i miljöförbindelsen

Följ alla tre allmänna krav på gårdsspecifika åtgärder på alla dina ersättningsberättigande basskiften.

Allmänna krav för den gårdsspecifika åtgärden i miljöförbindelsen är

- **markkartering**
- **skiftesspecifika anteckningar**
- **klimat- och miljöplan.**

Välj dessutom årligen två gårdsspecifika valfria åtgärder:

1. **Klimat- och miljöutbildning**

2. **Fleråriga mångfaldsremsor**
3. **Markövervakning**
4. **Organiska näringsämnen**
5. **Pollinerarnas näringsväxter**
6. **Precisionsodlingsmetoder**
7. **Applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar.**

Du kan byta de gårdsspecifika valfria åtgärder du genomför årligen med undantag av åtgärden fleråriga mångfaldsremsor. När du har valt åtgärden fleråriga mångfaldsremsor ska du följa den till slutet av förbindelseperioden.

3.2 Allmänna krav för den gårdsspecifika åtgärden

Markkartering

På ersättningsberättigande basskiften ska en markkartering vara i kraft, om den växt som ska anmälas på basskiftet kan gödslas enligt villkoren. Om du får nya basskiften i din besittning ska markkarteringen vara gjord före utgången av förbindelseåret. Obs! Villkorligheten förutsätter fortfarande att jordarten och bördighetsklassen för skiftet utreds före gödslingen.

Växter för vilka markkartering **inte krävs enligt miljöersättningen**, eftersom gödsling inte är tillåten:

- trädor
- naturvårdsvall
- miljösystemets gröngödslingsvall
- miljöavtalsarealer
- skyddsremsa (angiven som växtkod)
- icke odlat.

Växter för vilka markkartering **krävs under anläggningsåret** (gödsling tillåten endast under anläggningsåret):

- skyddszon
- mångfaldsväxter.

Gör markkarteringen i ett laboratorium med fem års mellanrum

Gör undersökningen i ett laboratorium som är specialiserat på jordanalyser. Om du använder linjeprovtagning, ta och låt göra en markkartering med tre års mellanrum. Resultaten från de nya markkarteringarna ska vara tillgängliga före följande gödslingsomgång.

Se till att din markkartering är i kraft. Om analysresultatet föråldras på hösten, ta nya jordprover samma höst och ta dem till analys. Om analysresultatet föråldras på våren, ta jordproverna så fort det är möjligt att ta dem och skicka dem till analys. Resultaten ska vara tillgängliga innan du gödslar.

Av skiftets markkartering ska det framgå både vilket datum proverna anlände för analys och vilket datum analysen gjordes. Av markkarteringen ska dessutom följande framgå om skiftet:

- jordart
- mullhalt
- surhet
- konduktivitet
- utbytbar kalcium
- löslig fosfor
- utbytbar kalium
- utbytbar magnesium.

Sammanställ jordprov från flera delprov

Varje prov som ingår i markkarteringen ska bestå av minst sju delprov. Ta det antal prover per skifte som anges i tabell 1. Ta proverna så att de ger en jämn representation av hela skiftet och ta dem från hela bearbetningsskiktets djup. Ge basskiftessignum till proverna. Om basskiftets ersättningsberättigande areal ökar, observera kraven i tabell 1.

Tabell 1 Antal prover som krävs.

Basskiftets storlek	Antal prover som krävs
0–0,5 hektar	Skiftet behöver inte genomgå markkartering.
över 0,5 hektar och högst 5 hektar	Ett prov/skifte.
över 5 hektar	Ett prov för varje påbörjade fem hektar som. Till exempel ska tre prov tas på ett skifte på 11 hektar.
Linjeprovtagning	Ett prov för varje påbörjade tio hektar.

Observera dock att du enligt **kraven på villkorlighet** ska ha en uppgift om skiftets jordart och bördighetsklass som utretts i laboratorium redan före gödslingen. Fosforgödsling kan också göras genom att använda bördighetsklass 6 om det inte finns någon analys. Jordarten ska alltid utredas i ett laboratorium.

Skiftesspecifika anteckningar

För skiftesspecifika anteckningar om bas- och jordbruksskiften. Av de skiftesspecifika anteckningarna ska följande framgå

- Skiftets signum och areal
- Datum och metod för bearbetning av skiftet
- Datum för sådd eller plantering
- Växtart och utsädes- eller plantmängd
- Datum/-en för gödsling
- Handelsgödsel och organiska gödselmedel, slag och mängd
- Fosfor- och kvävemängder, vid behov en anteckning om när fosforutjämningen börjat och om utjämningsåret
- Växtskyddsmedlets fullständiga namn, användningsmängd, tidpunkt, användningsobjekt, observerade ogräs, sjukdomar eller skadedjur, dvs. orsaken till användningen av växtskyddsmedel samt andra vidtagna växtskyddsåtgärder

- Betesgång, datum för skörd eller slåtter samt skördenivå inklusive behövliga motiveringar
- De omständigheter som förutsätts i villkoren för den valda skiftesspecifika åtgärden.

Klimat- och miljöplan.

Gör senast under det tredje förbindelseåret upp en gårdsspecifik miljö- och klimatplan där gårdens miljöutmaningar och utvecklingsmöjligheter kartläggs. Det kan handla om

- vattenskydd inom jordbruket
- förbättring av jordmånens växttillstånd
- begränsning av klimatförändringen
- anpassning till klimatförändringen
- luftvård
- energi
- bevarande och främjande av jordbruksnaturens mångfald

Klimat- och miljöplanen ska göras upp utifrån Livsmedelsverkets anvisningar.

3.3 Gårdsspecifika valfria åtgärder

Välj årligen två gårdsspecifika åtgärder bland följande alternativ:

1. **Klimat- och miljöutbildning**
2. **Fleråriga mångfaldsremsor**
3. **Markövervakning**
4. **Organiska näringsämnen**
5. **Pollinerarnas näringsväxter**
6. **Precisionsodlingsmetoder**
7. **Applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar.**

1. Klimat- och miljöutbildning

Om du väljer åtgärden klimat- och miljöutbildning ska du eller en person som är delaktig i gården genomgå någon av de fem nedan nämnda utbildningarna under förbindelseåret senast 30.4. Du kan endast genomföra utbildningen som webbutbildning. Till webbutbildningen kommer man via Viputjänsten, så du behöver e-tjänsträttigheter till Viputjänsten. Du kan välja åtgärden varje förbindelseår, men du kan inte genomföra samma utbildning två gånger.

I ansökan om åkerstöd räcker det att du väljer åtgärden. Du behöver inte ange i vårens ansökan om åkerstöd vilken av utbildningarna du genomför. Möjligheten att genomföra utbildningarna öppnas årligen vid en tidpunkt som meddelas senare.

Utbildningarna är följande:

1. kolbindning på åkermark och markens växtskick
2. minskning av växthusgasutsläppen och anpassning till klimatförändringen på gården
3. främjande av jordbruksnaturens mångfald

4. vattenskydd på gården
5. metoder för integrerad bekämpning.

2. Fleråriga mångfaldsremsor

Om du väljer åtgärden fleråriga mångfaldsremsor, bevara eller grunda ett i genomsnitt tre meter brett flerårigt vall- och ängsbestånd på alla kanter av minst två basskiften. Åtgärden är flerårig. Det innebär att om du väljer åtgärden för dina skiften ett visst år måste du välja åtgärden för samma skiften varje år till slutet av förbindelseperioden. Om du inte kan välja åtgärden för samma skiften följande år gör du valet för två andra skiften med ettåriga produktionsväxter. Om du inte har två basskiften på vilka det odlas ettåriga produktionsväxter kan du välja någon annan valfri åtgärd.

Du kan anmäla åtgärden endast för ett basskifte där du odlar ettåriga produktionsväxter. Skiftet ska vara minst 0,5 hektar stort. Skiftet får inte ligga invid ett vattendrag eller omfattas av kravet på skyddsremsa. I Viputjänsten ser du vilka basskiften som uppfyller villkoren.

Du kan också anmäla mångfaldsremsa för skiften i gemensamt bruk. Då ska alla innehavare av ett skifte för gemensamt bruk anmäla en ettårig produktionsväxt på basskiftet, annars kan ingen anmäla basskiftet för åtgärden. Ett basskifte lämpar sig för åtgärden för alla, om alla anmäler enbart ettåriga produktionsväxter på basskiftet.

Låt inte mångfaldsremsan växa igen. Gödsla inte och använd inte växtskyddsmedel på remsan. Om växtligheten skadas, anlägg den på nytt så fort förhållandena tillåter det.

3. Markövervakning

Om du väljer åtgärden för markövervakning ska du låta göra antingen A) en omfattande jordanalys eller B) en analys av kvalitetsfaktorerna för åkerjorden med markskanningsutrustning på minst två basskiften på över 0,5 hektar på din gård.

Om du vill välja åtgärden under flera år kan du antingen ta prover från två skiften varje år eller låta göra analyser för flera förbindelseår på en gång. Du kan till exempel anmäla åtgärden under de följande fem åren om du låter göra en analys av tio skiften under det första året. Det behöver inte vara olika skiften varje år. Du kan också genomföra åtgärden så att du får reda på vilken förändring som skett på skiftet. Då kan du uppfylla kravet genom att upprepa provtagningen på samma skiften under det senare förbindelseåret. Skiftena för vilka du anmäler åtgärden ska vara i din besittning.

A) Omfattande jordanalys

Av analysen ska den totala kolmängden och mängden organiskt material på basskiftet framgå. Dessutom ska det på skiftet göras en undersökning som beskriver jordens växtkraft eller näringstillstånd, som till exempel beskriver något av följande på skiftet:

- markens mikrobiologiska aktivitet
- katjonbyteskapacitet
- vattenhållningskapacitet
- lagrade näringsämnen

- reservnäringsämnen
- spårämnen.

Ta prover av skiftena enligt anvisningarna under punkten Markkarteringar. Du kan ta prover efter förbindelsetidens början, det vill säga från 1.5. Leverera proverna till laboratoriet senast 30.11. det år du valt åtgärden.

Ta proverna på samma sätt som för markkartering. Det räcker med ett prov per basskifte.

B) Analys av åkermarkens kvalitetsfaktorer med markskanningsutrustning

Skanningen ska göras med en anordning som mäter jordmånens egenskaper som påverkar växternas tillväxt och i realtid producerar visuell information om skiftets interna variation som kan kombineras med geografisk information.

Utrustningen ska mäta i realtid med hjälp av sensorer och geodata samt kombinera jordmånens egenskaper som påverkar växternas tillväxt och producera visuell information om skiftets interna variation.

Resultaten av den utförda analysen ska kalibreras för det undersökta skiftet med hjälp av jordprover.

Gör analysen senast 30.11. det år du valt åtgärden.

4. Organiska näringsämnen

Du kan välja en åtgärd om något av följande villkor uppfylls:

- Du separerar minst 25 kubikmeter gödsel fraktioner med en separator.
- Du separerar minst 25 kubikmeter torrsubstans från vätskefraktionen med en metod för sedimentering av slam som utnyttjar tyngdkraften.
- Du hanterar minst 25 kubikmeter gödsel som uppkommit i din jordbruksverksamhet i en biogasanläggning.
- Du överlåter minst 25 kubikmeter gödsel från jordbruksverksamheten till gårdsbruksenheter som själva producerar sammanlagt mindre än 25 kubikmeter gödsel per år.
- Du levererar minst 25 kubikmeter vallväxtlighet till en biogasanläggning.
 - Du kan leverera vallväxtlighet till en biogasanläggning utanför gården, men kravet uppfylls också om du har en egen biogasanläggning eller om du är delägare i en anläggning dit du levererar vall.

Anteckna mängden material för separeringen av gödsel och sedimenteringsmetoden för slam i de skiftesspecifika anteckningarna. Det ska finnas ett kvitto, ett avtal eller någon annan handling över överlåtelsen eller behandlingen av gödseln och över det vallväxtbestånd som levererats senast 30.11.

5. Pollinerarnas näringsväxter

Du kan välja pollinerarnas näringsväxter om du vid ansökan om åkerstöd anmäler pollinerarnas näringsväxter som odlas för skördeproduktion till minst två basskiften. Basskiftena ska vara på minst 0,5 hektar och/eller ska det på basskiftet finnas ett jordbruksskifte på minst 1,00 hektar. Ange en näringsväxt för pollinerare på alla jordbruksskiften på basskiftet eller minst för ett jordbruksskifte som är 1,00 hektar. I Viputjänsten ser du vilka basskiften som uppfyller villkoren.

Du kan också anmäla åtgärden pollinerarnas näringsväxter för ett skifte i gemensamt bruk. Då ska alla innehavare av ett skifte i gemensamt bruk anmäla enbart näringsväxter för pollinerare på basskiftet, annars kan ingen anmäla basskiftet för åtgärden. Ett basskifte lämpar sig för åtgärden för alla, om alla anmäler enbart näringsväxter för pollinerare på basskiftet. På ett skifte i gemensamt bruk uppfylls villkoren om det anmäls ett jordbruksskifte på 1,00 ha för åtgärden, då behöver inte den övriga arealen anmälas med näringsväxter för pollinerare.

Du kan använda gödselmedel och växtskyddsmedel på arealen.

Pollinerarnas näringsväxter

Pollinerarnas näringsväxter är

- Blandade grödor (oljeväxter)
- Bondböna
- Bovete
- Buskblåbär
- Buskböna
- Bäraronia
- Foderärt
- Frilandsgurka
- Getruta
- Hallon och åkerbärshallon
- Havtorn
- Höstraps
- Höstrybs
- Jordgubbe
- Koriander
- Krusbär
- Kummin
- Körsbär
- Matärt
- Oljehampa
- Oljelin
- Oljerättika
- Plommon
- Pumpa
- Päron

- Röda vinbär
- Saskatoon
- Senap
- Sojaböna
- Solros
- Sparris
- Svarta vinbär
- Trädgårdsärt, färskproduktion
- Trädgårdsärt, kontraktsproduktion för industrin
- Vejde
- Vita vinbär
- Vårraps
- Vårrybs
- Åkerbär
- Äpple
- Övriga bärväxter
- Övriga frukter

6. Precisionsodlingsmetoder

Om du väljer åtgärden precisionsodlingsmetoder ska du på din gård under förbindelseåret använda precisionsodlingsmetoder i ett eller flera arbetsskeden. Du kan genomföra metoden själv eller använda en entreprenör (punkterna A–D). Metoden behöver inte användas på gårdens alla skiften.

Anteckna principerna för hur den utrustning du använder fungerar i skiftesanteckningarna. Om du använder en entreprenör ska du ha entreprenörens kvittering eller kvitto senast 30.11 det år du ansöker om ersättning för åtgärden. Utskrifter av metoderna A och D ska förvaras eller användningen av metoden ska kunna utredas på annat sätt.

Metoderna för precisionsodling är:

- Automatik som baserar sig på platsspecifik avbildning och som gör platsanpassad placering och spridning av produktionsinsatser möjlig. Avbildningen kan utföras med hjälp av satellit, flygbild, realtidssensor, kamera eller zonkartläggning av åkern.
- En växtskyddsspruta eller gödselspridare med skiftesspecifik automatik som gör det möjligt att förhindra överlappande spridning av växtskyddsmedel eller gödselmedel i växtbeståndet.
- En harv som utnyttjar optik vid mekanisk bekämpning av ogräs.
- Mätning av skördenivån för skördetröskor och självgående exakthackar baserad på geografisk information.
- En traktor eller arbetsmaskin som minst är utrustad med körautomatik som väljer och behåller körlinjen utan förare. Villkoren för denna metod kan inte uppfyllas med en entreprenörs traktor eller arbetsmaskin. En utrustning som du besitter fungerar för att uppfylla villkoret (exempelvis leasingavtalsutrustning eller samägd utrustning).

7. Applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar.

Om du väljer en åtgärd ska du använda en interaktiv applikation som fungerar med en dator eller mobil enhet och med vilken du kan identifiera ogräs, växtsjukdomar eller växtskadegörare och följa upp situationen för växtsjukdomar och växtskadegörare på gården under växtperioden.

Applikationen kan vara en applikation som stöder beslutsfattandet om växtskydd för flera eller enskilda produktionsväxter. Applikationen ska vara tillgänglig under hela växtperioden. Användningen av applikationen ska dokumenteras till exempel med skärmdumpar. Ta det antal skärmdumpar som behövs för att använda applikationen, utifrån vilka man kan konstatera att uppföljning av växten eller växterna har gjorts. Visa skriftligen att du använder applikationen på det sätt som nämns ovan senast den 30.11.

Som produktionsgrödor räknas alla odlade produktionsgrödor inklusive produktionsvallar.

Applikationer som kan komma i fråga för åtgärden uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar

De program och applikationer som kan komma i fråga för den valfria åtgärden uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar är listade nedan. Listan kan uppdateras efter behov. Jordbrukaren måste ha den växten i odling vars växtsjukdomar och skadegörare kan kontrolleras med programmet som används.

- LukeKasKas
- RapsiApp
- Minun Maatilani- WisuEnnuste
- AgAssist
- Cordulus Farm
- Agriportal
- Sirppi-mobilapp (version 2.4.)
- AgriSmart

Upprepande försummelse i de gårdsspecifika valbara åtgärderna

Upprepande försummelse konstateras för följande av villkoren för gårdsvis åtgärd om försummelsen konstateras inom tre år för vilken som helts gårdsspecifik valbar åtgärd

- följs upp i perioder på tre år
- påföljden för gårdsspecifik åtgärd höjs för det årets del då upprepningen konstateras
- påföljden kan höjas flera gånger
- i praktiken är höjningen fördubbling av påföljden.

3.4. Krav på miniminivå för den gårdsspecifika åtgärden

För bok över användningen av växtskyddsmedel och iaktta de allmänna principerna för integrerad bekämpning vid användning av växtskyddsmedel.

Anteckna i de skiftesspecifika anteckningarna vilket växtskyddsmedel du använder, mängden och när du använde det. Anteckna också i anteckningarna vilken växtsjukdom, vilka skadedjur eller vilka ogräs som du observerade som du bekämpade

För bok över användningen av gödselmedel. Anteckna i de skiftesspecifika anteckningarna typen av eller namnet på det gödselmedel du använder, spridningsmängden, näringshalterna för kväve och fosfor, tidpunkten för gödslingen, tidpunkten då fosforutjämnningen inleds, uppgifter om tidigare skördenivåer som används för justering av skördenivån och skördenivån under gödslingsåret.

3.5 Skiftesspecifika åtgärder

Du kan välja en eller flera skiftesspecifika åtgärder för basskiften eller växtskiften på din gård. Du är inte tvungen att välja någon skiftesspecifik åtgärd.

Kom ihåg att välja alla skiftesspecifika åtgärder som du kommer att genomföra redan i vårens ansökan om åkerstöd. Välj också de åtgärder för vilka du anmäler arealer först i höstanmälan.

Skiftesspecifika åtgärder är:

1. **jordförbättrings- och saneringsväxter**
2. **fånggrödor**
3. **främjande av cirkulär ekonomi**
4. **skyddszoner**
5. **vallar på torvåkrar**
6. **hantering av avrinningsvatten** (reglerbar dränering och återanvändning av dräneringsvatten)
7. **alternativt växtskydd för trädgårdsväxter**
8. **fågelåkrar.**

Du kan byta de åtgärder du anmält på skiftena årligen. Ett undantag är åtgärderna skyddszoner, vallar på torvåkrar och hantering av avrinningsvatten. Du måste utföra de nämnda åtgärder på samma areal ända till förbindelseperiodens slut. Om du inte utför de åtgärden du förbundit dig till, återkrävs den betalda ersättningen ända till början av förbindelseperioden. Inget återkrav görs om det skifte du uppgett för åtgärden tas ur din besittning eller tas ur jordbruksanvändning eller om du avstår från att genomföra åtgärden efter den femåriga förbindelseperioden under eventuella år av förlängning av förbindelsen.

När det gäller föregående stycke finns det ett undantag för år 2025. Åtgärden vall på torvåkrar orsakar inget återkrav år 2025, även om åtgärden vall på torvåkrar inte anmäls för den areal som tidigare anmälts till åtgärden.

1. Jordförbättrings- och saneringsväxter

Du kan anmäla jordförbättringsväxter eller saneringsväxter på skiften där det året innan har odlats ettåriga produktionsväxter. Du kan inte odla jordförbättringsväxter som bottengröda för en skördegröda. Du ser föregående års ettåriga produktionsväxters arealer på kartnivån i Viputjänsten.

För åtgärden kan ersättning betalas ut för högst 20 procent av den ersättningsberättigande arealen.

Jordförbättrings- eller saneringsväxter

Jordförbättrings- eller saneringsväxter är

- blandningar av ovan nämnda växter.
- cikoria
- fodervicker
- honungsfacelia
- kummin, första årets växtbestånd
- luddvicker
- lusern
- olje- och bearbetningsrättika (kan också vara bearbetningsrädisa)
- sammetsblomma
- solros
- sötväppling
- vitsenap, det vill säga gulsenap

Observera att endast de växter och blandningar av dem som nämns i förteckningen är godtagbara som jordförbättrings- och saneringsväxter. Du får exempelvis inte så utsäde med vallväxter i en blandning.

Det första årets växtbestånd av kummin duger som jordförbättrings- eller saneringsgröda. Det andra årets växtbestånd av kummin duger inte för åtgärden även om växtbeståndet första gången anmäls som kummin.

Så jordförbättrings- och saneringsväxter på våren. Du får slå eller krossa växtligheten och utnyttja den. Du får bearbeta ner växtligheten i marken två månader efter sådden.

För jordförbättrings- och saneringsväxter gäller följande villkor:

- Växterna får gödslas.
- Växterna ska sås på våren och växtligheten får bearbetas ner i marken två månader efter sådden.
- Växtligheten kan slå eller krossas under växtperioden och den får utnyttjas.
- Användning av växtskyddsmedel är tillåtet på växtligheten och den får avslutas kemiskt.
- Du kan anlägga följande års växtlighet med saneringsgröda.
- Andra växter än de uppräknade kan inte ingå i blandningen eller som bottengröda.

Krav på miniminivå för jordförbättrings- och saneringsväxter

Du får inte bränna stubb på jordbruksmark.

2. Fånggrödor

Du kan anmäla fånggrödor för en areal som odlas med en ettårig produktionsväxt. För åtgärden kan ersättning betalas ut för högst 30 procent av den ersättningsberättigande arealen.

Fånggrödan kan vara en växt som inte är en odlingsväxt som anmälts för jordbruksskiftet. Fånggrödan är nu alltså friare att välja än tidigare år, då fånggrödan i vanliga fall skulle vara en vallväxt.

En växtlighet med fånggrödor kan vara ett blandat växtbestånd.

Hampa får inte sås som fånggröda.

Observera att växtligheten för fånggröda inte får bestå enbart av kvävefixerande växter.

Så fånggrödan senast 15.8. Du kan så fånggrödan som bottengröda i samband med sådden eller när spannmålen har gått i brodd.

Gödsling: Du kan gödsla fånggrödan enligt den odlingsväxt du anmält. Du får inte gödsla fånggrödan separat efter att odlingsväxten har skördats.

Avsluta

- Du får avsluta växtligheten med växtskyddsmedel tidigast 15.9.
- Du kan bearbeta växtligheten tidigast 1.10.
- Det är tillåtet att avsluta och bearbeta skiftet tidigare om en höstsådd skördeväxt sås på skiftet.
- Fånggrödans växtperiod ska vara minst sex veckor.
- Du kan anlägga följande års växtlighet med fånggröda.

Krav på miniminivå för fånggrödor

Som krav på miniminivå för fånggrödan ska du följa krav på växtföljd eller diversifieringen av odlingen. Vipu påpekar om inget av villkoren uppfylls, eftersom det påverkar utbetalningen för fånggrödan.

Villkor för krav på växtföljd:

- På 33 procent av de skiften för vilka det år 2024 har anmälts en ettårig odlingsväxt ska andra grödor odlas år 2025.
- Alla åkerarealer som odlats med ettåriga växter år 2024 beaktas. Även för arealer som kommit i din besittning ska de ettåriga odlingsväxterna som odlades 2024 beaktas
- Viputjänsten uppmärksammar om kravet på växtföljd inte uppfylls.

Villkor för diversifiering av odlingen:

- Om åkerarealen är 10–30 hektar ska minst två olika odlingsväxter odlas på arealen. Den odlade huvudgrödans andel får då utgöra högst 75 procent av åkerarealen i fråga.
- Om åkerarealen överstiger 30 hektar ska minst tre olika odlingsväxter odlas på arealen. Huvudgrödan får då inte uppta mer än 75 procent av åkermarken och de två huvudgrödorna får sammantaget inte uppta mer än 95 procent av åkermarken.

Exempel på växtföljd:

På gården finns 2025 50 hektar åker som 2024 har odlats med ettåriga odlingsväxter. Jordbrukaren meddelar åtgärden fånggröda för något skifte (arealen har ingen betydelse).

- Arealen eller en del av den kan ha varit i någon annans besittning 2024
- På odlingsarealen för ettåriga växter år 2024 ska det år 2025 odlas någon annan odlingsväxt än år 2024 på minst 16,5 hektar (= 50 ha x 0,33).

3. Främjande av cirkulär ekonomi

Om du väljer åtgärden för att främjande av cirkulär ekonomi, följ något av följande villkor på skiftet:

1. Sprid flytgödsel, urin, vätskefraktion från flytgödsel eller flytande organisk gödsel med placeringsanordningar eller myllningsutrustning på åkerskiftet.
2. Tillsätt organiskt material med en torrsbstanshalt på minst 20 procent på åkerskiftet. Med organiskt material avses:
 - organiska gödselmedel
 - organiska jordförbättringsmedel
 - blandningar av organiska gödselmedel och organiska jordförbättringsmedel

Du kan dock få ersättning för torrgödsel från den egna gården som sprids som organiskt ämne, om ämnet har återvunnits via en biogasanläggning. I annat fall betalas ingen ersättning för torrgödsel från den egna gården.

För åtgärden kan ersättning betalas ut för högst 80 procent av den ersättningsberättigande arealen.

Placera flytgödseln och motsvarande ämnen i åkern med en anordning som skär en fåra i ytan och tappar ut eller sprutar ut flytgödsel i fåran. Du kan också använda myllningsutrustning som är kopplad till en arbetsmaskin som sprider ämnen.

Godkända ämnen för åtgärden främjande av cirkulär ekonomi i miljöersättningen

Godkända ämnen som sprids med placerings- eller myllningsutrustning:

- Flytgödsel
- Urin
- Vätskefraktion från flytgödsel
- Flytande organiska gödselmedel

Godtagbara ämnen som ska ha en torrsbstanshalt över 20 procent

- Fastgödsel
- Torrsbstans som separerats från gödsel
- Organiska gödselmedel
- Organiska jordförbättringsmedel

Minimimängder/Minimimängd gödsel eller gödselmedel som godkänts för åtgärden

- Mängden ämnen som sprids med utrustning som placerar eller myllar in ska vara minst 15 kubikmeter per hektar.
- För organiskt material med en torrsbstanshalt på minst 20 procent ska spridningsmängden vara minst 10 kubikmeter per hektar. (bifoga uppgifter om torrsbstanshalten till höstanmälan)

- Mängden ämnen som innehåller en hög näringshalt och vars fosforhalt är minst 3 kilogram per kubikmeter, ska ha en spridningsmängd på minst 5 kubikmeter per hektar. (bifoga uppgifter om fosforhalten till höstanmälan)

Du kan endast ange ett av ovan nämnda spridningssätt för samma areal.

Krav på miniminivå för främjande av cirkulär ekonomi

- För bok över användningen av gödselmedel som innehåller fosfor. Anteckna i de skiftesspecifika anteckningarna typen av eller namnet på det gödselmedel du använder, spridningsmängden, näringshalten av fosfor, tidpunkten för gödslingen, tidpunkten då fosforutjämnningen inleds och uppgifter om tidigare skördenivåer som används för justering av skördenivån.
- Kontrollera att mängden kväve eller fosfor i det ämne du sprider inte överskrider de tillåtna gödslingsnivåerna (kg/ha).
- Sprid ut gödselmedlen på åkern så att det inte rinner ut i vattendrag och så att det inte finns risk för att marken packas.
- Sprid inte gödsel och organiska gödselmedel på åkern under perioden 1.11–31.3.
- Sprid inte ut gödselmedel på snötäckt, tjälfrusen eller vattenmättad mark.
- Bearbeta gödsel och organiska gödselmedel som spridits ut på åkern inom ett dygn från spridningen, med undantag av spridning i växtbeståndet med slangspridare eller bredspridning.
- Sprid stallgödsel och organiskt gödselmedel på arealer som hålls täckta av växtlighet efter den 15 september endast genom placering.
- Lämna en 5 m bred ogödslad skyddsremsa längs vattendragen. Bearbeta dessutom åkern inom ett dygn om du sprider gödsel eller organiska gödselmedel genom ytspridning på följande sträcka på 5 m.
- Sprid flytgödsel, urin och flytande organiska gödselmedel endast genom att placera dem om lutningen på åkern eller en del av den är över 15 procent.

4. Skyddszoner

Anlägg en skyddszon som täcks av flerårig vallväxtlighet och sköt den under hela förbindelseperioden. En skyddszon behöver dock inte anläggas separat, om det tidigare har anlagts flerårig vallväxtlighet på skiftet.

Du kan välja åtgärden för jordbruksskiftet för första gången ännu år 2026. Bevara och sköt skyddszonen enligt villkoren under hela förbindelseperioden. Skyddszonen har ingen minimibredd.

Miljöersättningen som betalats för en skyddszon återkrävs om du under förbindelsetiden anmäler något annat än skyddszon på skyddszonsarealen och skiftet förblir i din besittning.

Skyddszonens läge

Skyddszonen kan vara belägen i ett grundvattenområde eller Natura-område. Om nämnda arealer finns på basskiftet kan hela basskiftet vara skyddszon.

Skyddszonen kan dessutom vara belägen invid ett vattendrag eller i kanten av ett våtmarksområde, om en del av basskiftet ligger högst 10 meter från vattendraget eller våtmarken. Då kan det vid kanten av basskiftet finnas en skyddszon på 50 meter där vattendraget ligger högst 10 meter från basskiftet. Dessutom kan en skyddszon vara belägen vid havsstrand, på översvämningssområde eller på ett skifte som är mycket erosionskänsligt och ligger högst 20 meter från vattendrag. Om ett basskifte på det sätt som nämnts delvis lämpar sig som en areal för skyddszon, betraktas det i sin helhet som skyddszon, om

- skiftet är mindre än en hektar stort eller
- minst 50 procent av skiftet utgörs av areal som lämpar sig som skyddszon.

Dessutom kan ett skifte i sin helhet vara skyddszon om det gränsar till vattendrag vilket ekologiska tillstånd är dåligt eller försvarligt, eller skiftet är beläget vid havsstrand, på översvämningss-, grundvatten- eller Naturaområde eller om det är mycket erosionskänsligt och ligger högst 20 meter från vattendrag.

Kartnivån i Viputjänsten visar vilken areal du kan få ersättning för från skyddszonen. Du får ingen ersättning för areal som överskrider arealen på kartsiktet för skyddszonen. Den areal som anmälts som skyddszon och som överskrider skyddszonsarealen är man dock inte skyldig att bevara som skyddszon.

Obs! När det gäller Natura-arealer finns det på kartnivån i Vipu undantag i skyddszonsarealens duglighet som skyddszon. I vissa fall duger den areal som syns på kartnivån inte som skyddszon. I vilket fall som helst ser du den areal som duger som skyddszon i uppgifterna om jordbruksskiftet när du anmäler skyddszonen.

Växtlighet i skyddszonen

På skyddszonen ska det finnas flerårig vallväxtlighet. För växtligheten gäller följande villkor:

- Tidigare anlagd vallväxtlighet duger som skyddszon
- Du kan gödsla växtligheten i samband med att den anläggs.
- Om du anlägger ett växtbestånd i skyddssäd ska det göras redan under föregående växtperiod.
- Du får inte bearbeta eller gödsla skyddszonen efter anläggningen. Villkoret gäller inte situationer då ett skadat växtbestånd måste förnyas.
- Du kan på arealen endast använda växtskyddsmedel för att bekämpa flyghavre eller svåra ogräs med vindspridning.
- När växtbeståndet på skyddszonen åldras får det ha flera arter än när det anlagts.

Slåtter och bärgning

Slå och bärga växtligheten i skyddszonen årligen senast 15.9. Växtligheten på fåror i två nivåer ska slå och bärgas minst en gång under förbindelseperioden. Ta hänsyn till vilda fåglars och däggdjurs levnadsförhållanden vid slåtter. Bärga den slagna växtmassan på skyddszonen. Du kan utnyttja växtmassan, men hantera och lagra den så att vattenskyddsmålen för skyddszonen inte äventyras. Du får inte transportera växtmassan till skogs eller på impediment.

Du kan använda skyddszonen som betesmark om det inte orsakar erosion, den biologiska mångfalden inte äventyras och du kan genomföra det utan tillskottsfoder samt att det inte finns något hinder som har med vattenskyddet att göra.

Enbart betesgång räcker för att uppfylla bärgningskravet, om skörden genom detta kan bärgas i sin helhet senast 15.9.

Skyddszonen får användas för bete för att öka mångfalden och utarma näringstillståndet, om detta inte orsakar erosion, det görs utan tillskottsfoder och det inte finns något hinder som har med vattenskyddet att göra.

Bärga skörden från skyddszonen redan under anläggningsåret senast 15.9.

Förnyande av växtligheten

Växtligheten på skyddszonen och därtill hörande fåror i två nivåer måste förnyas om

- växtlighetens förmåga att producera växtmassa försämras avsevärt.
- växtlighetens förmåga att binda erosionsmaterial och näringsämnen försämras avsevärt.
- det på skiftet börjar växa mer än i liten mån annan växtlighet än sådan som är typisk för åkermark.
- växtligheten i skyddszonen skadas eller förstörs under vintern, på grund av bekämpning av flyghavre, på grund av kortvariga åtgärder som förbättrar vattenhushållningen eller av andra motsvarande orsaker.

Anlägg ny vallväxtlighet så fort förhållandena tillåter det. Om växtligheten har förstörts utanför växtperioden, anlägg den på nytt följande vår. Anteckna i de skiftesspecifika anteckningarna uppgifter om växtbeståndets förstörelse, bekämpning av flyghavre eller svåra ogräs med vindspridning samt anläggning av nytt växtbestånd och orsaken till detta.

Åtgärder enligt villkoren behöver inte vidtas eller leder inte till återkrav, om avvikelser från villkoren beror på vattenskyddsåtgärder i vattendraget intill skyddszonen.

Krav på miniminivå för skyddszoner

- Släpp inte eller led inte ut ämnen i grundvattnet som kan förstöra grundvattnets kvalitet.
- Följ fridlysningsbestämmelserna för skyddsområdet enligt naturvårdslagen.
- Följ fridlysningsbestämmelserna för ett skyddsområde som hör till Natura 2000-nätverket enligt naturvårdslagen.
- Bearbeta, gödsla eller använd inte växtskyddsmedel på ett skifte vid ett vattendrag på en minst 3 meter bred skyddsremsa som är täckt av växtlighet.

5. Vallar på torvåkrar

Anlägg för hela förbindelseperioden flerårig vallväxtlighet på ett basskifte som helt och hållet består av torvmark. Vallväxtlighet behöver dock inte anläggas separat, om flerårig vallväxtlighet tidigare har anlagts på skiftet.

Du kan välja en åtgärd för ett jordbruksskifte endast under förbindelseperiodens första eller andra år, dvs. år 2025 kan nya arealer anmälas som förbundit sig år 2024 och 2025. Obs! År 2025 medför det inga påföljder för tidigare år, även om du inte anmäler åtgärden för den areal du anmält tidigare.

Torvmark som är lämplig för åtgärden ska konstateras på basis av markkarteringen.

- Du ska i din användning ha en markkartering senast 30.9. under den växtperioden när du första gången väljer åtgärden vallar på torvåker
- Jordarten som konstateras i markkarteringen ska vara någon typ av torvmark, det vill säga ordet *torv* ska nämnas i jordartens namn. Jordarten ska alltså vara torv, det vill säga enbart BCt, Ct, LCt, SCt, CSt, LSt eller St. Andra jordarter får inte vara nämnda i analysen.

Iaktta följande villkor för växtligheten och bärgning av den:

- Säkerställ vallväxtlighetens kvalitet och skördeproduktionsförmåga under hela förbindelseperioden.
- Du får förnya vallen under förbindelseperioden endast utan bearbetning.
- Du får gödsla växtligheten.
- Du får inte använda växtskyddsmedel på arealen.
- Bärga skörden årligen senast 15.9.
- Slå växtligheten så att fåglarnas häckning eller däggdjurens ungar inte äventyras.
- Slå från mitten mot kanterna.
- Du kan använda skiftet som betesmark om vallväxtligheten inte förstörs.
 - Enbart betesgång räcker för att uppfylla bärgningskravet, om det gör att skörden genom detta kan bärgas i sin helhet senast 31.8.

Du kan utföra följande på vall på torvåkrar

- täckdikning
- kalkning
- spridning av annat jordförbättrande medel

Så växtlighet, som har skadats eller förstörts i samband med ovan nämnda åtgärder, omedelbart på nytt med vall- eller gräsväxter. Om växtligheten har förstörts utanför växtperioden, anlägg den på nytt följande vår.

Krav på miniminivå för vallar på torvåkrar

- Håll minst 33 % av åkerns och de permanenta växternas sammanlagda areal täckt av växtlighet under tiden 31.10–15.3.
- Du får inte ta jordmaterial från torvmark som är jordbruksmark.
- Du får inte bränna torvmark eller växtlighet på den.
- Du får inte gräva nya öppna diken på torvmark som är jordbruksmark, om inte grävningen av det nya öppna diket är relaterad till anläggningen av en våtmark eller ett grundtorrlägnings- eller ägoregleringsprojekt som berör flera markägare.

6. Hantering av avrinningsvatten

Åtgärden för hantering av avrinningsvatten förbinder du dig att med hjälp av att reglera mängden avrinningsvatten som rinner från åkern antingen med reglerbar dränering eller med ett system för återvinning av underbevattnings- eller dräneringssystem.

Dräneringssystemet ska vara byggt innan början av förbindelseåret.

Du kan välja ovan nämnda åtgärder för ett basskifte om något av följande tre villkor uppfylls:

1. Skiftet ligger på område för sura sulfatjordar.

- Ett basskifte är sur sulfatjord, om det i ett prov som tagits på 0,5–1,5 meters djup på skiftet i laboratorium utan inkubation har fastställts ett pH som är under 4,5 eller det pH som uppmätts efter en inkubation på högst 16 veckor är under 4,0.
- Skiftets surhet ska verifieras utifrån laboratoriets jordanalys. Se anvisningen i förbindelsevillkoren under Markkartering.
- Om Geologiska forskningscentralen har tagit ett prov från skiftet och utifrån det konstaterat att skiftet är sur sulfatjord eller sannolikt sur sulfatjord, behövs ingen separat analys. Dessa basskiften visas på kartan i Viputjänsten.

2. Skiftets jordart är torv.

- Skiftets jordart ska konstateras på basis av markkarteringen. Kontrollera provtagningsfrekvensen i anvisningen för Markkartering. Jordarten som konstateras i markkarteringen ska vara någon typ av torvmark, det vill säga ordet *torv* ska nämnas i jordartens namn. Andra jordarter får inte vara nämnda i analysen.

3. På basskiftets areal har det under åtminstone ett år mellan 2015 och 2022 funnits en åtgärd för hantering av avrinningsvatten.

- Den anmälda åtgärden behöver inte vara densamma som den tidigare anmälda åtgärden för skiftet.
- Du kan anmäla en åtgärd för ett större basskifte om den ersättningsberättigande arealen på ett skifte som tidigare omfattats av åtgärden har ökat, förutsatt att den utökade arealen har samma dikessystem.

Du ska i din användning ha en markkartering senast 30.9. under den växtperioden när du första gången väljer åtgärden för hantering av avrinningsvatten.

Du ska i din användning ha en dikeskarta över det reglerade dräneringssystemet senast 30.9. för den areal du ansöker om ersättning för. Av kartan ska dikesystemets areal och reglerbrunnarnas placering framgå. Kartor över dikessystem fås från täckdikningsföreningen på adressen salaojayhdistys.fi.

A) Reglerbar dränering

Genomför justering av vattennivån på ett skifte med reglerbar dränering genom att höja eller sänka dämningshöjden i reglerbrunnar som installerats i uppsamlingsdike eller med andra uppdämningsanordningar.

Följande ska beaktas vid uppdämning

- jordens bärighet för så- och skördemaskiner
- fuktens lagring i åkern på våren
- ombesörjande av växternas vattenhushållning
- ökning av lagervolymen före störtregn och höstregn samt vårens smältvatten för att förhindra urlakning av näringsämnen.

När du inte utför odlingsåtgärder på åkern, använd en dämningshöjd som höjer grundvattennivån så högt som möjligt på skiftet och genom det bromsa upp nedbrytningen av torv eller utsläppen av sulfatjord.

Se till att i regleringen av vattenståndet ha en ändamålsenlig vattenhushållning för odlingsväxterna och ett tillräckligt lagringsutrymme för vårens smältvatten, så att näringsämnen inte urlakas. Se till att avleda eventuellt extra vatten och se till att anordningarna för uppdämning är i skick. Hantera uppdämningen enligt väder- och växtförhållanden samt i enlighet med odlingsåtgärderna. Dra också nytta av väderprognoserna.

För skiftesspecifika anteckningar om genomförandet av åtgärden. Ange reglerings-, skötsel- och underhållsåtgärder samt tidpunkterna för dem.

B) Återanvändning av dräneringsvatten

Vid underbevattnings ska åkerområdets vattenhushållning regleras på ett övergripande sätt med hjälp av bevattnings- och föreskriven dränering via täckdikesnät.

Vid återanvändning av dräneringsvatten ska avrinningsvattnet från åkerområdet lagras i en separat bassäng som samlar avrinningsvatten under avrinningen på våren och störtregn, varifrån det under en torr period leds tillbaka till åkern som bevattningsvatten. Bassängen ska ha tillräckligt stor volym.

Led bevattningsvatten till dikesnätet genom pumpning från naturvatten eller med hjälp av tyngdkraften. Du kan leda bevattningsvattnet till täckdikesnätet antingen i dikessystemets övre eller nedre ända. Dämn upp vattnet med hjälp av reglerbrunnar eller andra anordningar för uppdämning i områdets dräneringsdikesnät, där det absorberas i marken. Ta hänsyn till väder- och växtförhållanden samt odlingsåtgärderna när bevattningsvattnet leds till området. Vid återvinning av avrinningsvatten ska vatten från en lagringsplats för extra vatten eller en separat lagringsbassäng ledas till åkerområdet med hjälp av ett underbevattningsystem med hänsyn till väder- och växtförhållanden samt odlingsåtgärder.

Gör skiftesvisa anteckningar om genomförandet. Ange reglerings-, skötsel- och underhållsåtgärder samt tidpunkterna för dem.

Justera dämningshöjden på lämpligt sätt och se till att eventuellt extra vatten leds bort och att anordningarna är i gott skick. Målet är odlingsåtgärder och en så hög grundvattennivå som möjligt, där man har tagit hänsyn till den lagringsvolym som vårens smältvatten kräver.

Justera dämningshöjden på lämpligt sätt och se till att eventuellt extra vatten leds bort och att anordningarna är i gott skick. Målet är odlingsåtgärder och en så hög grundvattennivå som möjligt, där man har tagit hänsyn till den lagringsvolym som vårens smältvatten kräver.

Minimikrav för hantering av avrinningsvatten

- Kontrollera om du måste ha tillstånd för att ta bevattningsvatten. Följ tillståndsvillkoren.

7. Alternativt växtskydd för trädgårdsväxter

Om du väljer alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter ska du genomföra någon av de biologiska eller mekaniska växtskyddsmetoderna på din gård. Du kan välja olika metoder för olika jordbruksskiften och byta dem årligen. Åtgärden behöver inte genomföras varje år. Gör skiftesspecifika anteckningar om kontroll och bekämpning av växtlighet eller växtskadegörare samt visa vid behov upp ett inköpskvitto på anskaffningen av vissa preparat eller entreprenadarbetet. Du kan endast få ersättning enligt metoden i punkt F för ekoarealen.

Gör senast den 31 maj upp en plan för alternativt växtskydd skiftes- och växtspecifikt och lämna in den till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

Livsmedelsverket producerar ett planunderlag och det finns tillgängligt på Livsmedelsverkets webbplats.

Av planen ska det framgå:

- vilken alternativ växtskyddsmetod du tänker använda för varje växtart och skifte
- en beskrivning av vilka hjälpmedel för uppföljning du tänker använda på skiftet för att följa upp behovet av en alternativ växtskyddsmetod och vilket resultat det ger
- situationer där en alternativ växtskyddsmetod kan kompletteras med andra metoder (exempelvis kemiska växtskyddsmedel).
- Användningen av andra metoder ska bygga på en tillräckligt lång uppföljning av den alternativa metodens effekt och på ett konstaterat kompletteringsbehov. Uppföljningen och kompletteringsbehovet ska antecknas i skiftesbokföringen.

Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter är följande:

A) Användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids mekaniskt vid bekämpning av växtsjukdomar eller skadedjur

- Du kan använda metoden för bär, frukt och grönsaker för vilka det finns ett mikrobiologiskt preparat som sprids mekaniskt som är godkänt i Finland och för vilket växtens skadegörare har godkänts som användningsändamål.
- Skaffa mikrobiologiska preparat för varje förbindelseår
- Anteckna vilken metod som används i förhandsplanen och följ upp visuellt hur metoden genomförs. Använd artspecifika uppföljningsverktyg och anteckna uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.
- Användning av kemiska växtskyddsmedel är tillåten endast med vissa undantag. Användningen av växtskyddsmedel ska bygga på en förhandsplan och uppföljningsobservationer eller på rådgivarens utlåtande.

B) Organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning under växtperioden för ettåriga växter

- Du kan använda metoden för att bekämpa ogräs i bär, frukt och grönsaker.
- Täckningen ska vara på plats senast 30.6. För växter som kräver förfrukt samt salladsväxter, kinakål, blomkål eller broccoli är tidsfristen 31.7. Ha kvar täckningen ända fram till skörden.
- Täckningen av en rad ska täcka minst 90 procent av ytan.
- Täck växten i raderna med halm, strö, klippt gräs, biologiskt nedbrytbar film, täckpapper eller annat organiskt material som inte är skadligt för jorden.

- Du får inte använda växtskyddsmedel för att bekämpa ogräs på de områden där du genomför åtgärden. Vid behov kan du bekämpa ogräs mekaniskt.
- Följ upp hur metoden genomförs genom att kontrollera förekomsten av ogräs och anteckna uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.

C) Insektnät

- Du kan använda metoden på grönsaker och bär mot skadeinsekter som flyger.
- Använd nät avsedda för insektsbekämpning.
- Anteckna i förhandsplanen vilka målskadegörarna är och under vilken period de förekommer när insektnät används.
- Utanför den period då skadedjuren förekommer kan du också använda växtskyddsmedel på arealen, om det i förhandsplanen finns grunder för detta och uppföljningsobservationerna eller rådgivarens observationer kräver det.
- Följ upp metoden visuellt och anteckna uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.

D) Användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids av pollinerande insekter i bekämpningen av växtsjukdomar

- Du kan använda metoden för bär och frukter för vilka det i Finland finns ett godkänt mikrobiologiskt preparat för bekämpning av växtsjukdomar.
- Skaffa mikrobiologiska preparat varje förbindelseår
- På gården ska det finnas minst två bikupor per hektar under blomningstiden på spridningsområdet för pollinerande insekter eller ett tillräckligt antal bon för andra pollinerande insekter (för humlor 6–9 bon/hektar)
- I insektsbona för pollinerare ska det finnas en lämplig spridningsanordning för växtskyddsmedel samt separata utgångs- och ingångsöppningar för pollinerande insekter.
- Följ upp metoden visuellt och anteckna uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.
- Användning av kemiska växtskyddsmedel är tillåten endast i undantagsfall. Användningen av växtskyddsmedel ska bygga på en förhandsplan och uppföljningsobservationer eller på rådgivarens utlåtande.

E) Användning av makroorganismpreparat vid bekämpning av växtskadegörare

- Du kan använda metoden för bär och frukt för vilka det finns ett mikroorganismpreparat som är godkänt i Finland och för vilket växtens skadeorganismer har godkänts som användningsändamål.
- Skaffa makroorganismer för varje förbindelseår.
- Anteckna metoden i förhandsplanen och följ upp den visuellt med lupp eller mikroskop. Skriv ner uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.
- Under bekämpningsorganismernas verksamhetstid får du inte använda växtskyddsmedel som är skadliga för bekämpningsorganismerna på skiftet.

F) Organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som ska klippas under växtperioden för fleråriga växter.

- Du kan använda metoden för att bekämpa ogräs i bär och frukt.
- Täckningen ska vara på plats senast den 30 juni. För växter som kräver förgröda är tidsfristen den 31

- juli. Bevara täckningen under hela växtperioden och under växtens sista odlingsår fram till skörden.
 - Täckningen kan avslutas kemiskt under det sista odlingsåret efter skörden.
 - Sköt om täckningen även efter skörden om du inte avslutar växtligheten.
- Öka täckningen om den försvinner under växtperioden. Täckningen av en rad eller radavståndet ska täcka minst 90 procent av ytan.
- Du kan täcka arealerna
 - i växtraderna med halm, strö, klippt gräs, biologiskt nedbrytbar film, täckpapper eller annat organiskt material som inte är skadligt för marken
 - genom att anlägga gräs som klipps mellan raderna eller på raderna och mellanrummen mellan raderna alternativt en blomremsa som slås efter blomningen. Växtligheten ska vara täckande senast vid skördetiden. Håll växtligheten kort genom att klippa den tillräckligt ofta.
- Du får inte använda kemiska växtskyddsmedel för att bekämpa ogräs på de områden där du genomför åtgärden. Vid behov kan du bekämpa ogräs mekaniskt.
- Följ upp hur metoden genomförs genom att kontrollera förekomsten av ogräs och anteckna uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.

Krav på miniminivå för alternativt växtskydd för trädgårdsväxter

- För bok över användningen av växtskyddsmedel Använd växtskyddsmedel på ett ändamålsenligt sätt.
- Behandla och lagra växtskyddsmedel samt förstör förpackningar och rester på vederbörligt sätt
- Testa att en tidigare använd eller ny spruta fungerar enligt villkoren.
 - Fram till slutet av 2020 görs det med 5 års mellanrum. Om sprutan till exempel har testats 31.12.2020 ska sprutan testas på nytt senast 31.12.2025.
 - Från och med början av 2021 ska den testas med 3 års mellanrum. Om sprutan till exempel har testats 1.1.2021 är testningen i kraft i tre år och nästa test ska göras senast 1.1.2024.
- Avlägg växtskyddsmedelsexamen vart femte år om du sprider växtskyddsmedel.

Tabell 2. Bekämpningsmetoder vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter

Växt som odlas	Växtskadegörare som ska bekämpas	Uppföljningsmetod (i alla ingår krav på preliminär plan och uppföljning)	Möjlighet att använda kemiska växtskyddsmedel
Bär och frukter för vilka det finns att tillgå en i Finland godkänd makroorganism-produkt	Skadeorganism som makroorganism-produkten i fråga godkänts för	Uppföljningstjänst eller okulär uppföljning med lupp/mikroskop, anteckningar	Användning av insekticider som är skadliga för bekämpningsorganismer är förbjuden under den tid bekämpningsorganismen är verksam

Växt som odlas	Växtskadegörare som ska bekämpas	Uppföljningsmetod (i alla ingår krav på preliminär plan och uppföljning)	Möjlighet att använda kemiska växtskyddsmedel
Bär och frukter för vars sjukdoms-bekämpning ett i Finland godkänt mikrobpreparat finns att tillgå	Växtsjukdom som växtskyddsmedlet i fråga godkänts för Med iakttagande av den bruksanvisning som utgör bilaga till växtskyddsmedlets tillståndsbeslut.	Okulär uppföljning, anteckningar	Användning av insekticider som är skadliga för bekämpningsorganismer är förbjuden under den tid bekämpningsorganismen är verksam fungicider mot en sjukdom som ska bekämpas med mikrobpreparat är tillåten endast i undantagsfall. Användningen ska basera sig på en preliminär plan och observationer som gjorts vid uppföljningen eller på rådgivarens utlåtande
Grönsaker, bär	Flygande skadeinsekter	Okulär uppföljning, anteckningar	I den preliminära planen antecknas målskadegörarna och den tidpunkt då de förekommer och då insektsnät används. Insekticider får användas utanför tiden för förekomst, om observationer vid uppföljningen eller rådgivarens utlåtande visar att det finns behov.
Bär, frukter och grönsaker för vilka det finns att tillgå ett i Finland godkänt mikrobpreparat som sprids mekaniskt	Växtskadegörare som växtskyddsmedlet i fråga godkänts för	Okulär uppföljning, användning av artspecifika hjälpmedel för uppföljning av skadeinsekter, anteckningar	Användning av fungicider och insekticider är tillåten endast i enlighet med vissa undantag. Behovet av bekämpning ska basera sig på en preliminär plan och observationer som gjorts vid uppföljningen eller på rådgivarens utlåtande.
Bär, frukter och grönsaker	Ogräs	Förekomsten av ogräs följs upp	Användning av herbicider förbjuden. Vid behov mekanisk bekämpning

Växt som odlas	Växtskadegörare som ska bekämpas	Uppföljningsmetod (i alla ingår krav på preliminär plan och uppföljning)	Möjlighet att använda kemiska växtskyddsmedel
Bär och frukter	Ogräs	Förekomsten av ogräs följs upp	Användning av herbicider förbjuden. Vid behov mekanisk bekämpning eller tillförsel av organiskt täckmaterial.

8. Fågelåkrar

Som fågelåkrar kan du ange basskiften som har identifierats som viktiga rast- och födoplatser för tranor, gäss eller svanar under flyttperioden. Som fågelåkrar kan du år 2025 ange basskiften för vilka NTM-centralen under åren 2017–2024 minst två gånger har betalat ersättning för skördeskador som orsakats av fridlysta arter.

En separat areal som uppges som fågelåker ska vara minst 10 hektar. Arealen kan bestå av ett eller flera bas- eller jordbruksskiften som du besitter och som ligger inom en radie på mindre än två kilometer från varandra. Det kan finnas flera separata arealer. De basskiften som lämpar sig som fågelåkrar presenteras i Viputjänstens kartnivå och som en förteckning över basskiften under valet av åtgärden. En förteckning över basskiften för ett separat område syns inte om det separata området är mindre än 10 hektar.

Odlinga produktionsväxter på den areal du angett som fågelåkrar. Odla så att du kan producera en normal skörd. Det är tillåtet att bärga en marknadsduglig skörd på skiftet även om fåglarna skulle ha utnyttjat arealen. Det är också möjligt att bärga skörden normalt från ett skifte som inte skadats.

Du kan år 2025 få ersättning för en areal som angetts som fågelåker om fåglarna utnyttjar produktionsgrödan på arealen, oberoende av vilken växt som anmälts i ansökan om åkerstöd. Till exempel en vall som utnyttjats på våren eller höstspannmål sådd på hösten, berättigar till ersättning.

Fåglarna måste få vila och äta ostört på den areal du anmält. Odlingsåtgärderna på skiftet ska planeras och genomföras utan att störa fåglarna. Fåglarnas ankomst till skiftet får inte förhindras på förhand och att avsiktligt störa dem är inte tillåtet.

För att du ska kunna få ersättning, måste du på skiftet, eller en del av det, som du angett som fågelåker kunna observera tydliga skador på grund av att fågelflockarna rastar eller söker föda. En skada ger rätt till ersättning 2025, oberoende av om skadan har inträffat under vår- eller höstflyttningen eller under någon annan tid av växtperioden. Ta med hjälp av Vipumobilen flera fotografier av åkrarna och av eventuella fåglar som flockar sig på skiftet samt skador som skett på grund av att fågelflockarna rastar och fåglarnas födointag.

Du kan få ersättning för högst 50 procent av den ersättningsberättigande arealen på din gård. Ange i höstanmälan de slutliga arealer där du har konstaterat skador orsakade av fåglar och bifoga de fotografier du tagit med Vipumobilen till anmälan. Den skadade areal som ska anmälas kan vara mindre än den areal som angetts i ansökan om åkerstöd (minst 0,05 ha).

Krav på miniminivå för fågelåkrar

- Riskera inte genom dina åtgärder skyddet av ett område på jordbruksmarken som ingår i naturskyddsprogrammet.
- Följ fridlysningsbestämmelserna för skyddsområdet enligt naturvårdslagen.
- Försvaga inte andra förekomstplatser som är viktiga med tanke på särskilt skyddade fågelarter.
- Försvaga inte de fågelarter som utgör grunden för valet till Natura 2000-nätverket eller deras livsmiljöer.
- Anmäl åtgärder som avsevärt kan försämra naturvärden som ligger till grund för skyddet av ett område som hör till nätverket Natura 2000 till NTM-centralen.

4. Ersättnings belopp

Tabell 3:Gårdsspecifika åtgärder: miljöersättnings belopp €/hektar.

Allmänna krav och valfria åtgärder	Ersättning €/ha.
Åkergrödor	45
Trädgårdsväxter och kummin	113

Tabell 4. Skiftesspecifika åtgärder: miljöersättnings belopp €/hektar.

Skiftesspecifika åtgärder	Ersättning €/ha.
Jordförbättrings- och saneringsväxter	190
Fånggrödor	97
Främjande av cirkulär ekonomi	37
Skyddszoner	350
Vallar på torvåkrar	100
Hantering av avrinningsvatten: Reglerbar dränering	77
Hantering av avrinningsvatten: Underbevakning och återanvändning av dräneringsvatten	214
Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter	500
Fågelåkrar	600

Begränsningar för utbetalning av ersättning

Bilden nedan visar begränsningarna i anslutning till de åtgärder som valts inom ramen för miljöförbindelsen och även för andra stöd inom stödsystemet. Förklaringar till markeringarna finns i tabellen och under tabellen.

Kan en åtgärd ske samtidigt på samma skifte och betalas det stöd för båda åtgärderna för skiftet?

		Gårdsspecifik åtgärd, jordbruksgrödor												1	Du kan anmäla dem för samma skifte, utbetalning görs för båda												
Miljöersättning	Gårdsspecifik åtgärd, trädgårdsväxter	3	Gårdsspecifik åtgärd, trädgårdsväxter												2	Endast ekosystemstöd betalas ut för skiftet											
	Jordförbättrings- och saneringsväxter	1	1	Jordförbättrings- och saneringsväxter												3	Kan inte anmälas för samma skifte										
	Odling av fånggrödor	1	1	3	Odling av fånggrödor viljely												4	Endast miljöersättning betalas ut för skiftet									
	Främjande av cirkulär ekonomi	1	1	1	1	Främjande av cirkulär ekonomi																					
	Skyddszoner	3	3	3	3	3	Skyddszoner																				
	Vallar på torvåkrar	1	3	3	3	1	3	Vallar på torvåkrar																			
	Hantering av avrinningsvatten, reglerbar dränering	1	1	1	1	1	1	1																			
	Hantering av avrinningsvatten, underbevattnig	1	1	1	1	1	1	1	3	Hantering av avrinningsvatten, underbevattnig																	
	Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter	3	1	3	1	1	3	3	1	1	Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter																
	Fågelåkrar	1	1	3	1	1	3	1	1	1	3	Fågelåkrar															
Ekoersättning	Växtodling	1	1	1	1	1	4 ^A	1	1	1	3 ^B	1	Växtodling														
	Frilandsgrönsaker	1	1	3	1	1	3	3	1	1	3 ^B	1	3	Frilandsgrönsaker													
	Husdjursproduktion	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3 ^B	1	1	1	Husdjursproduktion												
	Växttäck vintertid	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	Växttäck vintertid												
Stöd för miljösystem	Grönödslingsvallar	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	3	3	3	1	Grönödslingsvallar										
	Mångfaldsväxter	2 ^C	3	3	3	1 ^E	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	Mångfaldsväxter									
	Naturvårdsvallar	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	3	Naturvårdsvallar								

- A. Du kan anmäla en skyddszon-åtgärd för miljöersättning för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion, men då betalas ingen ersättning för ekologisk produktion för skiftet.
- B. Du kan få stöd för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion även för en åtgärd för alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter inom miljöersättning, om du väljer organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som ska klippas under växtperioden med fleråriga växter.
- C. Om du anmäler åtgärden grönödslingsvall, mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
- D. Om du anmäler åtgärden mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet inom ekosystemstöd betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
- E. Du kan endast anmäla åtgärden främjande av cirkulär ekonomi inom miljöersättningen det år då du anlagger växtlighet i form av mångfaldsväxter.
- F. Ekohusdjursförhöjning utbetalas till så många arealer som ingår i förbindelsen och som jordbrukarens djurenheter räcker till för (0,5 ey/ha), och för förbindelsens totala areal oberoende av växten.

Notera om fågelåkrar: Du kan år 2025 få ersättning för en areal som angetts som fågelåker om fåglarna utnyttjar produktionsgrödan på arealen, oberoende av vilken växt som anmälts i ansökan om åkerstöd. Till exempel en vall som utnyttjats på våren eller höstspannmål sådd på hösten, berättigar till ersättning.

För gårdsspecifika åtgärder inom miljöersättningen betalas inte ersättning om följande växter anmälts:

- Grönsaksland
- Träda
- Areal med vedartade energigrödor
- Annan areal med hampa än sådan som berättigar till grundläggande inkomststöd

- skyddszon
- miljösystemets grüngödslingsvall, naturvårdsvall eller mångfaldsåker.

Om du för växten anmält den skiftesspecifika åtgärden "Jordförbättrings- och saneringsväxter", betalas inte bidrag för specialväxter för den anmälda växten.

Den minsta arealen per åtgärd för vilken du kan få ersättning är 0,05 hektar. Det minsta belopp som utbetalas i miljöersättning är 100 euro.

5. Höstanmälan

Ange i höstanmälan arealen för följande åtgärder inom miljöförbindelsen:

- främjande av cirkulär ekonomi
- hantering av avrinningsvatten
- fågelåkrar.

Om du har förbundit dig till åtgärden Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter ska du anmäla de växtskyddsmedel du använder per odlingsskifte i höstanmälan.

I höstanmälan ska den arealen för växttäckte vintertid som ingår i kraven på villkorlighet anges, detta gäller alla stödsökande. Anvisningar för hur höstanmälan görs ges separat hösten 2025.

6. Beslutslista

Se kapitlet om **Föreskrifter och föreskrifter** i ansökningsguide om åkerstöd.

Förbindelsevillkor för ersättning för ekologisk produktion 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Genom ersättning för ekologisk produktion främjas ekologisk växtproduktion och husdjursproduktion samt övergång till ekologiskt produktionssätt. Förbindelsen kan omfatta både gårdens växtproduktion och husdjursproduktion. En förbindelse kan även ingås för enbart den arealen med ekologisk produktion av frilandsgrönsaker.

Ersättningsbeloppet och villkoren kan ändras under avtalsperioden om ändringar i EU-lagstiftningen, förhindrande av överlappande betalning eller ändringar som gäller basnivån förutsätter det. Om ersättningsstagaren inte godkänner en sådan anpassning, har han eller hon rätt att frånträda avtalet utan återkrav.

Ersättning för ekologisk produktion 2025

Ansök senast 17.6.2025 i ansökan om åkerstöd i Viputjänsten:

- En ny femårig förbindelse om ekologisk produktion, om
 - a. du inte har en gällande motsvarande förbindelse om ekologisk produktion. Kom dessutom ihåg att ansluta dig till tillsynen över ekologisk produktion senast 30.4.2025 och följa produktions- och förbindelsevillkoren för ekologisk produktion från och med 1.5.2025.
 - b. din förbindelse om ekologisk produktion upphör 30.4.2025.
- Tilläggsareal till en gällande förbindelse.

Meddela senast 17.6.2025 om ändringar i den gällande förbindelsen.

- På blankett 215M:
 - a. byte av förbindelsetyp, det vill säga ändring av förbindelse för växtproduktion till förbindelse för växt- och djurproduktion eller tvärtom.
 - b. byte av tilläggsuppgifter om förbindelsetypen (avsalugrödor, foderproduktionsavtal, 50 % foder för egna djur).
 - c. djurarter som godkänts för förbindelsen avlägsnas/en ny djurart läggs till
- Med en fritt formulerad anmälan till NTM-centralen:
 - andra ändringar, till exempel att ta bort förbindelseskiften från förbindelsen.
- Närmare information om ändringsmöjligheterna finns på sidan: Möjligheter att ändra en förbindelse om ekologisk produktion.

Avlägg **tilläggsutbildningsdagen** inom ersättningen för ekologisk produktion.

Kontrollera växter som räknas som avsalugrödor på sidan **Växter som godkänns som avsalugrödor 2025**.

1. Förbindelseperiodens längd

Förbindelseperioden för ersättning för ekologisk produktion är fem år. Förbindelseperioden och -året börjar 1.5 det år då man ansöker om förbindelsen. Förbindelseperioden och -året upphör 30.4.

Efter att förbindelseperioden löpt ut kan förbindelsen förlängas med stödsökandens samtycke högst två år åt gången, om finansieringsperioden för CAP-planen förlängs.

2. Ansökan om förbindelse och utbetalning

Du kan ansöka om en förbindelse om ersättning för ekologisk produktion (nedan förbindelse) och betalning av förbindelsen för 2025 i **Viputjänsten** vid ansökan om åkerstöd.

Du kan ansöka om

- en förbindelse för växtproduktion eller en förbindelse för husdjursproduktion för hela gården.
- en partiell förbindelse för en del av gårdens skiften, om du odlar frilandsgränsaker. Observera att du under varje förbindelseår ska odla frilandsgränsaker på minst en hektar för att på basis av

förbindelsen kunna få ersättning för ekologisk produktion enligt de växter som odlats.

3. Allmänna förutsättningar för en förbindelse

Den som ansöker om förbindelse ska

- vara **aktiv jordbrukare**
- vara minst 18 år (eller maken/makan ska vara det) senast 31.12.2024*
- följa kraven på **villkorlighet**.
- ha anmält sig till systemet för övervakning av ekologisk produktion och iaktta produktionsvillkoren för ekologisk produktion.

*Om du är under 18 år kan du ansöka om förbindelse om du har ingått äktenskap, idkar jordbruk som samägare tillsammans med din förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om man ansöker om förbindelsen som sammanslutning eller bolag ska minst en jordbrukare, medlem, delägare eller bolagsman vara minst 18 år senast 31.12.2024. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Krav som gäller förbindelsens areal

- Sökanden ska under hela förbindelseperioden inneha minst fem hektar ersättningsberättigande åkerareal eller minst en hektar **trädgårdsväxter**.
- En förbindelse ska ingås för hela den **ersättningsberättigande areal** som sökanden besitter (förutom om du ansöker om en partiell förbindelse för frilandsgroänsaker).
- På förbindelsearealen ska det finnas **jordbruksverksamhet**.

Utbildningsvillkor för ekologisk produktion

Du eller den person som ansvarar för skötseln av din gård ska delta

A)	i en grundkurs om ekologisk odling som räcker minst fem dagar.
B)	utöver grundkursen på fem dagar även delta i grundutbildning om ekologisk husdjursproduktion som varar minst två dagar (djurgårdar).
C)	alternativt skall det finnas annan motsvarande utbildning om bedrivande av ekologisk jordbruksproduktion eller ekologisk husdjursproduktion.

blandad

D)	tillägsskolning på en dag under förbindelseperioden
----	---

På en gård som bedrivs som en sammanslutning ska den personen som ansvarar för skötseln av gårdsbruksenheten uppfylla skolningsvillkoret

Skolningsvillkoret (a-c) ska uppfyllas senast 30.4 under ansökningsåret för förbindelsen om ekologisk produktion. Lämna in ett intyg över att skolningsvillkoret uppfylls till NTM-centralen senast den sista ansökningsdagen för åkerstöd det år då förbindelsen ingås.

Det förutsätts inte att skolningsvillkoret (a-c)uppfylls om den som ingår förbindelsen innan det haft en gällande förbindelse för ekologisk produktion eller förbindelse för ekologisk husdjursproduktion som gäller åren 2015–2022.

A) Grundkurs i ekologisk produktion

Grundkursen ska vara minst fem dagar lång och innehålla grunderna för ekologisk produktion såsom

- principerna för växelbruk
- växtföljd
- växtskydd
- om bekämpning av växtsjukdomar och skadedjur i Finland eller under motsvarande klimatförhållanden

samt produktionsvillkoren för ekologisk produktion och tillsynen över ekologisk produktion och förbindelsevillkoren.

B) Grundkurs i ekologisk husdjursproduktion

När du ansöker om en förbindelse för husdjursproduktion ska du utöver grundkursen för ekologisk odling avlägga en minst två dagar lång grundkurs i ekologisk husdjursproduktion.

Skolningen ska innehålla grunderna för ekologisk husdjursproduktion, såsom

- anskaffning av djur
- medicinering
- utfodring
- djurskötselplan
- produktionsbyggnader
- om övervakning av ekologisk husdjursproduktion och förbindelsevillkor

Om du har haft en förbindelse för ekologisk produktion (växtgård) och ansöker om förbindelse för husdjursproduktion ska du delta i två tilläggsutbildningsdagar innan du ansöker om förbindelse för husdjursproduktion. Skolningen ska genomföras senast 30.4 det år förbindelsen söks.

C) Skolning som motsvarar grundkurserna

Som annan motsvarande skolning godkänns till exempel studier i ekologisk odling vid en läroanstalt. Även självständiga nätbaserade studier godkänns om genomförandet bekräftas med stark verifiering och skolningens omfattning motsvarar den fastställda längden på fem eller sju dagar.

D) Tilläggsutbildning för en dag under förbindelseperioden

Utöver grundkursen ska du eller den person som ansvarar för skötseln av din gård under förbindelseperioden delta i **en endags tilläggsutbildning** som pågår i cirka fem timmar. Du kan också ersätta utbildningen genom att få minst tre timmas personligen utnyttja **rådgivning som stöds av EU:s landsbygdsfond**.

Utbildningen eller den rådgivning som stöds ur EU:s landsbygdsfond ska innehålla produktionsvillkor, förbindelsevillkor, utbildning eller rådgivning som gäller ekologisk produktion och/eller ekologisk husdjursproduktion.

Genomför utbildningen under förbindelseperioden, senast den 30 april under det sista förbindelseåret. Lämna in ett intyg över att utbildningskravet uppfylls till NTM-centralen senast den 30 april under det sista förbindelseåret.

Om en förbindelse överförs från en annan gård till din gård ska du avlägga en tilläggsutbildning innan den ursprungliga förbindelseperioden går ut.

4. Minimikrav för ekologisk produktion

En jordbrukare som har ingått en förbindelse om ekologisk växtproduktion ska iaktta följande minimikrav:

Förbud mot bränning av stubb

- Bränn inte stubb av spannmål, bovete, quinoa, oljeväxter, fiberväxter, baljväxter eller frökryddor.

För bok över användningen av gödselmedel

Ange följande uppgifter per jordbruksskifte:

- jordart
- bördighetsklass
- skördenivå
- gödslingsdatum
- art och mängd av gödsel, konstgödsel och organiska gödselmedel
- mängden lösligt kväve och totalkväve som spridits ut på skiftet
- mängden totalfosfor som spridits på skiftet
- inledandet av fosforutjämningen och utjämningsåret
- uppgifter om fosforavskiljning ur stallgödsel eller rötresten samt förhållandet mellan kväve och fosfor i fraktionen, om du använder undantaget för återvinning av fosfor i bördighetsklasserna 6 och 7.

Lagring av gödsel

- Om det samlas gödsel från hållning av produktionsdjur på din gård ska du ha en lagringsplats för gödsel (gödselstad) som uppfyller kraven i bestämmelserna.
- Gödselstadens volym ska vara tillräcklig för gödsel som samlas under minst 12 månader.

Minimivolymerna för olika gödselslag och processade gödselslag som ska följas presenteras i kapitel 3.5 **Guide om villkorlighet**. Vid beräkningen av gödselstadens minimivolum kan jordbrukarnas gemensamma gödselstäder och lösdriftsstallens ströbottnar samt den stallgödsel som blir kvar på betesmarken under samma betesperiod beaktas. För nötkreatur, med undantag av arter som föds upp utomhus året runt, kan stallgödsel som blir kvar på betesmarken under högst fyra månader beaktas. Avvikelse från minimivolymer kan göras om gödseln överläts till en sådan nyttohavare som kan ta emot den med stöd av ett tillstånd som beviljats med stöd av 27 § i miljöskyddslagen eller om gödseln överläts till en annan lägenhet för lagring i gödselstaden på det sätt som föreskrivs ovan.

- Om det på din gård uppstår högst 25 m³ torrgödsel per år eller om du lagrar högst 25 m³ torrgödsel åt gången, kan du lagra gödseln med ett tätt flyttflak eller på något annat motsvarande underlag som står under tak eller som täcks med en presenning.
- Om du tar emot eller lagrar gödsel ska du ha en gödselstad som är dimensionerad enligt den mängd som tas emot årligen.
- En gödselstad förutsätts inte om torrsubstanshalten i gödseln är minst 30 procent och du under den tillåtna spridningstiden förvarar gödseln på åkern i väntan på spridning i högst fyra veckor.

Krav för konstruktioner

- Se till att lagringsutrymmen för gödsel och oförpackade organiska gödsel-fabrikat, gödselrännor och andra konstruktioner avsedda för ledning av gödsel är vattentäta.
- Konstruktionerna och anordningarna ska vara sådana att vätskor inte kommer ut i miljön under transport, hantering och tömning av gödsel eller organiska gödsel-fabrikat.
- Lasta gödsel och organiska gödsel-fabrikat på ett underlag med hård botten som tål maskinernas vikt och rörelser och från vilket man vid behov kan samla upp nedfallen eller absorberad gödsel eller organiskt gödselmedel.
- Se till att permanenta utfodrings- och dricksplatser är täckta och har tät botten och att den gödsel som samlats på dem har avlägsnats tillräckligt ofta. Kravet på täckning gäller dock inte permanenta utfodrings- och dricksplatser i utomhusfällor och rastgårdar i anslutning till djurstallet.
- Sköt rastgårdarna så att det inte uppstår näringsutsläpp i yt- och grundvattnet.
- Ta tillvara pressvattnet från ensilagetillverkningen och lagra det i en tät behållare om det inte behandlas vid ett separat reningsverk.

Lagring av torrgödsel i undantagssituationer

- Om det samlas gödsel från produktionsdjuren på din gård, kan du lagra gödsel med en torrsubstans på minst 30 procent i stacken om det finns arbetstekniska eller hygieniska skäl.

- Lagringen får inte orsaka förorening av vattendrag eller risk för detta. Lagring i stack är alltid förbjuden i grundvattenområden och områden som översvämmas.
- Placera stacken på ett bärande åkerområde och på en sluttande åker nära åkerns övre kant. Placera inte stacken på mindre än 100 meters avstånd från ett vattendrag, ett utfallsdike eller en hushållsvattenbrunn eller på mindre än fem meters avstånd från ett dike. Bred ut ett lager på stackens botten som binder minst 20 cm vätska, och täck stacken med en tät presenning. Ta bort snön från stackplatsen och forma underlaget så att vätskor inte kommer ut i omgivningen.
- Placera i en stack minst en hektar eller högst den mängd gödsel eller organiska gödselselfabrikat som sprids på hela skiftet och de angränsande skiftena.
- Sprid ut den lagrade gödseln eller det organiska gödselselfabrikat som lagrats i stacken senast ett år efter att stacken anlagts.
- Du får placera en ny stack på samma plats tidigast efter två mellanår.
- Om du lagrar torrgödsel i stack av en hygienisk orsak som godkänts av en veterinär, är det inte nödvändigt att sprida stackgödsel senast ett år efter att stacken anlades. Då är inte heller mängden torrgödsel som placeras i stacken begränsad.

Användning av gödsel

- Sprid ut gödseln på åkern så att den inte rinner ut i vattnet och så att jordmånen inte blir sammanpackad.
- Beakta den genomsnittliga skördenivån, odlingszonen, växtföljden och jordarten vid gödslingen.
- Sprid gödsel och organiska gödselselfabrikat mellan den 1 april och den 31 oktober. På grund av exceptionella väderförhållanden kan du sprida ut gödsel fram till slutet av november, om stora nederbörds mängder och liten avdunstning har förhindrat att gödsel utnyttjas som näring på åkern under växtperioden och om spridningsförhållandena i övrigt tillåter det.
- Sprid inte ut gödselmedel på snötäckt, tjälfrusen eller vattenmättad mark.
- Om du sprider gödsel eller organiska gödselselfabrikat på åkerns yta ska gödseln myllas eller åkern plöjas inom ett dygn från spridningen. Om du sprider gödsel eller organiska gödselselfabrikat i växtbeståndet med slangspridare eller som spridd spridning, krävs inte myllning.
- Om din åker är täckt av växtlighet över vintern får gödsel och organiska gödselselfabrikat spridas på skiftet från och med den 15.9 endast genom utplacering.
- På ett skifte som hålls täckt av växtlighet över vintern kan gödsel och organiska gödselselfabrikat endast spridas genom placering efter 15.9.
- Lämna en 5 meter bred skyddsremsa längs vattendragen där du inte sprider ut gödsel.
- Om du sprider gödsel eller organiska gödselselfabrikat på åkern inom följande 5 meters zon från skyddsremsan ska du bearbeta åkern inom ett dygn efter spridningen.
- Sprid flytgödsel, urin och flytande organiska gödselselfabrikat endast genom att placera dem om lutningen på åkern eller en del av den är över 15 procent.
- Om du sprider ut gödsel på skiften med en lutning på över 15 procent ska du bearbeta

dem in i marken inom 12 timmar från spridningen.

- Om du använder pressvätskor från ensilage och avrinningsvatten från rastgårdar som gödselmedel, följ också begränsningarna för spridning.

Följ de maximala kvävegödslingsmängderna

- Mängden totalkväve som årligen sprids i gödsel från produktionsdjur och i organiska gödselselfabrikat som innehåller gödsel får vara högst 170 kg/ha.
- Följ maximigränserna för användningen av lösligt kväve vid kvävegödsling. I maximimängder lösligt kväve ingår lösligt kväve i oorganiska gödselmedel, stallgödsel från produktionsdjur, inklusive stallgödsel från betesgång, samt organiska gödselselfabrikat.
- De maximala mängderna kvävegödsling per växtart presenteras i tabellen (**Tabell 2**). På åkerskiften som används som betesmark har kvävet i den stallgödsel som blir kvar på betesmarken beaktats i tabellen i maximimängderna för kvävegödsling.
- Om mängden lösligt kväve som gödslas överstiger 150 kg/ha per år, ska mängden delas upp i minst två partier. Det ska vara minst två veckor mellan spridningarna.
- På hösten från och med den 1 september får mängden lösligt kväve som sprids i gödsel från produktionsdjur och organiska gödselselfabrikat vara högst 35 kg/ha. Beakta den totala mängden lösligt kväve som spridits på hösten som en del av gödslingen av följande odlingsväxt.

Bestämning av gödselns näringshalt och bokföringsskyldighet

- Se till att det finns en gödselanalys för de gödselslag som uppstår på din gård och/eller för den över 25 m³ per år du tar emot.
- För bok över användningen av gödselmedel. Bokföringen ska innehålla uppgifter om den mängd gödsel och organiska gödselselfabrikat och kvävegödselmedel som använts för näringstillskott på åkrarna samt om det lösliga kväve och totalkväve som de innehåller, skördenivåerna och tidpunkterna då gödsel eller organiska gödselselfabrikat har spridits på åkern.

Växtskydd

- Använd endast växtskyddsmedel som är godkända i Finland.
- Följ märkningarna på växtskyddsmedlets försäljningshölje på din gård.
- För bok över användningen av växtskyddsmedel per jordbruksskifte. Ange odlingsväxten, växtskyddsmedlets fullständiga namn, användningstidpunkt och -mängd, den areal för vilken växtskyddsmedlet har använts.
- Följ de allmänna principerna för integrerad bekämpning vid användningen av växtskyddsmedel. Anteckna i de skiftesspecifika anteckningarna vilket växtskyddsmedel

du använder, mängden och när du använde det. Skriv också i anteckningarna vilken växtsjukdom, vilka skadedjur eller vilka ogräs som du observerade som du bekämpade.

5. Anmälan till kontrollsystemet för ekologisk produktion

Du ska omfattas av kontrollsystemet (nedan kontrollsystemet) under hela förbindelseperioden och du ska ha ett giltigt certifikat för ekologisk produktion.

Anmäl dig till kontrollsystemet senast den 30 april det år du ansöker om förbindelsen första gången genom att returnera **Livsmedelsverkets blanketter** till NTM-centralen:

- **Anmälan till kontrollsystemet för ekologisk produktion (pdf)**
- **Anmälan av åkerväxtproduktionen (inräknas även trädgårssodling på friland samt bär- och fruktodling) (pdf)**

Kontrollsystemet skall omfatta produktion av jordbruksgrödor och växthus.

En förutsättning för att ingå en husdjursförbindelse är att du har godkänts för kontrollsystemet för de djurarter för vilka du ingår en förbindelse.

Anmäl dig till kontrollsystemet senast 30.4 det år du ansöker om husdjursförbindelsen första gången genom att returnera Livsmedelsverkets blanketter till NTM-centralen:

- **Anmälan till kontrollsystemet för ekologisk produktion (pdf)**
- **Anmälan av åkerväxtproduktionen (inräknas även trädgårssodling på friland samt bär- och fruktodling) (pdf)**
- **Anmälan om djurproduktion till kontrollsystemet för ekologisk produktion (pdf)**

En anmälan om byte av produktionsinriktning eller djurart ska göras till kontrollsystemet.

Förbindelsen kan godkännas ett första kontrollbesök för produktionen har gjorts på din gård. Villkoren uppfylls också om din gård redan hör till systemet för ekologisk produktion och det första kontrollbesöket för produktionen har gjorts tidigare.

Från och med 1.5 ska villkoren för ekologisk produktion iakttas på gården.

6. Förbindelseareal

Du ska ingå en förbindelse om ekologisk produktion för all ersättningsberättigande areal som du innehar, bortsett från sådan areal med permanent gräsmark vars markanvändningsform inte är åker. Ersättningsberättigande areal är en sådan areal som 2024 var **ersättningsberättigande**.

Omläggning av förbindelseskiften till ekologisk produktion

Du måste överföra alla skiften som ingår i din gårds förbindelse till ekologisk produktion.

Börja odla skiftena ekologiskt vid ingången av det första förbindelseåret

- på minst 5 ha eller
- trädgårdsväxter på minst en hektar, om din förbindelseareal är mindre än fem hektar.

Alla skiften skall odlas ekologiskt senast från och med det andra förbindelseåret. Du kan också övergå till ekologisk produktion per jordbruksskifte.

Om du lägger till skiften till förbindelsen under förbindelseperioden, ska du vid odlingen av skiftena iaktta villkoren för ekologisk produktion från och med början av den växtperiod under vilken du lägger till skiftet i förbindelsen.

Trädgårdsväxter

Trädgårdsväxter inom ekologisk produktion är:

- **prydnadsväxter** (inklusive ett- och fleråriga prydnadsväxter som odlas på friland för att användas som snittblommor eller eterneller)
- **frukt- och bärväxter** (inklusive nötter)
- **grönsaker** (inklusive dill, persilja, jordärtskocka, pepparrot, rabarber och sparris)
- **kryddörter och medicinalväxter** (inklusive basilika, slättergubbe, nattljus, isop, kamomill, backtimjan, ringblomma, gullgentiana, sommarkyndel, kattmynta, äkta malört, gullris, libbsticka, maralrot, stor rödmalva, dansk körvel, mejram, mynta, äkta johannesört, fyrkantig johannesört, kungsmynta, brunört, nässla (dock inte nässla som odlas för fiber), rudbeckia, gurkört, dragon, grobladsväxter, mattram, vallört, fingerborgsblomma, läkevänderot, kryddsalvia, spansk körvel, röllika, citronmeliss, kardborre, kryddtimjan, turkisk drakblomma, kungsljus, läkekungsljus, vallmo, oljevallmo, grekisk fingerborgsblomma, kvanne och anisört, dock inte frökryddor)

Frilandsgroönsaker av ekologisk produktion

Frilandsgroönsaker av ekologisk produktion är:

- bladselleri
- blomkål
- broccoli
- brysselkål
- buskböna
- dill
- frilandsgurka
- fänkål
- grönkål
- gulbeta
- jordärtskocka
- kinakål

- kronärtskocka
- kålrabbi
- kålrot
- mangold
- matlök (inkluderar rödlök och jättelök)
- melon
- morot
- nyzeeländsk spenat
- palsternacka
- pepparrot
- persilja
- pumpa
- purjo
- rabarber
- rotselleri
- rova
- rädisa
- rödbeta
- rödkål
- sallad (Lactuca-släktet) (inkl. bl.a. mjuk huvudsallad och krispig huvudsallad)
- sallatscikorja
- savojkål (kruskål)
- sparris
- spenat
- sticklök
- trädgårdsärt (industriell kontraktsproduktion) *
- vitkål (huvudkål)
- vitlök
- zucchini
- örtväxter (under eller över 5-åriga)
- övriga grönsaker

* Odlingsavtalet ska ha ingåtts senast 15.6.

Partiell förbindelse om frilandsgrönsaker

Du kan också ingå endast en partiell förbindelse om växtproduktion för en del av gårdens ersättningsberättigande skiften, om du årligen odlar frilandsgrönsaker på minst 1 hektar av förbindelsearealen. Observera att du under varje förbindelseår ska odla frilandsgrönsaker på minst en hektar för att på basis av förbindelsen kunna få ersättning för ekologisk produktion enligt de växter som odlats.

Om du endast gör en partiell förbindelse kan du inte ge andra ekoförbindelser.

På de basskiften som förbindelsen gäller kan du förutom **frilandsgrönsaker** odla andra växter om

- du har parallellodlingstillstånd för produktion och/eller
- produktionen har ordnats i olika produktionsenheter i enlighet med förordningen om ekologisk produktion så att samma växt inte odlas både ekologiskt och normalt.

Skiften utanför förbindelsen

Du kan lämna skiften utanför förbindelsen om ekologisk produktion,

- där det är svårt att producera avsalugrödor
- där du inte kan följa växtföljden
- som du tar ur jordbruksanvändning under förbindelseperioden.

Sådana skiften kan till exempel vara:

- skiften där åtgärden skyddszon eller vallar på torvåkrar ingår i en miljöförbindelse och vars villkor begränsar användningen av skiftet för växtföljden.
- skiften där det växer ett flerårigt växtbestånd (t.ex. energiväxter med kort omloppstid) för vilka ersättning för ekologisk produktion inte betalas och man inte har för avsikt att inkludera arealen i växtföljden.
- mycket steniga skiften.
- enskilda små skiften som ligger långt från gårdens övriga basskiften.
- skiften som är föremål för en yttre begränsning, såsom en kommunal föreskrift som försvårar odlingen av ekologiskt producerade avsalugrödor på skiftet.

Du måste odla skiften som inte omfattas av förbindelsen om ekologisk produktion i enlighet med villkoren för ekologisk produktion.

Skiften för vilka du inte kan ge en förbindelse

Du kan inte ge en förbindelse

- för ett skifte där du odlar rörflen som avtalsproduktion för energiproduktionsändamål
- våtodlingsareal utan växtföljd, med undantag för en areal på vilken rörflen odlas (t.ex. rörflen)
- areal som används gemensamt med en vanlig gård.

Våtodlingsareal, dvs. jordbruksmark där grundvattennivån höjs genom reglerbar dränering eller någon annan teknisk lösning och som är avsedd att producera jordbruksprodukter.

Du kan dock odla rörflen på skiften utanför förbindelsen på ett ekologiskt eller normalt sätt, förutsatt att du ordnar produktionen i produktionsenheter i enlighet med villkoren för ekologisk produktion.

Växthusproduktion

En gårdsbruksenhet kan ha annan än ekologisk produktion inom växthusproduktionen, om alla följande villkor uppfylls:

- i växthus odlas andra växtarter eller växtsorter än på friland
- produktionen har ordnats i produktionsenheter i enlighet med förordningen om ekologisk produktion
- skiftet inte ingår i förbindelsen om ekologisk produktion.

7. Krav på avsalugrödor

Du ska odla avsalugrödor på din gårdsbruksenhet under varje förbindelseår. Odlingen ska uppgå till minst 30 procent av **förbindelsearealen i ekologiskt skede**. Vid beräkningen av arealen för avsalugrödor beaktas inte arealer som befinner sig i övergångsfasen för ekologisk produktion. Skiftet anses ha passerat övergångsperioden, om dess övergångsperiod har avslutats senast 30.4.

Växter som godkänns som avsalugrödor 2025

Växter som godkänns som avsalugrödor 2025

Spanmål

- Bovete
- Durumvete
- Foderkorn
- Havre
- Hirs
- Hösthavre
- Höstkorn
- Höstråg
- Höstrågvete
- Höstspeltvete
- Höstvete
- Maltkorn
- Quinoa
- Rågvete
- Sockermajs
- Vårråg
- Vårrågvete
- Vårspeltvete
- Vårvete

Oljeväxter

- Höstraps
- Höstrybs
- Oljedådra (Camelina/dådra)
- Oljehampa
- Oljelin
- Sojaböna
- Solros
- Vårraps
- Vårrybs

Proteingrödor

- Blålupin (Sötlupin)
- Bondböna
- Foderärt
- Kikärt
- Lins
- Matärt

Potatis

- Industrimatpotatis
- Matpotatis
- Stärkelsepotatis
- Sättpotatis
- Tidig potatis

Frilandsgrönsaker

- Blekselleri
- Blomkål
- Broccoli
- Brysselkål
- Buskböna
- Cikoriasallat (Cichorium-släktet)
- Dill
- Frilandsgurka
- Grönkål
- Jordärtsocka
- Kinakål
- Kronärtskocka
- Kålrabbi
- Kålrot
- Mangold
- Matlök (inkl. Rödlök och jättelök)
- Melon
- Nyzeeländsk spenat
- Palsternacka
- Pepparrot
- Persilja
- Pumpa
- Purjolök
- Rabarber
- Rotselleri
- Rova
- Rädisa

- Röda vinbär
- Rödbeta och gulbeta (inkl. vitbeta)
- Rödkaål
- Sallat (Lactuca-släktet)
- Savojkål
- Sparris**
- Spenat
- Sticklök
- Sötfänkål
- Trädgårdsärt, kontraktsproduktion för industrin*
- Trädgårdsärt, färskproduktion
- Vitkål
- Vitlök
- Zucchini
- Övriga grönsaker

* Odlingsavtalet ska ha ingåtts senast 15.6.

** Den 25.6.2025 flyttades sparris från krydd- och medicinväxter till frilandsgroönsaker

Krydd och medicinväxter

- Frökryddor och medicinalväxter
- Koriander
- Kummin
- Senap
- Örtväxter minst 5 år
- Örtväxter under 5 år

Bär- och fruktväxter

- Buskblåbär
- Bäraronia
- Hallon och åkerbärshallon
- Havtorn
- Jordgubbe
- Krusbär
- Körsbär
- Plantskolor, minst 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plantskolor, under 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plommon
- Päron
- Röda vinbär
- Rönn (för bärproduktion)
- Saskatoon
- Svarta vinbär
- Vindruva

- Vita vinbär
- Åkerbär
- Äpple
- Övriga bärväxter
- Övriga frukter

Vallar

- Frö av alsikeklöver, kontrollerad produktion
- Frö av engelskt rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av italienskt (weterw.) rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av rödklöver, kontrollerad produktion
- Frö av timotej, kontrollerad produktion
- Frö av vitklöver, kontrollerad produktion

Andra växter

- Fiberbrännässla
- Fiberhampa
- Honungsfacelia
- Humle
- Prydnadsväxter, 5-åriga och äldre, kontinuerlig skörd
- Prydnadsväxter, under 5-åriga
- Sockerbeta, för sockerproduktion
- Spånadslin
- Tobak

Blandade växtbestånd

Av blandade växtbestånd godkänns följande som avsalugrödor:

- sådana mogna växtbestånd av spannmål och baljväxter samt baljväxter och oljeväxter från vilka frön från olika odlingsväxter kan separeras.
- blandade växtbestånd av spannmål och oljeväxter
- blandade växtbestånd av proteingrödor och oljeväxter
- blandade växtbestånd av proteingrödor
- blandade växtbestånd av oljeväxter.

De blandade växtbestånden ska bestå av växter som godkänts som avsalugrödor.

De blandade växtbestånd som godkänns som avsalugrödor anges med benämningarna nedan.

- Blandning, ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål
- Blandat växtbestånd, proteingrödor + oljeväxter
- *Blandat växtbestånd, spannmål + oljeväxter*
- *Blandat växtbestånd, ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter*
- *Blandat växtbestånd, proteingrödor (växtbeståndet innehåller endast proteingrödor)*

- *Blandat växtbestånd*, oljeväxter (växtbeståndet innehåller endast oljeväxter)
- *Blandat växtbestånd*, proteingrödor + spannmål

Blandat växtbestånd som skördas och konserveras omoget eller blandat växtbestånd av spannmål som inte godkänns som avsalugröda.

Som avsalugröda betraktas inte spannmål, baljväxter eller blandade växtbestånd av dessa som skördats innan de mognat. Med mognad avses att skörden blir klar, varvid växtbeståndets färg ändras från grön till gulbrun, och kärnans eller fröets mjölkliknande inre blir fast och hållbar (gulmognadsgrad).

Kravet på avsalugrödor gäller också en partiell förbindelse som ingåtts på basis av frilandsgrönsaker. Arealen för frilandsgrönsaker beaktas dubbelt i beräkningen på alla ekologiska gårdar.

Exempel 1:

På gården odlas 10 hektar åker, varav det växer morot på 2 hektar.

Arealen för morot beaktas dubbelt i beräkningen, dvs.

$2 \times 2 \text{ ha} = 4 \text{ ha}$

$\rightarrow 4 \text{ ha} / 10 \text{ ha} \times 100 = 40 \%$

$\rightarrow$ Kravet på avsalugrödor uppfylls.

Befrielse från kravet på avsalugrödor

Du behöver inte uppfylla kravet på avsalugrödor om något av följande alternativ uppfylls:

1. Din gård har en förbindelse om ekologisk husdjursproduktion och du producerar årligen på minst 50 % av din förbindelseareal foder för den boskap som förbindelsen gäller (vall och allt som duger som foder):

- Du ska odla växter avsedda som djurfoder på minst 50 % av förbindelsearealen.
- Som foder godkänns alla foderväxter som kan utnyttjas i utfodringen av djuren.
- Kravet på avsalugrödor gäller också en förbindelse för husdjursproduktion, om djurantalet är litet i förhållande till förbindelsearealen. Med detta avses en situation där det på gårdens förbindelseareal produceras betydligt mer foder än vad som kan utnyttjas vid utfodringen av antalet djur på gården och gårdens djurtäthet är under 0,3 ey/ha.

2. Din gård producerar årligen på minst 50 procent av förbindelsearealen i ekologiskt skede foder för boskap från en gård som ingått en förbindelse om ekologisk husdjursproduktion (vall och allt som duger som foder)

- Du ska odla växter avsedda som djurfoder på minst 50 % av förbindelsearealen i ekologiskt skede.
- Som foder godkänns alla foderväxter som kan utnyttjas i utfodringen av djuren hos den mottagande samarbetspartnern.
- Ingå ett skriftligt foderproduktionsavtal om samarbetet mellan gårdarna. Av avtalet ska framgå samarbetets omfattning, karaktär och giltighetstid samt motiveringar till behovet av foder på den mottagande gården med ekologiska husdjur. Returnera en kopia av avtalet under ansökningstiden för åkerstöd som bilaga till förbindelseansökan, när du ansöker om förbindelse för första gången
- Jordbrukaren skall med hjälp av skiftesbokföring, foderbokföring eller bokföring över produktflöde

visa att foder har levererats i enlighet med det skriftliga avtalet.

3. Din gård producerar på minst 50 procent av förbindelsearealen i ekologiskt skede foder till en gård som ingått förbindelse för ekologisk produktion av husdjur och/eller till en förmedlingsrörelse.

- Du ska odla växter avsedda som djurfoder på minst 50 % av förbindelsearealen i ekologiskt skede .
- Som foder godkänns alla foderväxter som kan utnyttjas i utfodringen av djuren hos den mottagande samarbetspartnern.
- Ingå ett skriftligt foderproduktionsavtal om samarbetet mellan gårdarna. Av avtalet ska framgå samarbetets omfattning, karaktär och giltighetstid samt motiveringar till behovet av foder på den mottagande gården med ekologiska husdjur. Returnera en kopia av avtalet under ansökningstiden för åkerstöd som bilaga till förbindelseansökan.
- Ingå ett skriftligt produktions- eller odlingsavtal med ett förmedlingsföretag med information om den ekologiskt producerade foderarten, fodermängden och leveransen samt huruvida förmedlingsföretaget omfattas av tillsynen över ekologisk produktion. Returnera en kopia av avtalet under ansökningstiden för åkerstöd som bilaga till förbindelseansökan.
- Jordbrukaren skall med hjälp av skiftesbokföring, foderbokföring eller bokföring över produktflöde visa att foder har levererats i enlighet med det skriftliga avtalet.

Exempel 2.

På 40 procent av din förbindelseareal producerar du foder (vall och allt som duger som foder) för granngårdens ekologiska husdjur och på 10 procent blandat växtbestånd för förmedlingsrörelsen.

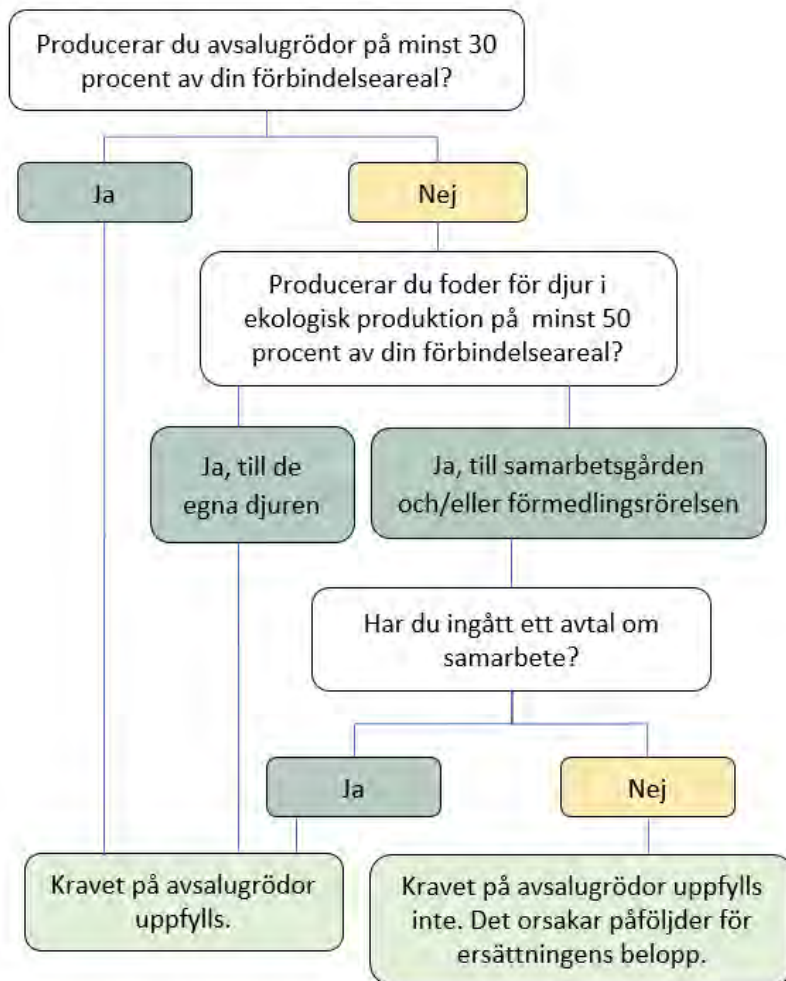

Diagram 1. Om kravet på avsalugrödor.

8. Trädor och gröngödslingsvall

Årligen får högst 25 procent av den areal som förbindelsen gäller ligga i träda. Om trädesarealen är större, kan ersättning betalas för den. Ersättningen beräknas genom att summan av gårdsbruksenhetens övriga åkerarealer som berättigar till ersättning delas med tre.

Exempel 3:

På gården odlas 20 hektar, varav 7 hektar dvs. 35 procent, ligger i träda. Gården kan få ersättning för ekologisk produktion $(20 \text{ ha} - 7 \text{ ha}) / 3 = 4,33 \text{ hektar}$

Ett enskilt skifte som ingår i förbindelsen kan vara gröngödslingsvall högst tre år i följd.

9. Förbindelse om husdjursproduktion

Du kan ingå en förbindelse om ekologisk husdjursproduktion endast om du också ingår en förbindelse om växtproduktion Dessutom ska du varje förbindelseår inneha minst fem djurenheter (de) i ekologisk husdjursproduktion Du behöver inte inneha fem djurenheter varje månad, förutsatt att antalet djurenheter uppfylls i genomsnitt under året

Den ekologiska husdjursproduktionen ska vara kontinuerlig under förbindelseperioden. Djurarterna inom produktionen kan dock variera Vid beräkningen av antalet djurenheter beaktas nötkreatur (med undantag av vattenbufflar), får, getter, svin samt hönor, tuppar, broilrar, kalkoner, gäss och ankor samt moderdjur av ovan nämnda fjäderfä som är i ekologisk husdjursproduktion på din gård och som är i din eller dina familjemedlemmars besittning.

Din gårdsbruksenhet kan också ha annan än ekologisk husdjursproduktion, om djuren är av en annan djurart än de som är i ekologisk produktion och skötseln av dem har ordnats i produktionsenheterna i enlighet med förordningen om ekologisk produktion.

Minimikrav för ekologisk husdjursproduktion och skyddsförordningar för olika djurarter

På din gård ska du iaktta minimikraven för ekologisk husdjursproduktion som grundar sig på kraven i djurskyddslagen och djurskyddsförordningen samt de djurartsspecifika skyddsförordningarna för olika djurarter.

Krav enligt djurskyddslagen och djurskyddsförordningen

Utfodring och vattning av djur

- När ett hållet djur utfodras och vattnas ska hänsyn tas till djurets fysiologiska behov och det ska säkerställas att djuret får lagom mängd föda och vatten eller någon annan dryck av god kvalitet.
- Födans och dryckens sammansättning och sättet att ge den ska motsvara djurets fysiologiska behov och väsentliga beteendemässiga behov.

Allmänna krav på djurhållningsplatser

- Ett djur ska kunna stå och vila i naturlig ställning på djurhållningsplatsen samt byta ställning där utan svårighet.
- De djur som hålls på en och samma djurhållningsplats ska ha möjlighet att vila samtidigt.
- En djurhållningsplats ska gå att hålla tillräcklig ren och där upprätthålla god hygien med hänsyn till djurens välfärd.
- Djuren på en djurhållningsplats ska kunna inspekteras och skötas utan svårighet.

Djurhållningsplatsens säkerhet

- Djurhållningsplatser ska vara konstruerade av sådant material och ha sådana konstruktioner och övriga egenskaper att såväl risken för att djur ska skada sig, insjukna eller rymma som brandfaran är så liten som möjligt.

Djurartsspecifika skyddsföreskrifter utfärdade för olika djurarter.

Nötkreatur

- Gångvägarna från djurstallet till fällan och betet ska vara trygga för nötkreaturen och sådana att nötkreaturen inte smutsar ner sig i onödan under någon av årstiderna.
- Fällornas och betenas inhägnader ska vara trygga för nötkreaturen och av ett material som är lämpligt för nötkreaturen. Stängslen ska hållas i gott skick så att nötkreaturen inte skadar sig eller rymmer. Elstängslen ska byggas och underhållas så att de inte medför onödigt lidande för nötkreaturen.
- Foder som ges till nötkreatur ska vara näringsrikt och balanserat.
- På en permanent djurhållningsplats för nötkreatur ska djuren hela tiden ha tillgång till vatten. Kontinuerlig tillgång till vatten förutsätts dock inte när vattnet fryser på grund av väderleksförhållandena i sådana flyttbara uteboxar för kalvar där kalvarna endast har tillgång till ett vindskydd av lätt konstruktion. Kalvarna ska då ha tillgång till vatten minst tre gånger om dagen.
- En sjuk eller skadad kalv ska hela tiden ha tillgång till färskt vatten.
- Vid varm väderlek ska dock alla kalvar ha tillgång till färskt vatten hela tiden.
- Nötkreaturens vattenbehållare och vattningssystem ska hållas rena.

- Urin och avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet.

Får

- Gångvägarna från djurstallet till getfållan och betet ska vara trygga samt sådana att getterna inte smutsar ner sig i onödan.
- Foder som ges till getter ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov kompletterat med mineraler.
- Getternas vattningsanordningar och vattenbehållare ska hållas rena.
- Urin och avföring får inte kontaminera fodret eller dricksvattnet, och vattnet får inte heller frysa.
- Hongetter som mjölkas ska ständigt ha tillgång till rent vatten.

Getter

- Gångvägarna från djurstallet till getfållan och betet ska vara trygga samt sådana att getterna inte smutsar ner sig i onödan.
- Foder som ges till getter ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov kompletterat med mineraler.
- Getternas vattningsanordningar och vattenbehållare ska hållas rena.
- Urin och avföring får inte kontaminera fodret eller dricksvattnet, och vattnet får inte heller frysa.
- Hongetter som mjölkas ska ständigt ha tillgång till rent vatten.

Höns

- Om hönsen har möjlighet att röra sig ute, ska den väg som leder ut från djurstallet vara trygg för hönsen. Inhägnadens stängsel ska vara av ett material som är lämpligt och tryggt för hönsen.
- Stängslen ska hållas i gott skick så att de hindrar att hönsen skadar sig.
- Inhägnaden ska vara tillräckligt rymlig med beaktande av antalet hönor och bottenens beskaffenhet.
- Inhägnadens botten ska vara sådan att den kan hållas torr.
- I inhägnaden får det inte finnas konstruktioner eller föremål som kan skada fåglarna.
- Hönsen ska vid behov ha lämpliga väderskydd i inhägnaden.
- Foder som ges till höns ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov kompletterat med mineraler.
- Hönsen ska ha tillgång till en tillräcklig mängd foder och ständig tillgång till dricksvatten. Vid utfodringen ska plötsliga förändringar i fodrets sammansättning och mängd undvikas.

- Anläggningar och utrustning avsedda för utfodring och vattning av höns ska hållas rena.
- Avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet.

Svin

- Om svinen kan komma ut och röra på sig, ska gångarna mellan djurstallet och fällan eller betet vara trygga för svinen.
- Fällornas och betenas stängsel ska vara trygga för svinen och av ett material som är lämpligt för dem.
- Stängslen ska hållas i gott skick så att svinen inte skadar sig eller rymmer.
- Elstängsel ska byggas och underhållas så att de inte orsakar svinen onödigt lidande.
- Svinen ska vid behov ha tillgång till ett lämpligt skydd för oväder.
- Svin som är äldre än två veckor ska ha ständig tillgång till färskt och rent vatten i tillräcklig mängd.
- Svinens vattenbehållare och vattningssystem ska hållas rena.
- Urin och avföring inte förorena fodret eller dricksvattnet.
- Fodertråg som används för utfodring av svin ska överensstämma med kraven i tabell om inte foder ständigt står till buds..

Tabell: Längden på fodertråg som används vid utfodringen av svin, per svin.

Svinets vikt (kg)	Längden på fodertrågets kant, minst (cm/djur)
< 25	15
25–50	25
> 50	30

Broilrar

- Om broilrarna har möjlighet att röra sig ute, ska den gång som leder ut ur uppfödningssavdelningen vara trygg för broilrarna.
- Utomhusinhägnadens stängsel ska vara av ett material som är lämpligt för broilrar och vara tryggt för dem.
- Stängslen ska hållas i gott skick så att broilrarna inte skadar sig.
- Utomhusinhägnaden ska vara tillräckligt rymlig med hänsyn till antalet broilrar och underlagets beskaffenhet.
- Underlaget i inhägnaden ska vara sådant att det kan hållas torrt.
- I utomhusinhägnaden får det inte finnas konstruktioner eller föremål som kan skada broilrarna.
- Broilrarna ska vid behov utomhus ha tillgång till lämpliga väderskydd.
- Foder som ges till broilrar ska vara näringsrikt och balanserat.
- I fråga om utfodringen av broilrar och näringens sammansättning ska särskild uppmärksamhet fästas vid förebyggandet av ledsador och skador på benstommen.

- Broilrar ska ha tillgång till en tillräcklig mängd foder antingen ständigt eller portionsvis.
- Det ska finnas ständig tillgång till dricksvatten.
- Vid utfodringen ska plötsliga förändringar i fodrets sammansättning och mängd undvikas.
- Fodret får tas bort från broilrarna tidigast 12 timmar före flockens beräknade slakttidpunkt.
- Anordningar och redskap avsedda för utfodring och vattning av broilrar ska hållas rena.
- Avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet.

Kalkoner

- Om kalkonerna har möjlighet att vistas ute, ska den gång som leder ut från djurstallet vara trygg för kalkonerna.
- I utomhusinhägnaden får det inte finnas konstruktioner eller föremål som kan skada kalkonerna.
- Underlaget i inhägnaden ska vara sådant att det kan hållas torrt.
- Omgivningen ska vara tillräckligt lugn och bullerfri.
- Utomhusinhägnadens stängsel ska vara av ett material som är lämpligt för kalkoner och vara tryggt för kalkonerna.
- Stängslen ska hållas i gott skick så att kalkonerna inte skadar sig eller rymmer.
- Om nätstängsel används i inhägnaden, ska nätets öglor vara av sådan storlek att kalkonerna inte kan fastna i nätet.
- Kalkonerna ska ha tillgång till tillräckligt med foder av lämplig näringssammansättning och ständig tillgång till dricksvatten.
- Anordningar och redskap avsedda för utfodring och vattning av kalkoner ska hållas rena.
- Avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet.
- Vid utfodringen ska plötsliga förändringar i fodrets sammansättning eller mängd undvikas.

Ankor och gäss

- Den gång som leder ut ur djurstallet ska vara trygg för fåglarna.
- I utomhusinhägnaden och i andra utomhusområden får det inte finnas konstruktioner eller föremål som kan skada fåglarna.
- Marken ska vara sådan att den kan hållas lagom torr. Omgivningen ska vara tillräckligt lugn och bullerfri.
- Utomhusinhägnadens stängsel ska vara av ett material som är lämpligt för fåglarna och vara tryggt för fåglarna.
- Stängslen ska hållas i gott skick så att fåglarna inte skadar sig.
- Om nätstängsel används, ska nätets öglor vara av sådan storlek att en fågels huvud, extremiteter eller andra kroppsdelar inte kan fastna i nätet.
- Foder som ges till ankor och gäss ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov

kompletterat med mineraler.

- Fåglarna ska ha tillgång till en tillräcklig mängd foder och dricksvatten.
- Vid utfodringen ska plötsliga förändringar i fodrets sammansättning eller mängd undvikas.
- Anordningar och redskap avsedda för utfodring och vattning ska hållas rena.
- Avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet. Vid utfodrings- och vattningsplatserna ska det finnas tillräckligt med utrymme så att det inte uppstår onödig konkurrens om vatten eller foder.
- Särskild vikt ska fästas vid att fåglarnas drickplatser och omgivningen kring andra vattenbehållare hålls tillräckligt torra.

Beräkning av antalet djur

När antalet djurenheter på gården räknas ut, beaktar man gårdens genomsnittliga djurantal under kalenderåret.

Beräkningstiden för djurantalet är ett kalenderår.

Undantag: Om djuren har

- fogas till ekokontrollen när förbindelseåret redan har börjat (efter 1.5.), är räkningstiden från ingången av följande kalenderår 1.1.–31.12.
- fogats till ekokontrollen innan förbindelseåret började, är räkningstiden 1.5.–31.12. Därpå följande år är beräkningstiden ett kalenderår.

Du kan ändra den djurart som ligger till grund för beräkningen endast från ingången av förbindelse- eller kalenderåret

Om produktionen i en djurgrupp har inletts eller avslutats mitt under den period på vilken stödet fastställs och det inte är fråga om överföring av besittningsrätten till hela gården, antecknas djurantalet vid beräkningen av det genomsnittliga antalet djur i noll på de räkningsdagar som föregår inledandet eller följer efter avslutande av produktionen.

Beräkning och anmälan av djurenheter för nötkreatur

Beräkning och anmälan av djurenheter för nötkreatur

Vid beräkningen av djurenheter för nötkreatur används det antal djur per djurgrupp som antecknats i djurregistret och djurenhetskoefficienterna i tabell 1.

Tabell 1 Djurenhetskoefficienter för nötkreatur

Nötkreatur	Koeffi cient
------------	-----------------

Nötkreatur	Koeffi cient
Över 2 år • tjurar och stutar • dikor och dikokvigor • mjölkkor • andra nötkreatur (inte vattenbufflar)	1
6 månader–2 år gamla • tjurar och stutar • dikor och dikokvigor • mjölkkor • andra nötkreatur (inte vattenbufflar)	0,6
Under 6 månad gamla nötkreatur (inte vattenbufflar)	0,4

Beräkning och anmälan av djurenheter för får och getter

Beräkning och anmälan av djurenheter för får och getter

Vid beräkningen av djurenheter för får och getter används det antal djur per djurgrupp som antecknats i djurregistret och djurenhetskoefficienterna i tabell 3.

Vid beräkningen av det genomsnittliga djurantalet beaktas de anmälningar om får- och gettflockning som har gjorts senast 31.1 året efter stödåret.

Tabell 3 Djurenhetskoefficienter för får och getter.

Får och getter	Koefficient
Tackor och baggar	0,2
Minst 2 mån gamla lamm	0,06
Getter och bockar	0,2
Minst 2 mån gamla killingar	0,06

Beräkning och anmälan av djurenheter för svin

Beräkning och anmälan av djurenheter för svin

Vid beräkningen av djurenheter för svin används det antal djur per djurgrupp som antecknats i djurregistret och djurenhetskoefficienterna i tabell 2.

Vid beräkningen av antalet djurenheter för svin utelämnas det genomsnittliga antalet djurenheter de två månader då antalet djur har varit minst från beräkningen. Vid beräkningen beaktas endast två tredjedelar av svinen i åldern 0–3 månader.

Tabell 2 Djurenhetskoefficient för svin

Svin	Koefficient
Suggor	0,5
Andra svin Svin 0–3 månader 2/3 av åldersklassen	0,3

Beräkning och anmälan av djurenheter för fjäderfä

Beräkning och anmälan av djurenheter för fjäderfä

Vid beräkningen av djurenheter för fjäderfä används de djurantal som du uppgett i anmälan om djurantal och djurenhetskoefficienterna i tabell 4. Anmäl antalet fjäderfä i Viputjänsten årligen med en anmälan om djurantal vid en tidpunkt som Livsmedelsverket bestämmer separat, vanligen i januari-februari kalenderåret efter stödåret Ange antalet djur på räkningsdagarna. I beräkningen beaktas sex månader under vilka antalet djur har varit störst. Förvaltningen tar automatiskt bort de sex minsta värdena.

- **Räkningsdagar för broilrar:** Använd det högsta faktiska antalet djur som hållits under minst ett dygn mellan den första och den femte dagen i varje månad vid beräkningen av djurantalet för broilrar.
- **Beräkningsdagar för annat fjäderfä:** Använd det faktiska antalet djur per djurgrupp varje månad vid beräkningen.

Tabell 4. Djurenhetskoefficienter för fjäderfä.

Fjäderfä	Koefficient
kalkoner	0,03
gäss, ankor	0,03
broilrar	0,007
värphöns	0,014
tuppar	0,03
moderfåglar: ankor och gäss	0,03
moderfåglar: broilrar	0,02
moderfåglar: kalkoner	0,05

Beaktande av djurantalet i företag i sammanslutningsform

Om du vill kan du be att djurantalet i ett företag i sammanslutningsform beaktas i beräkningen av djurtätheten, om bolaget inte har ansökt om ersättning för ekologisk husdjursproduktion under ansökningsåret.

Företagets bestämmanderätt ska innehas av medlemmarna i familjeföretaget så att

- bestämmanderätt i ett öppet bolag eller kommanditbolag har enligt bolagsavtalet en eller flera sådana bolagsmän som är medlemmar i en odlarfamilj
- bestämmanderätt i ett aktiebolag har en eller flera sådana delägare eller medlemmar i ett andelslag som är medlemmar i en odlarfamilj.

Med bestämmanderätt avses exempelvis i ett aktiebolag, den andel av aktieinnehavet som tillsammans med odlaren eller medlemmarna i hens familjeföretag direkt ger hen över hälften av det sammanlagda röstetalet för samtliga aktier i bolaget. Bestämmanderätt i ett företag i sammanslutningsform ska innehas av odlaren eller medlemmarna i hens familjeföretag senast 30.4 före det förbindelseår som inleds.

Djuren i ett företag i sammanslutningsform kan räknas till godo endast för en sådan gårdsbruksenhet som helt och hållet innehas av medlemmarna i ett familjeföretag.

Inverkan av djurhållningsförbud på beräkningen och betalningen av husdjursförhöjning

Ett djurhållningsförbud för en delaktig i gården eller en familjemedlem som bedriver företagsverksamhet med dem inverkar på hur djurbaserade stöd kan beviljas och utbetalas. Stöd betalas inte för den djurart som djurhållningsförbudet gäller under perioden mellan det år då brottet begicks och djurhållningsförbudet upphörde. Om djurstöd betalats innan djurhållningsförbudet infördes, återkrävs stöden från och med det år som brottet begicks.

Utbetalningen av stöd avbryts och ett eventuellt återkrav inleds först när domen om djurhållningsförbudet vunnit laga kraft. När behandlingen av brottmålet pågår fortsätter utbetalningen av stöd på normalt vis.

10. Hur andra stöd inverkar på förbindelsen

Miljöförbindelse

Du kan samtidigt ge både en förbindelse om ekologisk produktion och en miljöförbindelse. Bland åtgärden Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter kan du endast välja åtgärden *Organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som ska klippas under växtperioden för fleråriga växter*.

Om du väljer åtgärden Främjande av cirkulär ekonomi för skiftet kan du på skiftet endast använda de gödselmedel som är tillåtna vid ekologisk produktion.

Miljösystem

Du kan inte välja åtgärden gröngödslingsvall i stöd för miljösystem för förbindelseskiftet som är föremål för förbindelsen om ekologisk produktion.

Ersättning för djurens välbefinnande

Om du har en förbindelse för ekologisk husdjursproduktion kan du inte välja följande åtgärder för ersättning för djurens välbefinnande för de djur som förbindelsen gäller:

- betesgång för ungboskap

- betesgång för dikor och mjölkkor
- utevistelse för nötkreatur
- betesgång för får och getter

Du måste avstå från ovan nämnda åtgärder för ersättning för djurens välbefinnande innan förbindelsen för ekologisk husdjursproduktion kan godkännas.

Begränsningar för utbetalning av ersättning

På bilden nedan (Bild 1) kan du se hur åtgärderna inom stöd för miljösystem påverkar betalningen av miljöersättning (miljöförbindelse) och ersättning för ekologisk produktion.

Kan en åtgärd ske samtidigt på samma skifte och betalas det stöd för båda åtgärderna för skiftet?

		Gårdsspecifik åtgärd, jordbruksgrödor											1	Du kan anmäla dem för samma skifte, utbetalning görs för båda
Miljöersättning	Gårdsspecifik åtgärd, trädgårdsväxter	3											2	Endast ekosystemstöd betalas ut för skiftet
	Jordförbättrings- och saneringsväxter	1	1										3	Kan inte anmälas för samma skifte
	Odling av färggrödor	1	1	3									4	Endast miljöersättning betalas ut för skiftet
	Främjande av cirkulär ekonomi	1	1	1	1									
	Skyddszoner	3	3	3	3	3								
	Vallar på torvåkrar	1	3	3	3	1	3							
	Hantering av avrinningsvatten, reglerbar dränering	1	1	1	1	1	1	1						
	Hantering av avrinningsvatten, underbevattnings	1	1	1	1	1	1	1	3					
	Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter	3	1	3	1	1	3	3	1	1				
	Fågelåkrar	1	1	3	1	1	3	1	1	1	3			
Ekoersättning	Växtodling	1	1	1	1	1	4 ^A	1	1	1	3 ^B	1		
	Frilandsgrönsaker	1	1	3	1	1	3	3	1	1	3 ^B	1	3	
	Husdjursproduktion	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3 ^B	1	1	1
	Växttäck vintertid	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1
Stöd för miljösystem	Grönödslingsvallar	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	3	3
	Mångfaldsväxter	2 ^C	3	3	3	1 ^E	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3
	Naturvårdsvallar	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3

- A. Du kan anmäla en skyddszon-åtgärd för miljöersättning för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion, men då betalas ingen ersättning för ekologisk produktion för skiftet.
- B. Du kan få stöd för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion även för en åtgärd för alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter inom miljöersättning, om du väljer organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som ska klippas under växtperioden med fleråriga växter.
- C. Om du anmäler åtgärden grönsödslingsvall, mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
- D. Om du anmäler åtgärden mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet inom ekosystemstöd betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
- E. Du kan endast anmäla åtgärden främjande av cirkulär ekonomi inom miljöersättningen det år då du anlägger växtlighet i form av mångfaldsväxter.
- F. Ekohusdjursförhöjning utbetalas till så många arealer som ingår i förbindelsen och som jordbrukarens djurenheter räcker till för (0,5 ey/ha), och för förbindelsens totala areal oberoende av växten.

11. Ersättningens betalning

Ersättningens belopp för ekologisk produktion

Typ av förbindelse	Ersättningens belopp
Förbindelse om växtproduktion	160 €/ha
Förbindelse om husdjursproduktion	130 €/ha, för de hektar där 0,5 de/ha uppfylls.
Frilandsgrönsaker	590 €/ha

Ersättningsbelopp för förbindelse för husdjursproduktion

Gården ska ha minst 5 de djur som ingår i husdjursförbindelsen.

Ersättning betalas 130 €/ha på basis av antalet djurenheter som anmälts genom förbindelsen för den åkerareal i förbindelsen där 0,5 de/ha uppfylls.

- Om det finns få djur betalas ersättning endast för den förbindelseareal för vilken djurantalet räcker (exempel 4).
- Om det finns många djur betalas ersättning dock inte för en areal som är större än förbindelsearealen (exempel 5).

Exempel 4. Beräkning av ersättningsbeloppet för husdjursförbindelse

Gårdens ekoförbindelse omfattar 100 hektar och gården har 40 nötkreatur = 40 de.

Du kan få ekoersättning:

För växtproduktionen: $100 \text{ ha} \times 160 \text{ €/ha} = 16000 \text{ €}$

För djurproduktionen: $40 \text{ de} : 0,5 \text{ de/ha} = 80 \text{ ha} \rightarrow$ Ersättning betalas för 80 hektar
 $80 \text{ ha} \times 130 \text{ €/ha} = 10\,400 \text{ €}$

Sammanlagt betalas $16\,000 \text{ €} + 10\,400 \text{ €} = 26\,400 \text{ €}$ i ekoersättning

Exempel 5. Beräkning av ersättningsbeloppet för husdjursförbindelse

Gårdens ekoförbindelse omfattar 50 hektar och gården har 50 nötkreatur = 50 de.

Du kan få ekoersättning:

För växtproduktionen: $50 \text{ ha} \times 160 \text{ €/ha} = 8000 \text{ €}$

För djurproduktionen: $50 \text{ de} : 0,5 \text{ de/ha} = 100 \text{ ha} \rightarrow$ Ersättning betalas dock endast för 50 hektar
 $50 \text{ ha} \times 130 \text{ €/ha} = 6\,500 \text{ €}$

Sammanlagt betalas $8\,000 \text{ €} + 6\,500 \text{ €} = 14\,500 \text{ €}$ i ekoersättning.

Frilandsgrönsaker

För gårdens areal för frilandsgrönsaker betalas ersättning oberoende av förbindelsetyp.

Förutsättningar för att ersättning ska betalas ut

Förutom att ingå förbindelsen ska du ansöka om den årliga utbetalningen av ersättningen i samband med ansökan om åkerstöd. Du kan inte få ersättning ifall du inte ansöker om den årliga utbetalningen.

Ersättning kan betalas för ersättningsberättigande arealer som ingår i förbindelsen

- som du årligen anmäler i stödansökan på det sätt som Livsmedelsverket bestämmer
- som du innehar senast den 15 juni under ansökningsåret
- som har odlats enligt ekologiskt produktionssätt från ingången av vegetationsperioden under förbindelseåret
- som du har uppgett vara under ekologisk odling eller i ett övergångsskede på 1–3 år.

Ersättning för ekologisk produktion kan betalas det första förbindelseåret efter det att den första produktionskontrollen på odlarens lägenhet har godkänts

Den andra stödposten kan betalas efter det att en årlig produktionskontroll av kontrollsystemet för ekologisk produktion har utförts på gården och kontrollerna av jordbruksstöden har utförts

Den minsta skiftesstorleken för vilken ersättning kan betalas är 0,05 hektar. En förutsättning för att ersättningen ska betalas är att det ersättningsbelopp som betalas för förbindelseåret är minst 100 euro.

Partiell betalning av förbindelse

Ersättning kan betalas endast för en växt som anmälts på basis av gårdens partiella förbindelse, om du årligen i stödansökan anmäler minst 1 hektar frilandsgroänsaker.

Om du någöt år uppger mindre än 1 hektar frilandsgroänsaker, men kravet på minimiareal för ekoförbindelsen (5 ha eller 1 ha) uppfylls, betalas ingen ersättning men förbindelsen förblir i kraft.

Arealer för vilka ersättning för ekologisk produktion inte betalas

Ersättning för ekologisk produktion betalas inte för

- areal med vedartade energigrödor
- annan hampareal än sådan som berättigar till grundläggande inkomststöd
- skyddszonsvall i anslutning till miljöersättningen
- naturvårdsvall i anslutning till ekosystemstödet
- mångfaldsväxter i anslutning till ekosystemstödet
- grönsaksland
- för en areal där det odlas rörfen för energiproduktion
- för samnyttjandeskiten som odlas tillsammans med en sedvanlig gård
- för rastgårdssarealer som har uppgetts so Övriga arealer för ekologisk övervakning (inte jordbruksmark).
- för en areal där stödet har återkallats

12. Ändringsmöjligheter för förbindelseareal

Arealen som ingår i förbindelsen kan ändras under förbindelseperioden på basis av tillsyn, ett administrativt kontrollbesök, uppdatering av åkerskiftesregistret eller ersättningstagarens ansökan.

Öka förbindelsearealen

En åkerareal, som har ingått i en annan jordbrukares ekoförbindelse och jordbrukaren har uppgett skiftet i sin årliga stödansökan under det föregående förbindelseåret, kan fogas till förbindelsen årligen.

Du kan även foga ersättningsberättigande arealer till förbindelsen som föregående år inte ingått i någon sökandes ekoförbindelse, om det är möjligt med beaktande av anslagen i statsbudgeten.

Du kan årligen ansöka om att öka förbindelsearealen i samband med ansökan om åkerstöd i Viputjänsten. I fortsättningen ingås inte längre nya förbindelser på basis av tilläggsareal.

Två jordbrukare som vardera har ingått en förbindelse om ekologisk produktion kan sinsemellan under förbindelseperioden byta ersättningsberättigande areal som omfattas av förbindelserna.

Avlägsna förbindelseareal

Förbindelseareal kan under förbindelseperioden utan påföljder överföras till en annan jordbrukare som har en ekoförbindelse eller till en jordbrukare som inte har en ekoförbindelse. Du kan avlägsna areal ur förbindelsen om du flyttar ersättningsberättigandet till en areal i din besittning som inte är ersättningsberättigande, som läggs till förbindelsen. Du kan ta bort en areal från förbindelsen utan påföljder, om du för arealen väljer en skiftesspecifik åtgärd som gäller miljöersättnings skyddszoner.

Avlägsna från förbindelsen arealer som inte längre är jordbruksmark, men som förblir i din besittning.

Gör ändringar i förbindelsearealen i ansökan om åkerstöd i Viputjänsten och meddela dem även med en fritt formulerad anmälan till NTM-centralen. Se närmare information om [ändringsmöjligheter](#) på Livsmedelsverkets webbplats.

13. Upphörande av förbindelsen

Din förbindelse upphör utan påföljder i följande fall:

- Den ersättningsberättigande arealen på din gård minskar till mindre än fem hektar på grund av att besittningen överförs.
- Din areal för trädgårdsväxter minskar till mindre än en hektar.
- Djurmängden på gården sjunker under 5 de på grund av att besittningen överförs.
- Du förbinder dig inte längre till att fortsätta förbindelsen efter förbindelseperiodens slut.

Om du avstår från förbindelsen före utgången av den femåriga förbindelseperioden utan ovan nämnda orsaker, återkrävs ersättningen fram till början av förbindelseperioden.

Ersättningen återkrävs för förbindelseperioden även i de fall då arealen underskrider minimigränsen av annat skäl än att arealen inte längre är i din besittning.

Anmäl om avslutandet av din förbindelse med [blankett 474](#) till NMT-centralen.

14. Frånträdande av förbindelse

Du kan frånga förbindelsen om gården upplevt ett godkänt fall av [force majeure eller exceptionella omständigheter](#). Lämna in en fritt formulerad skriftlig anmälan om force majeure till NTM-centralen inom 15 arbetsdagar från det att det har varit möjligt att lämna in den.

Om du frångår förbindelsen av någon annan orsak än force majeure eller exceptionella omständigheter återkrävs den utbetalda ersättningen eller alternativt betalas den inte ut.

Med frånträdande av förbindelse avses också en situation där du inte ansöker om den årliga utbetalningen i Viputjänsten och detta inte beror på force majeure eller en exceptionell omständighet som avses ovan. I ett sådant fall hör NTM-centralen dig innan man eventuellt återkräver ersättningen och fattar beslut om att förbindelsen upphör.

15. Ändring, överföring och återkallelse av förbindelsen

Ändring av förbindelsen

Du kan ändra en växtproduktionsförbindelse till en förbindelse för husdjursproduktion under förbindelseperioden. Om antalet djurenheter i förbindelsen för ekologiska husdjur sjunker under 5 djurenheter, kan du ändra förbindelsen till en förbindelse för växtproduktion. När du avstår från en förbindelse om ekologiska husdjur omfattas du av övervakningen av ekologiska djur fram till utgången av förbindelseåret. Du måste följa den ändrade förbindelsen tills den ursprungliga förbindelsen löper ut.

Anmäl vid behov ändringar i förbindelsen på blankett 215M i samband med ansökan om åkerstöd. Du kan inte anmäla ändringar under **ändringsskedet** i ansökan om åkerstöd.

Meddela också på blankett 215M om du vill byta tilläggsuppgifter i förbindelsen. Ändra tilläggsinformationen till exempel om du har haft ett foderproduktionsavtal med en sådan gård med ekologiska husdjur som upphör med djurhållningen, och du tänker följa kravet på avsalugrödor i fortsättningen. Om du ingår ett nytt foderproduktionsavtal med en annan gård som ingått en förbindelse om ekologisk husdjursproduktion, räcker det att du lämnar in ett nytt foderproduktionsavtal till NTM-centralen per e-post.

På blanketten kan du också lägga till eller ta bort djurarter från en gällande förbindelse om ekologisk husdjursproduktion. Du kan ändra förbindelsens djurslag från början av förbindelse- eller kalenderåret.

Överföring

Du kan överföra förbindelsen till en person som är delaktig i samma gård eller till en annan gård som inte har ett tidigare motsvarande förbindelse. Du kan också dela upp en del av förbindelsen på en annan gård. Om du överför hela förbindelsearealen eller en del av förbindelsearealen till en annan person under förbindelsens giltighetstid, får den andra personen fortsätta förbindelsen för den överförda arealens del. Om den andra personen inte fortsätter förbindelsen inom den överförda arealen, förfaller förbindelsen för den överförda arealens del och inget återkrav gäller för den överförda arealens del.

Den som tar emot en förbindelse skall uppfylla de krav som ställs på den som ger förbindelsen innan förbindelsen överförs, bland annat utbildningskravet och anslutningen till övervakningen av ekologisk produktion.

Man ska ansöka om överföring av förbindelsen inom 15 arbetsdagar från överföringen av ägande- eller besittningsrätten genom att lämna in **blankett 160** till NTM-centralen.

16. Förvägran av förbindelse och ersättning

En förbindelse behöver inte godkännas eller ersättning behöver inte beviljas om förhållanden eller åtgärder, i syfte att få ersättning, har getts en sådan form som inte motsvarar sakens egentliga natur eller syfte. En förbindelse behöver inte godkännas och ersättning beviljas till exempel om den som ansöker om ersättning har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter, hemlighållit omständigheter som väsentligt inverkar på ingåendet av förbindelsen eller inte iakttar villkoren i förbindelsen.

En förbindelse kan lämnas utan godkännande och ersättning inte beviljas även i det fall då jordbrukaren vidtar åtgärder som gäller förändringar i besittningen av åkern eller andra motsvarande åtgärder vars uppenbara syfte är att kringgå förutsättningarna för beviljande av ersättning eller undvika att uppfylla villkoren för beviljande av ersättning.

En förbindelse behöver inte heller godkännas, om sökanden tidigare under en pågående förbindelseperiod har frånträtt en motsvarande förbindelse och det inte har gått två år sedan förbindelsen frånträdde.

En ersättning som betalats på basis av en förbindelse ska återkrävas för hela förbindelseperioden, om de förutsättningar som ligger till grund för beviljandet av ersättning inte alls har uppfyllts under hela förbindelseperioden.

17. Övervakning

Grunderna för beviljande av ersättning för ekologisk produktion och iakttagandet av villkoren utförs både genom **övervakning på plats** och genom **administrativa kontroller**.

Vid övervakning på plats kontrolleras att de uppgifter du uppgett är korrekta, att du uppfyller villkoren för beviljande av ersättning, att du har följt förbindelsens villkor och minimikraven i anslutning till ersättningen. Dessutom kontrolleras att du uppfyllt kraven enligt villkorligheten.

På basis av uppgifterna i ansökan kan en del villkor för ersättning för ekologisk produktion kontrolleras administrativt, exempelvis genomförandet av kravet på avsalugrödor eller iakttagande av produktionsvillkoren för ekologisk produktion.

NMT-centralen fattar beslut om påföljder ifall kraven inte uppfylls enligt ansökan. Den administrativa kontrollen kan granska bland annat om du är aktiv jordbrukare, om du lämnat in din ansökan i tid och huruvida din ansökan innehåller de bilagor som krävs.

Avdrag och påföljder

Ersättningen kan sänkas eller förvägras ifall lagstiftningen så kräver eller om du inte har fullföljt villkoren för ersättningen. Avdraget påverkas av hur allvarig, omfattande, långvarig och återkommande försummelsen av ersättningsvillkoren är. Försummelser gällande produktionsvillkoren som upptäcks vid produktionskontroller av ekologisk produktion kan också leda till avdrag.

Om försummelsen anses vara allvarig förvägras ersättningen för ansökningsåret och det därpå följande året.

En ersättning som betalats ut felaktigt eller utan grund återkrävs om

- förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av ersättningen inte har uppfyllts,
- du inte har iakttagit villkoren för ersättningen,
- du har lämnat en sådan felaktig eller bristfällig uppgift som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av ersättningen,
- du förhindrar genomförande av inspektion,
- Europeiska unionens lagstiftning kräver detta.

18. Förvaring av dokument

Bevara handlingar, anteckningar och intyg som gäller villkoren för ersättningen och som inte sänds till den myndighet som beviljar ersättningen i minst fyra år efter det att förbindelse upphörde.

Stödvillkor: bidrag för specialväxter 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↵ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Bidrag för specialväxter är ett nytt EU-finansierat stöd, dvs. ett direktstöd. Bidraget för specialväxter betalas för odlingsarealen för vissa åkergrödor.

Utöver iakttagandet av de stödspecifika villkoren ska du:

1. vara en **aktiv jordbrukare**
2. uppfylla **kraven för villkorlighet**
3. utöva **jordbruksverksamhet** på jordbruksmarken.

Ansökan om bidrag för specialväxter och stödvillkor

Ansök om bidrag för stärkelsepotatis i ansökan om åkerstöd i **Viputjänsten**. Mer information om **ansökan om åkerstöd** och **datum** finns i ansökningsguiden om åkerstöd. Det minsta jordbruksskiftet för vilket stöd kan betalas är 0,05 hektar. Bidrag beviljas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Du kan få bidrag för specialväxter om du under ansökningsåret odlar någon av följande växter:

- bondböna
- bovete
- frilandsgrönsaker som används som människoföda i stödregionen AB
- kikärt
- lins
- oljedådra
- oljehampa
- oljelin
- sockerbeta
- sötlupin
- vårraps och höstraps
- vårrybs och höstrybs
- åkerärt (matärt eller foderärt)

Blandningar av protein- och oljegrödor med rätt till bidrag för specialväxter är bidragsberättigade. Anmäl en sådan blandning med växtkoden Bladade grödor, oljeväxter eller Blandade grödor, ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter, fastän blandningen innehåller bara två av de ovan nämnda.

Du kan använda en liten mängd spannmål som stödgröda i åkerärten och lins. En liten mängd kan anses vara mindre än 10 procent av växtligheten.

Sockerbeta

Du kan få bidrag för specialväxter för sådan odling av sockerbetar för vilken du har ingått ett odlingsavtal med sockerbetsindustrin. **Slut ett odlingsavtal för sockerbeta senast 17.6.2025. Bifoga en kopia av odlingsavtalet till din stödansökan i Viputjänsten.**

Det *intyg över odlingsavtalet för sockerbetar* som sockerbetsodlarna har fått godkänns som odlingsavtal.

Sötlupin

Du kan få bidrag för specialväxter för att odla sötlupin om sorten är godkänd att ingå i någon EU-medlemsstats officiella sortförteckning och är söt. Anmäl lupinarten i din stödansökan. Om sorten inte är stödberättigande betalas inget bidrag.

Lupinsorter som berättigar till stöd listas i den allmänna sortförteckningen för odlingsväxter och dess kompletteringsdelar, som publiceras i EU:s officiella tidning. Sortförteckningen och dess kompletteringsdelar finns på adressen food.ec.europa.eu → Plants → Plant reproductive material → Plant variety catalogues, databases & information system. Lupinsorterna finns i punkt 37–39 i förteckningen. Lupinsorter som inte berättigar till stöd (bittra sorter) har koden 13 i sortförteckningen.

Spara garantibeviset och inköpskvittot för lupinfrö. Med deras hjälp kontrollerar NTM-centralen utsädets ursprung vid en eventuell kontroll. Om det inte finns något garantibevis eller inköpskvitto ska du påvisa utsädets ursprung på något annat tillförlitligt sätt.

Oljehampa

Läs mer om stödvillkoren för oljehampa under avtal **Odling av stödberättigande hampa 2025** i ansökningsguiden om åkerstöd.

Frilandsgrönsaker som används som människoföda i stödregionen AB

Bidragsberättigande frilandsgrönsaker är

- bladmangold
- bladselleri
- blomkål
- broccoli
- brysselkål
- buskböna
- cikoriasallat (Cichorium-släktet)
- frilandsgurka
- grönkål

- gulbeta
- jordärtskocka
- kinakål
- kronärtskocka
- kålrabbi
- kålrot
- matlök (inkluderar rödlök och jättelök, dock inte små sättplantor)
- melon
- morot
- nyzeeländsk spenat
- palsternacka
- pepparrot
- pumpa
- purjo
- rabarber
- rotselleri
- rova
- rädisa
- rödbeta
- rödkål
- sallad (Lactuca-släktet)
- salladsfänkål
- savojkål
- sparris.
- spenat
- trädgårdsarter (innehåller sprit-, spritmärg-, socker- och brytärt som skördas omogna)
- vitkål (huvudkål)
- vitlök
- zucchini

Bidraget betalas endast för odlingsarealer med frilandsgrönsaker som används som människoföda. Om grönsakerna används som annat än människoföda ska du anmäla användningen i jordbruksskiftesuppgifterna.

Beloppet på bidraget för specialväxter

Bidraget för specialväxter kan beviljas i hela landet till ett belopp av högst 13,2 miljoner euro per år.

Bidrag kan beviljas i hela landet för odling av sockerbeta, bovete, lins, kikärt, åkerärt, bondeböna, sötlupin, höstraps, höstrybs, vårraps, vårrybs, oljelin, oljehampa och oljedådra samt blandade växtbestånd av ovan nämnda proteingrödor och oljeväxter.

Bidrag för odling av frilandsgrönsaker kan endast beviljas inom stödregion AB. Det uppskattade beloppet av bidraget för specialväxter år 2025 är 115 €/hektar. Beloppet på bidraget preciseras innan det betalas ut, när arealen för bidragsberättigande specialväxter är känd.

Stödvillkor: bidrag för stärkelsepotatis 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Bidraget för stärkelsepotatis finansieras helt av EU, dvs. är ett direktstöd som betalas för avtalsodling av stärkelsepotatis.

Utöver iakttagandet av de stödspecifika villkoren ska du:

1. vara en **aktiv jordbrukare**
2. uppfylla **kraven för villkorlighet**
3. utöva **jordbruksverksamhet** på jordbruksmarken.

Ansökan om bidrag för stärkelsepotatis och stödvillkor

Ansök om bidrag för stärkelsepotatis i ansökan om åkerstöd i **Viputjänsten**. Det minsta jordbruksskiftet för vilket stöd kan betalas är 0,05 hektar. Mer information om **ansökan om åkerstöd** och **datum** finns i ansökningsguiden om åkerstöd.

Du kan få bidrag för odlingsarealen för sådan stärkelsepotatis för vilken det har ingåtts ett odlingsavtal med potatisstärkelseindustrin. **Slut ett odlingsavtal för stärkelsepotatis senast 17.6.2025. Bifoga en kopia av odlingsavtalet till din stödansökan i Viputjänsten.**

Om den odlingsareal för stärkelsepotatis som du angett i ansökan om åkerstöd avviker från arealen som ingår i odlingsavtalet, kan du beviljas bidrag högst för den av dessa två areal som är mindre.

Areal för egen utsädesförökning av stärkelsepotatis får inte inkluderas i odlingskontraktet för stärkelsepotatis. Uppge utsädesförökningen av stärkelsepotatis som eget eller egna jordbruksskiften. Med produktion av stärkelsepotatis avses inte produktion av potatisflingor.

Beloppet på bidraget för stärkelsepotatis

Bidraget för stärkelsepotatis har höjts för år 2025 på grund av det utmanande lönsamhetsläget. Bidraget kan beviljas i hela landet till ett belopp av högst 4,2 miljoner euro. Det uppskattade beloppet av bidraget för stärkelsepotatis 2025 är 750 €/hektar. Beloppet på bidraget preciseras innan det betalas ut, när arealen för bidragsberättigande stärkelsepotatis är känd.

Stödvillkor: inkomststöd för unga jordbrukare 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

Ansökningsguide om åkerstöd 2025

Stödet till unga jordbrukare är ett från produktionen frikopplat direktstöd som i sin helhet finansieras av EU. Syftet med stödet är att underlätta etableringen som jordbrukare och jordbrukets strukturutveckling. Stödet betalas i hela landet. Stödet betalas till aktiva jordbrukare som årligen lämnar in en stödansökan. Stödet betalas i högst fem år.

Stödvillkor

Du kan få stödet, om du

- är en **aktiv jordbrukare**
- har etablerat jordbruk för första gången som huvudsaklig företagare
- har bestämmanderätt på gården
- uppfyller stödets krav på ålder och yrkeskunnighet

Du kan endast få stödet för den jordbruksverksamhet som **etablerades till först**.

Ålderskravet och etablering som jordbrukare

Stöd betalas under fem kalenderår efter varandra räknat från den första ansökan om stöd till unga jordbrukare. För att du ska få stödet måste du ansöka om det första gången under de fem år som följer på året du etablerade dig som jordbrukare. Åldersgränsen granskas endast under det första ansökningsåret, så du kan vara över 40 år efter det första granskningsåret.

Sökande kan få stöd endast, om hen uppfyller en av följande alternativ

1. Ny jordbrukare

- Du etablerad dig som huvudsaklig företagare år 2025
- Du är född 1985 eller senare.
- Du ansöker om grundläggande inkomststöd.

2. Du söker om stöd för unga jordbrukare för första gång

- Du har etablerad dig som huvudsaklig företagare 2020 eller senare.
- Du var högst 40 år det år du ansökte grundstödet eller grundläggande inkomststödet för det

första gången (2020–2024).

- Du ansöker om grundläggande inkomststöd detta år.

3. Du har sökt stödet för unga jordbrukare tidigare och stödberättigande femårsperiod har inte avslutats.

Tabell 1. Fastställande av antalet stödberättigande år enligt året för etablering av jordbruk

Tabell 1. Fastställande av antalet stödberättigande år enligt året för etablering av jordbruk*

Etablering av jordbruk som huvudsaklig företagare	Totalt antal stödberättigande år	Stödet ska sökas första gången	Stödberättigandeperiod / stöd utbetalas
1.1.2015–31.12.2015	5	Mellan 2015–2020	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2016–31.12.2016	5	Mellan 2016–2021	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2017–31.12.2017	5	Mellan 2017–2022	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2018–31.12.2018	5	Mellan 2018–2023	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2019–31.12.2019	5	Mellan 2019–2024	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren

1.1.2020–31.12.2020	5	Mellan 2020–2025	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2021–31.12.2021	5	Mellan 2021–2026	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2022–31.12.2022	5	Mellan 2022–2027	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2023–31.12.2023	5	Mellan 2023–2028	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2024–31.12.2024	5	Mellan 2023–2028	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2025–31.12.2025	5	Mellan 2024–2029	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren

*Den nuvarande perioden för jordbrukspolitiken fortsätter till 2027. Sökanden har rätt till stöd fram till det året. Om stödsystemet fortsätter under nästa period, betalas stödet även då.

Exempel 1. En jordbrukare etablerade jordbruk som huvudsaklig företagare 1.3.2016 och ansökte om stöd till unga jordbrukare 2017. Jordbrukaren hade rätt till stöd till unga jordbrukare 2017–2021. Stöd betalas inte eftersom den stödberättigande perioden på 5 år redan är förbrukad.

Exempel 2. En jordbrukare etablerade jordbruk som huvudsaklig företagare 1.1.2019 och ansökte för första gången om stöd till unga jordbrukare först år 2021. Jordbrukaren kan betalas stöd till unga jordbrukare 2021–2025. Åldersvillkoret granskades för år 2019, eftersom han lämnade in sin första ansökan om grundstöd 2019.

Exempel 3. Jordbrukaren etablerade jordbruket som huvudsaklig företagare 1.8.2022. Ansökan om grundstöd överfördes i hans namn i samband med överföringen av besittningen av hela gården och grundstödet betalades till henne 2022. Jordbrukaren ansöker om stöd till unga jordbrukare för första gången 2025. Jordbrukaren har rätt till stöd till unga jordbrukare 2025–2029. Åldersvillkoret granskades för året 2022, eftersom hon lämnade in den första ansökan om grundstöd redan 2022.

Krav på yrkesskicklighet

Kravet gäller inte dig om du har beviljats stöd till unga jordbrukare första gången 2022 eller tidigare.

Bifoga i din ansökan om åkerstöd intyg på avslutad utbildning, genomförda studier eller arbetslivserfarenhet. Du kan styrka din arbetslivserfarenhet med exempelvis lönespecifikationer, arbetsintyg eller intyg över deltagande i arbete på din familjegård.

Med en examen på andra stadiet avses en examen som avläggs efter grundskolan, såsom studentexamen eller yrkesexamen

När den som ansöker om stöd är

A. Ensam fysisk person

Kravet på yrkesskicklighet uppfylls om, sökanden har

- avlagt examen på minst andra stadiet
ELLER
- minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande utbildning.
 - Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfattar ekonomiska studier.

B. Sammanslutning eller en grupp av fysiska personer som ansöker om inkomststöd för unga jordbrukare för första gången 2025

Kravet på yrkesskicklighet uppfylls, om alla medlemmar i sammanslutningen som har bestämmanderätt i den eller alla medlemmar i gruppen av fysiska personer har

- a. examen på minst andra stadiet
ELLER
- b. avlagt minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng.
(Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfatta ekonomiska studier.)
ELLER
- c. minst tre års arbetserfarenhet inom naturbruk

Med naturbruk avses till exempel arbetserfarenhet inom jordbruk, husdjur, trädgårdsodling, skogsbruk och bioekonomi eller miljö.

Om det under den femåriga stödberättigande perioden till gården läggs till en person som hör ihop med stödet (till exempel en ny medlem av en sammanslutning) ska personen uppfylla kravet på yrkesskicklighet för år 2025.

C. Sammanslutning eller en grupp av fysiska personer som har beviljats inkomststöd för unga jordbrukare innan detta ansökningsår

Om det under den femåriga stödberättigande perioden till gården läggs till en person som hör ihop med stödet (till exempel en ny medlem av en sammanslutning) ska personen ha antingen

- a. examen på minst andra stadiet
ELLER
- b. avlagt minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng.
(Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfatta ekonomiska studier.)
ELLER

c. minst tre års arbetserfarenhet inom naturbruk.

Att ansöka om stöd

Ansök om stöd i samband med ansökan om åkerstöd i Viputjänsten. Om ansökning av stöd och datum berättas mer på [Ansökningsguide om åkerstöd](#).

Ansök om inkomststöd för unga jordbrukare med stödansökan och ange tilläggsuppgifter om stödet. I tilläggsuppgifterna meddelar du vilket år du etablerade jordbruksverksamheten som huvudsaklig företagare **första gången** samt alla personer som hör ihop med stödet. Lämna in nödvändiga bilagor till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

Stöd till unga jordbrukare betalas endast om du också ansöker om grundläggande inkomststöd. Du kan inte få stödet om du har inte ansökt om grundläggande inkomststöd.

Om du har tidigare ansökt om stöd för unga jordbrukare behöver du inte lämna in bilagorna på nytt. Om det har skett förändringar i gårdens ägar- eller besittningsförhållanden eller om gårdens verksamhetsform har ändrats, varvid tilläggsuppgifterna i fjolårets ansökan har ändrats, gör då nödvändiga ändringar i tilläggsuppgifterna och returnera aktuella bilagor.

Stöd villkoren ska uppfyllas för varje år man ansöker om stöd. Kom ihåg att ansöka om stöd varje år. Även de år då du inte ansöker om stöd förkortar den femårsperiod som du är berättigad till stöd.

Nedan beskrivs närmare hur etableringsår, huvudsakligt företagande och bestämmanderätt fastställs för stödet till unga jordbrukare på olika gårdsbruksenheter samt hur de personer som hör ihop med stödet anmäls och vilka bilagor som behövs.

Ensam fysisk person

Du anses vara gårdsbruksenhetens huvudsakliga företagare om du äger din gård ensam och du besitter den eller du har arrenderat den gård du besitter.

Ange etableringsåret för jordbruket som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare samt ditt namn bland personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev) som visar etableringsåret för jordbruket och vem som äger gården.
- lämna in det skriftliga arrendeavtalet för gården som bilaga, om du arrenderar din gård. Observera att arrendeavtalet ska gälla hela gården.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Om du tidigare har lämnat in bilagorna till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet t.ex. i samband med en generationsväxling, behöver de inte lämnas in på nytt ifall det inte har skett ändringar i ägo- eller besittningsförhållandena.

Äkta makar och personer som jämställs med makar

Om du och din maka båda äger och besitter gården eller båda besitter en arrenderad gård, ska ni båda

- uppfylla villkoren för stöd samt ålderskravet, för att kunna få stöd.
- avses fungera som huvudsakliga företagare

Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Om ni har etablerat er som huvudsakliga företagare vid olika tidpunkter, uppge året då den första av makarna inledde verksamhet som huvudsaklig företagare. Uppge namnen på makarna under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev) som visar etableringsåret för jordbruket och vem som äger gården.
- det skriftliga arrendeavtalet för gården om du arrenderar din gård.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Om du tidigare har lämnat in bilagorna till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet t.ex. i samband med en generationsväxling, behöver de inte lämnas in på nytt ifall det inte har skett ändringar i ägo- eller besittningsförhållandena.

Jordbrukssammanslutningar

Om stöd söks som sammanslutning ska alla delägare i sammanslutningen ska uppfylla villkoren för stöd till unga jordbrukare. Gården besitts av sammanslutningens delägare. Sammanslutningens delägare anses fungera som huvudsakliga företagare om alla delägare uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare. Alla delägare måste uppfylla åldersvillkoret.

Anmäl jordbrukssammanslutningen som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Om delägarna i sammanslutningen har etablerat sig som huvudsakliga företagare vid olika tidpunkter, uppge året då den första delägaren inledde verksamheten som huvudsaklig företagare. Uppge sammanslutningens delägare under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev) som visar etableringsåret för jordbruket och

vem som äger gården.

- det skriftliga arrendeavtalet för gården som bilaga, om gården är arrenderad.
- en aktuell utredning om delägarna i sammanslutningen (till exempel på skatteblanketterna 2Y eller 36A). Aktuell information om de delaktiga i sammanslutningen ska framgå av bilagorna.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Om du tidigare har lämnat in ovan nämnda bilagor till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet, t.ex. i samband med generationsväxling, behöver bilagorna inte lämnas in på nytt om inga ändringar skett.

Oskiftat dödsbo

Alla delägare i dödsboet ska uppfylla villkoren för stöd till unga jordbrukare.

Gården är i dödsboets besittning. Delägarna i dödsboet anses fungera som huvudsakliga företagare när alla delägare i dödsboet uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare. Alla delägare måste uppfylla åldersvillkoret.

Uppge dödsboet som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Om delägarna i dödsboet har etablerat sig som huvudsakliga företagare vid olika tidpunkter, uppge året då den första delägaren inledde verksamheten som huvudsaklig företagare. Uppge delägarna i dödsboet under personer som hör ihop med stödet.

Bifoga bouppteckningen eller en annan aktuell redogörelse om delägarna i dödsboet till ansökan. Aktuell information om delägarna i dödsboet ska framgå av bilagorna.

Aktiebolag

Ett aktiebolag kan söka om stöd om jordbrukare som uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare ska inneha över 50 % av aktiebolagets aktier och de aktier de äger ger över 50 % av aktiernas röstetal. Då det ovan nämnda villkoret uppfylls anses delägarna fungera som huvudsakliga företagare. Alla delägare måste uppfylla åldersvillkoret och stödets andra villkor.

Uppge aktiebolaget som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Det är året då den första aktieägaren som uppfyller villkoren har etablerat verksamhet som huvudsaklig företagare. Uppge aktieägarna som uppfyller villkoren under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev).
- handelsregisterutdrag

- bolagsordningen
- en aktieägarförteckning
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Av bilagorna ska aktuella uppgifter om aktiebolagets aktieägares namn, födelsedatum, antalet aktier och den rösträtt som aktierna medför framgå.

Bolaget kan få stöd till unga jordbrukare i högst 5 år, även om delägarna byts inom bolaget.

Andelslag

Andelslagens medlemmar anses fungera som huvudsakliga företagare om majoriteten (mer än hälften) av medlemmarna i andelslagen uppfyller villkoren för stödet. Alla medlemmar som uppfyller villkoren ska även uppfylla åldersvillkoret.

Uppge andelslaget som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Det är året då den första medlemmen som uppfyller villkoren har etablerat verksamhet som huvudsaklig företagare. Uppge medlemmarna som uppfyller villkoret under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev).
- en medlems- och ägarförteckning. Av bilagorna ska framgå aktuella uppgifter om medlemmarnas namn och födelsedatum.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

En andelslag kan få stöd till unga jordbrukare i högst fem år, även om andelslagets delägare byts.

Kommanditbolag

Kommanditbolag kan söka om stöd om jordbrukare som uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare är ansvariga bolagsmän och majoriteten (mer än hälften) av dem är ansvariga bolagsmän.

Då nämnda villkor uppfylls anses bolagsmännen fungera som huvudsakliga företagare. Bolagsmän som uppfyller alla villkor ska uppfylla åldersvillkoret.

Anmäl kommanditbolaget som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Det är året då den första bolagsman som uppfyller villkoren har etablerat verksamhet som huvudsaklig företagare. Uppge de bolagsmän som uppfyller villkoren under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev).
- handelsregisterutdrag och bolagsavtal. Av bilagorna ska framgå aktuella uppgifter om namn och födelsedatum för samtliga bolagsmän samt vilka bolagets ansvariga bolagsmän är.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Bolaget kan få stöd till unga jordbrukare i högst 5 år, även om delägarna byts inom bolaget.

Öppet bolag

Om ett öppet bolag ansöker om stöd ska bolagsmän uppfylla villkoren för stöd till unga jordbrukare.

Bolagsmännen i det öppna bolaget fungerar som huvudsakliga företagare när alla bolagsmän uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare. De måste alla uppfylla åldersvillkoret.

Ange det öppna bolaget som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Det är året då den första bolagsman som uppfyller villkoren har etablerat verksamhet som huvudsaklig företagare. Uppge alla bolagsmän under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev).
- handelsregisterutdrag och bolagsavtal. Av bilagorna ska framgå aktuella uppgifter om namn och födelsedatum för alla bolagsmännen.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Bolaget kan få stöd till unga jordbrukare i högst 5 år, även om delägarna byts inom bolaget.

Stegvisa generationsväxlingar och förändringar i verksamhetsformerna

Jordbrukssammanslutningar

Om en jordbrukare som inte uppfyller stödvillkoren för unga jordbrukare deltar i en jordbrukssammanslutning, kan en jordbrukare som uppfyller villkoren ha rätt till stödet när sammanslutningen har upplösts och hen första gången etablerar jordbruksverksamheten som huvudsaklig företagare. Motsvarande om det i sammanslutningen finns en delägare som inte uppfyller villkoren, kan sammanslutningen ha rätt till stödet från den tidpunkt då alla medlemmar i sammanslutningen för första gången uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare. Åldersgränsen granskas från året då jordbrukaren för första gången etablerar sig som huvudsaklig företagare. Som etableringsår fastställs motsvarande år.

Dödsbon, bolag som odlar som äkta makar och öppna bolag granskas enligt motsvarande princip.

Aktiebolag

Om aktiebolaget inte uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare (t.ex. ung jordbrukare har 49 % av aktiebolagets aktier och deras röstetal), kan aktiebolaget uppfylla villkoren för stödet från den tidpunkt då jordbrukaren har mer än 50 % av aktiebolagets aktier och det röstetal de ger. Åldersgränsen granskas från året då jordbrukaren för första gången etablerar sig som huvudsaklig företagare. Som etableringsår fastställs motsvarande år.

Andelslag och kommanditbolag granskas enligt motsvarande princip.

Stödbelopp och utbetalning

Det sammanlagda beloppet av de direktstöd som beviljats din gård ska vara minst 500 euro under stödåret för att EU:s direktstöd ska kunna betalas ut. Direktstöd är utöver det grundläggande inkomststödet, stöd för miljösystem, djurbidrag, bidrag för specialväxter, inkomststöd för unga jordbrukare, bidrag för stärkelsepotatis och omfördelningsinkomststöd.

Du kan kontrollera stödberättigandet för växter i det grundläggande inkomststödet i kapitlet **Anmälan om växter och stödnivåerna** i Ansökningsguide om Åkerstöd.

Inkomststöd till unga jordbrukare kan betalas till ett belopp av högst 13,1 miljoner euro per år.

Stöd betalas för den areal som berättigar till basinkomststöd, dock för högst 150 hektar per gård. Stödbeloppet är högst 95,40 euro/ha.

Antalet hektar som stöds påverkar stödnivån. Stödbeloppet preciseras innan det betalas ut, när den stödberättigande arealen är känd.

Stödvillkor: stöd till unga jordbrukare 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Det nationella stödet till unga jordbrukare är avsett för jordbrukare i stödregion C som för första gången har etablerat en gård som huvudsaklig företagare och som är högst 40 år under det första året för ansökan om stöd till unga jordbrukare.

1. Att ansöka om stöd

Du kan årligen ansöka om stöd för unga jordbrukare elektroniskt i [Viputjänsten](#) i ansökan om åkerstöd. Läs mer om allmänna frågor i anslutning till ansökan om stöd i kapitlet [Ansökan om åkerstöd](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Första ansökan

- Gör den första ansökan om etablering som jordbrukare under de närmaste fem åren.
- Bifoga utredningar i samband med den första ansökan om huruvida du uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd (bland annat bestämmanderätt). Du kan lämna in bevis på att du uppfyller kravet på yrkesskicklighet senare. De bilagor som krävs för stöd är desamma som för [inkomststöd för unga jordbrukare](#).

Kom ihåg att anmäla förändringar

När du ansöker om stöd för unga jordbrukare under senare år, kom ihåg att meddela eventuella förändringar i din jordbruksverksamhet i ansökan om åkerstöd, till exempel personalbyten.

2. Stödbelopp

Grunderna för betalning av stöd

Stöd till unga jordbrukare betalas för ersättningsberättigade åkerskiften på din gård och som är belägna i stödområde C. Det minsta jordbruksskiftet för vilket ersättning betalas är 0,05 hektar.

Stödet betalas i högst 5 år. Om du för första gången fick stöd till unga jordbrukare redan för stödåret 2021, är det här sista året du kan söka stödet.

Stöd betalas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Stödenhetskoefficient

Stödet till unga jordbrukare är förknippat med en arealbegränsning. Av den orsaken har en stödenhetskoefficient fastställts för stödet. Stödenhetskoefficienten ändras om det antal stödenheter som ligger till grund för beviljandet av stödet överskrider. I år är stödenhetskoefficienten preliminärt 1,00.

Stödnivåer

Inom hela stödregion C betalas 50 euro/ha i stöd för jordbruksgrödor, trädgårdsväxter och åkerenergigrödor. 50 % av stödet betalas i förskott. Det minsta förskottsbeloppet är 500 euro.

Stödområdena finns på sidan [Karta över stöd- och styrningsområden](#).

Stöd betalas inte för följande åkerarealer: trädgårdsland, små arealer intill varandra, bevarande av jordbruksmark, ettåriga sådda blandade grödor, naturbeten och ängar, naturvårdsvall, trädesmark, mångfaldsväxter, skyddsremsa, skyddszon och miljöavtalsarealer.

Besluten om stödbeloppet och stödets varaktighet fattas årligen inom ramen för anslaget.

3. Stöd villkor

Ålderskrav för den sökande

En jordbrukare som för första gången ansöker om stöd för unga jordbrukare år 2025 får vara högst 40 år fram till slutet av ansökningsåret. Om den sökande är en sammanslutningsform, ska de delaktiga med bestämmanderätt vara högst 40 år gamla under det första ansökningsåret. Alla medlemmar som söker stöd i sammanslutningsform får vara högst 40 år.

Stöd kan beviljas personer över 40 år under senare år, om den första ansökan har lämnats in före 40 års ålder.

Den sökandes bestämmanderätt

Du måste ha bestämmanderätt över din gård. Om den sökande är en sammanslutningsform måste en eller flera personer som är högst 40 år inneha bestämmanderätt. Till exempel i ett aktiebolag anses bestämmanderätten uppfyllas om du har över hälften av bolagets aktier och de producerar över hälften av röstetalet för bolagets aktier. Kraven på bestämmanderätt är desamma som för [inkomststöd för unga jordbrukare](#).

Kraven på yrkesskicklighet hos den sökande

En jordbrukare som för första gången ansöker om stöd för unga jordbrukare år 2025 ska ha tillräckligt med yrkesskicklighet för jordbruksverksamhet. Kravet måste uppfyllas redan under det första ansökningsåret senast 31.8.2025. Lämna in intyget (till exempel examensbeviset) som bilaga till ansökan till kommunen för att stödet ska kunna betalas ut.

När den som ansöker om stöd är

A. Ensam fysisk person

Kravet på yrkesskicklighet uppfylls om, sökanden har

- avlagt examen på minst andra stadiet
ELLER
- minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande utbildning.
 - Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfattar ekonomiska studier.

B. Sammanslutning eller en grupp av fysiska personer som ansöker om stöd för unga jordbrukare för första gången 2025

Kravet på yrkesskicklighet uppfylls, om alla medlemmar i sammanslutningen som har bestämmanderätt i den eller alla medlemmar i gruppen av fysiska personer har

- a. examen på minst andra stadiet
ELLER
- b. avlagt minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng.
(Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfatta ekonomiska studier.)
ELLER
- c. minst tre års arbetserfarenhet inom naturbruk

Med naturbruk avses till exempel arbetserfarenhet inom jordbruk, husdjur, trädgårdsodling, skogsbruk och bioekonomi eller miljö.

Om det under den femåriga stödberättigande perioden till gården läggs till en person som hör ihop med stödet (till exempel en ny medlem av en sammanslutning) ska personen uppfylla kravet på yrkesskicklighet för år 2025.

C. Sammanslutning eller en grupp av fysiska personer som har beviljats stöd för unga jordbrukare innan detta ansökningsår

Om det under den femåriga stödberättigande perioden till gården läggs till en person som hör ihop med stödet (till exempel en ny medlem av en sammanslutning) ska personen ha antingen

- a. examen på minst andra stadiet
ELLER
- b. avlagt minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng.
(Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfatta ekonomiska studier.)
ELLER

c. minst tre års arbetserfarenhet inom naturbruk.

Obs. Kravet på yrkesskicklighet gäller inte dem som fått stöd för första gången under stödåret 2022 eller tidigare. En sökande vars deltagare har bytt ska uppfylla yrkeskrav et men enligt 2025 års villkor.

Miljövillkor

Följ en del av villkorlighetskraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. Kraven gäller bränning av stubb, skyddsremсор längs vattendrag och på sluttande marker, bevarande av landskapselement, beskärning av träd samt bekämpning av flyghavre och jätteloka.

Närmare information om dessa finns i [Guide om villkorlighet](#).

Minimiareal och besittning av areal

Du besitter minst 5 hektar jordbruksmark. Till minimiarealen räknas 0,01 hektar och skiften som är större än så. Jordbruksmarken ska vara i din besittning senast 17.6.2025 och åtminstone fram till 2.10.2025.

Jordbruksmark och jordbruksverksamhet

Se till att jordbruksmarken är i odlingsbart skick och idka produktion av jordbruksprodukter. De åtgärder som krävs varierar enligt den anmälda växten. Läs mer om kraven i kapitlet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) och [Jordbruksverksamhet](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Ersättningsberättigande

Stöd kan endast betalas för ersättningsberättigade arealer. Mer information om hur ersättningsberättigande bestäms och hur man ansöker finns i kapitlet om [Ersättningsberättigande basskifte](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Stödvillkor: allmänt hektarstöd 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ Ansökningsguide om åkerstöd 2025

Det allmänna hektarstödet är avsett för odling av jordbruks- och trädgårdsgrödor samt åkerenergigrödor i stödregionerna C2-C4 och skärgården i region C.

1. Att ansöka om stöd

Du kan årligen ansöka om allmänt hektarstöd elektroniskt i **Viputjänsten** i ansökan om åkerstöd. Läs mer om allmänna frågor i anslutning till ansökan om stöd i kapitlet **Ansökan om åkerstöd** i Ansökningsguide om åkerstöd.

2. Stödbelopp

Grunderna för betalning av stöd

Allmänt hektarstöd betalas för ersättningsberättigade åkerskiften på din gård och som är belägna i stödområde C. Det minsta jordbruksskiftet för vilket ersättning betalas är 0,05 hektar. 50 % av stödet betalas i förskott. Det minsta förskottsbeloppet är 500 euro.

Stöd betalas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Stödenhetskoefficient

Det allmänna hektarstödet är förknippat med en arealbegränsning. Av den orsaken har en stödenhetskoefficient fastställts för stödet. Stödenhetskoefficienten ändras om det antal stödenheter som ligger till grund för beviljandet av stödet överskrider. I år är stödenhetskoefficienten preliminärt 1,00.

Stödnivåer

Stödnivån för växter varierar från stödområde till stödområde. Stöd betalas för producerande arealer till högst följande belopp:

Gröda	Stödområde	euro/ha
Jordbruks-, trädgårds- och åkergrödor	C2	10

Gröda	Stödområde	euro/ha
Jordbruks-, trädgårds- och åkergrödor	C2 norr och skärgårdsområdena i stödområde C	20
Jordbruks-, trädgårds- och åkergrödor	C3	30
Jordbruks-, trädgårds- och åkergrödor	C4	55

Stödområdena finns på sidan [Karta över stöd- och styrningsområden](#) på ruokavirasto.fi.

Stöd betalas inte för följande åkerarealer:

- bevarande av jordbruksmark
- ettåriga sådda blandade grödor
- miljöavtalsarealer
- mångfaldsväxter
- naturbeten och ängar
- naturvårdsvall
- skyddszon
- skyddsremsa
- små arealer intill varandra
- trädesmark
- trädgårdsland.

I stödregionerna C3 och C4 betalas inte heller stöd för odlingsarealer för

- blandade grödor (oljeväxter)
- blandade grödor (proteingrödor)
- blandade grödor (proteingrödor+oljeväxter)
- blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter)
- blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål)
- bondböna
- bovete
- getruta
- hampa
- hirs
- klöver
- lin
- lins
- lusern
- lupiner
- malkorn
- majs
- oldedådra
- quinoa
- raps
- råg
- rybs
- sockerbeta
- solros
- stärkelsepotatis
- sötväppling
- sojaböna
- vete (utom rågvete)
- vicker
- ärt.

Stödberättigade växter kan du finna i kapitlet [Anmälan om växter och stödnivåerna](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

3. Stöd villkor

Ålderskrav för den sökande

Den sökande eller dennes make/maka måste sedan 31.12.2024 vara minst 18 år. En person under 18 år kan beviljas stöd om hen har ingått äktenskap, bedriver jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om flera jordbrukare bedriver jordbruk eller i form av en sammanslutning, måste minst en av dem uppfylla ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Miljövillkor

Följ en del av villkorlighetskraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. Kraven gäller

- bränning av stubb
- skyddsremсор längs vattendrag och på sluttande marker
- bevarande av landskapselement
- beskärning av träd
- bekämpning av flyghavre och jätteloka.

Närmare information om dessa finns i [Guide om villkorlighet](#).

Jordbruksmark och jordbruksverksamhet

Se till att jordbruksmarken är i odlingsbart skick och idka produktion av jordbruksprodukter. De åtgärder som krävs varierar enligt den anmälda växten. Läs mer om kraven i kapitlet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) och [Jordbruksverksamhet](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Minimiareal och besittning av areal

Du besitter minst 5 hektar jordbruksmark. Till minimiarealen räknas 0,01 hektar och skiften som är större än så. Jordbruksmarken ska vara i din besittning senast 17.6.2025 och åtminstone fram till 2.10.2025.

Ersättningsberättigande

Stöd kan endast betalas för ersättningsberättigade arealer. Mer information om hur ersättningsberättigande bestäms och hur man ansöker finns i kapitlet om [Ersättningsberättigande basskifte](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Stödvillkor: nordligt hektarstöd 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Det nordliga hektarstödet är avsett för vissa grödor som odlas i stödområde C.

1. Att ansöka om stöd

Du kan årligen ansöka om nordligt hektarstöd elektroniskt i [Viputjänsten](#) i ansökan om åkerstöd. Läs mer om allmänna frågor i anslutning till ansökan om stöd i kapitlet [Ansökan om åkerstöd](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

2. Stödbelopp

Grunderna för betalning av stöd

Nordligt hektarstöd betalas som växtspecifikt stöd för ersättningsberättigade åkerskiften på din gård och som är belägna i stödområde C. Det minsta jordbruksskiftet för vilket ersättning betalas är 0,05 hektar. 50 % av stödet betalas i förskott. Det minsta förskottsbeloppet är 500 euro.

Stöd betalas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Stödenhetskoefficient

Det nordliga hektarstödet är förknippat med en arealbegränsning. Av den orsaken har en stödenhetskoefficient fastställts för stödet. Stödenhetskoefficienten ändras om det antal stödenheter som ligger till grund för beviljandet av stödet överskrider. I år är stödenhetskoefficienten preliminärt 1,00.

Stödnivåer

De växter som berättigar stöd varierar från stödområde till stödområde. Stöd betalas för producerande arealer till högst följande belopp:

Gröda	Stödområden	euro/ha
Råg	C1, C2, C2 norr och skärgårdsområdena i stödområde C	75
Sockerbeta	C1, C2, C2 norr och skärgårdsområdena i stödområde C	100
Stärkelsepotatis	C1, C2, C2 norr och skärgårdsområdena i stödområde C	100
Frilandsgroänsaker	C1, C2, C2 norr, C3 och C4	350
Proteinväxtbestånd*	C1 och C2	45

Gröda	Stödområden	euro/ha
Åkergrödor*	C1 och C2	75

*Med proteinväxtbestånd avses ett växtbestånd där proteingrödans andel av frömängden är över 50 procent och som i skiftesuppgifterna har angetts med växtbeteckningen

- Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål)
- Blandade grödor (proteingrödor+oljeväxter)
- Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter)
- Blandade grödor (proteingrödor).

** Med åkergrödor avses bovete, quinoa, matärt, foderärt, bondböna, lins, kikärt, oljedådra, rybs, raps, blandade grödor (oljeväxter), hampa och lin.

Stödområdena finns på sidan [Karta över stöd- och styrningsområden](#) på ruokavirasto.fi.

3. Stöd villkor

Ålderskrav för den sökande

Den sökande eller dennes make/maka måste sedan 31.12.2024 vara minst 18 år. En person under 18 år kan beviljas stöd om hen har ingått äktenskap, bedriver jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om flera jordbrukare bedriver jordbruk eller i form av en sammanslutning, måste minst en av dem uppfylla ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Miljövillkor

Följ en del av villkorlighetskraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. Kraven gäller bränning av stubb, skyddsremсор längs vattendrag och på sluttande marker, bevarande av landskapselement, beskärning av träd samt bekämpning av flyghavre och jätteloka.

Närmare information om dessa finns i [Guide om villkorlighet](#).

Jordbruksmark och jordbruksverksamhet

Se till att jordbruksmarken är i odlingsbart skick och idka produktion av jordbruksprodukter. De åtgärder som krävs varierar enligt den anmälda växten. Läs mer om kraven i kapitlet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) och [Jordbruksverksamhet](#) i ansökningsguide om åkerstöd.

Minimiareal och besittning av areal

Du besitter minst 5 hektar jordbruksmark. Om du odlar frilandsgroönsaker och ansöker om stöd för dem ska det finnas minst en hektar trädgårdsväxter i din odling. Till minimiarealen för trädgårdsväxter räknas frilandsgroönsaker, frukt, bär, örtväxter, prydnadsväxter, plantskolor, frö- och kryddväxter samt trädgårdsland.

Till minimiarealen räknas 0,01 hektar och skiften som är större än så. Jordbruksmarken ska vara i din besittning senast 17.6.2025 och åtminstone fram till 2.10.2025.

Ersättningsberättigande

Stöd kan endast betalas för ersättningsberättigade arealer. Mer information om hur ersättningsberättigande bestäms och hur man ansöker finns i kapitlet om [Ersättningsberättigande basskifte](#) i ansökningsguide om åkerstöd.

Frilandsgrönsaker

Frilandsgrönsaker skall vara avsedda som livsmedel. Om du odlar grönsaker för annat bruk ska du meddela om detta i uppgifterna om jordbruksskiften. Inget stöd betalas för produktion av

- frilandsgrönsaker som används som foder (t.ex. foder gödsel eller foderrova)
- sättlök (produktion av förökningsmaterial)
- grönsaksproduktion eller
- kryddväxter.

De arter som berättigar till stöd är trädgårdsarter, vilket inkluderar spritarter, spritmärgärter, sockerarter och brytarter som skördas omogna.

Skörden av frilandsgrönsaker måste bärgas. Om skörden inte kan bärgas på grund av väderleksförhållanden, skadedjur eller växtsjukdomar, behåller skiftet rätten till stöd.

Stödvillkor: nationellt stöd för sockerbeta 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Det nationella stödet för sockerbetar är avsett för sockerbetsodlare. Stödet betalas ut i hela landet.

1. Att ansöka om stöd

Du kan årligen ansöka om nationellt stöd för sockerbeta elektroniskt i [Viputjänsten](#) via ansökan om åkerstöd. Läs mer i ansökningsguide om åkerstöd om allmänna frågor i anslutning till ansökan om stöd i kapitlet [Ansökan om åkerstöd](#).

2. Stödbelopp

Grunderna för betalning av stöd

Nationellt stöd för sockerbeta betalas för sockerbetsarealer på din gård. Det minsta jordbruksskifte för vilket stöd betalas är 0,05 hektar. 50 % av stödet betalas i förskott. Det minsta förskottsbeloppet är 500 euro.

Stödnivåer

350 euro/hektar betalas i stöd i hela landet.

3. Stödvillkor

Sökandens ålderskrav

Sökanden eller dennes make måste sedan 31.12.2024 vara minst 18 år. En person under 18 år kan beviljas stöd om personen har ingått äktenskap, bedriver jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om flera jordbrukare bedriver jordbruk eller i form av en sammanslutning, måste åtminstone en av dem uppfylla ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Jordbruksmark och jordbruksverksamhet

Se till att jordbruksmarken är i odlingsbart skick och idka produktion av jordbruksprodukter. De åtgärder som krävs varierar enligt den anmälda växten. Läs mer om kraven i kapitlet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) och [Jordbruksverksamhet](#) i ansökningsguide om åkerstöd.

Minimiareal och besittning av areal

Du besitter minst 5 hektar jordbruksmark. Till minimiarealen räknas 0,01 hektar och skiften som är större än så. Jordbruksmarken ska vara i din besittning senast 17.6.2025 och åtminstone fram till 2.10.2025.

Avtalsvillkor för skötselavtal av våtmark 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Ett avtal om skötsel av våtmarker kan ingås för ett område, vars huvudsakliga mål för skötseln enligt avtalet är att främja en minskning av belastning orsakad av jordbruket på vattendragen, dämpa klimatförändringen genom en torvåker som har ändrats till en våtmark, eller förbättra mångfalden i livsmiljöerna i ett jordbruksområde med en ensidig natur eller främja vilt-, fiskeri- eller kräfthushållningen.

Skötselplanen ska upprättas för avtalsområdet och området ska skötas enligt planen. En skötseldagbok ska föras över skötselåtgärderna allteftersom åtgärderna vidtas, eller så kan motsvarande uppgifter anges i de skiftesspecifika anteckningarna.

Avtalet ingås inte om ett område som sköts med annan offentlig finansiering, eller ett område med pågående istandsättningsåtgärder med offentlig finansiering.

Ersättningen för avtalen om skötsel av våtmarker är 500 €/ha/år. Ersättningen betalas i hela landet. Avtalets minimiareal är 0,3 hektar.

1. Avtalsperiodens längd

Avtalsperioden för avtal om skötsel av våtmarker är fem år. Avtalsperioden och -året börjar 1.5 det år då avtalet söks. Avtalsperioden och -året upphör 30.4.

Efter att avtalsperioden upphört kan avtalet förlängas med stödsökandens samtycke minst ett år åt gången, om finansieringsperioden för CAP-planen förlängs.

2. Krav som gäller stödsökande

Avtalet kan sökas av jordbrukare, registrerade föreningar eller vattenrättsliga sammanslutningar. Även en stödsökande som inte hör till ovan nämnda grupper och som har haft ett avtal för den pågående perioden kan ansöka om ett avtal enligt den nya perioden. För att ansöka om avtal behövs ett lägenhetssignum.

Krav som gäller jordbrukare

För att kunna betraktas som jordbrukare ska jordbrukaren uppfylla kravet för [jordbruksverksamhet](#).

Jordbruksverksamheten omfattar produktion av jordbruksprodukter, dvs. odling av växter med åker- eller trädgårdsodlingsmetoder samt att hålla produktionsdjur.

Annan jordbruksmark än sådan som används för produktion av jordbruksprodukter ska slås årligen, eller hållas öppen genom bete eller på ett annat motsvarande sätt.

Att hålla öppet innebär att det inte får växa buskar eller träd på basskiftet, vilket skulle ske utan årlig slåtter eller motsvarande åtgärder som kan vidtas av en människa eller ett produktionsdjur.

En sökande som är jordbrukare kan vara

- En fysisk person
- en juridisk person eller
- en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer som utövar jordbruksverksamhet.

Stödsökanden ska ha fyllt 18 år senast den 31 december året före avtalsåret.

En person under 18 år kan ansöka om avtal om han eller hon har ingått äktenskap, idkar jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om jordbruk och trädgårdsodling bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, är en förutsättning för ingående av avtal att minst en jordbrukare, en medlem av sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentligrättsliga samfund, föreningar, stiftelser eller skol- och fängelselokaler.

Avtalet ingås av stödsökande och den NTM-central inom vars verksamhetsområde gårdsbruksenhetens driftscentrum är beläget. Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum ska avtalet ingås med den NTM-central inom vars område merparten av gårdsbruksenhetens åkrar ligger. Avtalet kan också ingås av en registrerad förening eller vattenrättslig sammanslutning och den NTM-central, inom vars verksamhetsområde det område som avtalet gäller är beläget.

Avtalsområdet ska vara i stödsökandens besittning under hela avtalsperioden. Avtalet kan även ingås att gälla arrenderade områden, förutsatt att arrendeavtalet är i kraft minst under hela avtalsperioden. Hyresavtalen ska bifogas till ansökan. Stödsökande ska vara beredd att vid behov visa besittningen av de skiften som hen äger.

3. Ansökan om avtal

Avtalet och betalningen av det ansöks elektroniskt i Viputjänsten i samband med ansökningen av åkerstöd. Utöver ansökan ska sökanden lämna in de obligatoriska bilagorna som fastställs i avtalet.

Till ansökan behövs följande bilagor:

- **Skötselplan**
- Kopia av arrendeavtal. Arrendeavtalet ska vara i kraft minst hela avtalsperioden. Det finns skäl att anteckna åtgärder som ska vidtas på avtalsområdet i arrendeavtalet.
- Om stödsökande är en förening, ska till ansökan bifogas en kopia av mötesprotokollet med beslut om att ansöka om avtalet.

Närmare anvisningar om hur man ansöker om avtalet finns i Viputjänsten: **Vipuanvisningar: Anmälan om Skiftesuppgifter och ansökan om åkerstöd.**

Alla basskiften och basskiftesspecifika uppgifter som söks för avtalet ska anges i ansökan.

Alla basskiften och basskiftesspecifika uppgifter som söks för avtalet ska anges i ansökan.

Den minsta areal för vilken avtal kan ingås är sammanlagt minst 0,30 hektar. Det minsta enskilda basskiftet ska vara minst 0,05 hektar. Avtalsarealen kan bestå av flera basskiften på minst 0,05 ha.

Efter att avtalet ingåtts ska avtalsskiftena meddelas årligen i Viputjänsten i samband med ansökan om åkerstöd på fliken för stöd. Man ska också ansöka om utbetalning för avtalet årligen i Viputjänsten i samband med ansökan om åkerstöd på fliken Stöd som söks. Avtalet förblir inte i kraft om man inte ansöker om den årliga utbetalningen av miljöersättningen som betalas utifrån avtalet, utom i fall där ansökan har blivit ogjord på grund av force majeure.

4. Ersättningsbelopp och utbetalning av ersättning enligt avtal

Åtgärden har en ersättningsnivå. Den årliga ersättningen för alla basskiften som uppgetts i skötselavtalet för våtmarker är 500 €/hektar.

Avtalet kan inte innehålla sådana åtgärder som redan får betalningar för sitt genomförande, som antingen är **EU-stöd eller stöd inom ramen för ett nationellt stödsystem**, och inte heller åtgärder som jordbrukaren är förpliktad att vidta enligt annan lagstiftning. Sådana andra stödsystem är till exempel skötselåtgärder som utförs med stöd av Helmi-projektet.

Ersättningen kan betalas för ett jordbruksskifte när dess areal är minst 0,05 hektar. En förutsättning för att ersättningen betalas är att beloppet av ersättning som betalas för avtalsåret är minst 100 euro per ersättningstagare och per enskild ersättning.

Den areal som berättigar till ersättning konstateras årligen utifrån de uppgifter som lämnats i ansökan om åkerstöd, samt NTM-centralens administrativa kontrollbesök eller tillsynsuppgifter om gårdar som övervakas av NTM-centralen.

Ersättningen kan betalas årligen efter att eventuella övervakningar har slutförts och villkoren i avtalet har iakttagits. Ersättningen betalas första gången det år då avtalsperioden börjar.

Ersättningsbeloppet och villkoren kan ändras under avtalsperioden om ändringar i EU-lagstiftningen, förhindrande av överlappande betalning eller ändringar som gäller basnivån förutsätter det. Om ersättningstagaren inte godkänner en sådan anpassning, har hen rätt att frånträda avtalet utan återkrav.

5. Krav på att ingå ett avtal

En förutsättning för att ett miljöavtal om skötsel av våtmarker ska kunna ingås är att de planerade skötselåtgärderna är ändamålsenliga med tanke miljöns tillstånd och en hållbar användning av de naturresurser som fastställts i Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken för åren 2023–2027. Avtalsområdet ska skötas och restaureras i enlighet med skötselplanen.

Areal som lämpar sig för avtalet

Avtalet kan ingås för objekt som uppräknats nedan och sköts årligen i enlighet med skötselplanen. Huvudmålen för skötseln av avtalsobjektet kan vara att minska belastningen på vattendragen från jordbruket, dämpa klimatförändringen eller förbättra mångfalden i livsmiljöerna i ett till naturen ensidigt jordbruksområde. Den areal som avtalet gäller ska vara ett område utanför åkern. Med område utanför åker avses areal av annat markanvändningsslag. Den areal som godkänts i avtalet är inte längre **jordbruksmark**.

Avtalet kan ingås om:

- skötsel av ett våtmarksområde
- skötsel av översvämningssområde
- skötsel av en fåra som restaurerats till naturliknande tillstånd
- skötsel av fåra i två nivåer
- skötsel av översvämningssplatå och kantområden som är tillräckliga med hänsyn till skötseln.
- översvämningssåker och kantområden som är tillräckliga med hänsyn till skötseln.
- skötsel av små våtmarker
- skötsel av bottendammar
- skötsel av områden av översvämningssåkrar
- på en tidigare torvåker, ett område som ska vattnas som ett myrliknande område, om det har anlagts med en ersättning för icke-produktiva investeringar.

Dessutom kan avtal ingås om våtmarksobjekt som har:

- anlagts med ersättning för icke-produktiva investeringar
- ingått i motsvarande avtal under tidigare programperioder och har skötts enligt villkoren
- liten våtmark eller översvämningssåker som under den tidigare programperioden ingått i avtalet om skötsel av mångfald i naturen och landskapet
- Anlagts med annan finansiering och som uppfyller kraven för icke-produktiva investeringar.

Areal för vilka avtal inte kan ingås

Areal som inte godkänns till avtalet

- skötsel av bevattningsbassänger som saknar vattenvårds- eller mångfaldsvärde
- sådan skötsel av området, där målet är att ändra området till en sjö eller tjärn
- objekt där belastningen från avrinningsvattnet i huvudsak kan anses härstamma annanstans ifrån än jordbruket
- före detta torvmyrar där rörflen har odlats.

6. Skötselplan

Stödsökande ska bifoga till avtalsansökan en skötselplan för avtalsområdet, i vilken de årliga skötselåtgärderna i området specificeras basskiftesvis samt tidtabellen för åtgärderna. Avtalet grundar sig på en skötselplan som godkänts av NTM-centralen och som stödsökanden förbinder sig att genomföra under hela avtalsperioden.

I skötselplanen ska man ange:

- a. En allmän beskrivning för det planerade projektet och planer för skötseln samt målen, utifrån vilka man kan bedöma områdets natur- och landskapsvärden eller betydelse för vattenskyddet inom jordbruket.
- b. Huvudmålet för skötseln av våtmarken och en beskrivning av hur de planerade åtgärderna enligt objektets läge, omfattning och kvalitet främjar av målen för hela avtalet uppnås.
- c. Anläggnings-, skötsel- och andra åtgärder som vidtas basskiftesvis och den årliga tidtabellen för genomförandet.
- d. **Utredning om dubbel finansiering.** En redogörelse för åtgärder som redan omfattas av annat stöd från Europeiska unionen eller det nationella stödsystemet.
- e. Krav på och begränsningar av skötseln enligt minimikraven i avtalet, om skiftet ligger på ett **Natura 2000**- eller skyddsområde.
- f. En konstruktionsritning av objektet. **Anvisningar för att göra konstruktionsritning.**
- g. Vid behov en utredning om med vilka förebyggande åtgärder man strävar efter att minska det eventuella hotet om stora rovdjur på de basskiften som avtalet gäller, om skötselformen är betesgång för vissa skiften som avtalet gäller.

Forststyrelsens eller NTM-centralens åtgärds- eller arbetsobjektsplan kan också godkännas som skötselplan. Man kan få **rådgivning som stöds av EU:s landsbygdsfond** för att låta göra upp en skötselplan.

7. Skötselåtgärder i avtalsområdet

Med skötselåtgärder som antecknats i skötselplanen bevarar eller främjar natur- eller landskapsvärden som är mer värdefulla än normalt i avtalsområdet. Åtgärderna ska basera sig på den lokala naturens förutsättningar.

Skötselåtgärderna som vidtas på avtalsområdet ska antecknas i en skötseldagbok allteftersom åtgärderna vidtas, eller så ska uppgifterna antecknas i de basskiftesspecifika anteckningarna.

Skötselåtgärderna ska inledas på varje basskifte som ingår i miljöavtalet under det första avtalsåret, om den godkända planen inte förutsätter något annat.

Åtgärder för skötsel

Åtgärder för skötsel av arealen som är föremål för avtalet ska främja en minskad belastning som orsakas av jordbruket på vattendragen, dämpa klimatförändringen som en torvåker som har ändrats om till en våtmark, eller förbättra mångfalden i livsmiljöerna i ett jordbruksområde som har en ensidig natur eller främja vilt-, fiskeri- eller kräfthushållningen.

Åtgärder för skötsel av våtmarker som främjar vattenskyddet och den biologiska mångfalden inom jordbruket

Våtmarker som främjar vattenskyddet inom jordbruket bromsar upp vattenflödet och främjar kvarhållningen av näringsämnen. Funktionerna hos en våtmark som främjar jordbruksnaturens mångfald gynnar artrikedomen i våtmarkerna och kan främja hotade arter eller vara till nytta för ett närliggande Natura 2000-område eller annat skyddsområde.

De årliga skötselåtgärderna för våtmarker kan vara:

- avlägsnande av slam vid behov.
- avlägsnande och tillförsel av eventuella kemiska fällningsmedel.
- anläggning av bottendammar.
- åtgärder för skötsel av dammanläggningar och fåror.
- uppföljning av vattenståndet samt.
- Slåtter av växtligheten i kantområden invid våtmarken eller fåran, bortförsel av växtresterna och andra motsvarande åtgärder Slåtterrester får tas till vara.

Skötselåtgärder för våtmarker som förebygger växthusgasutsläpp

Skötselåtgärderna för fåror som återställts i naturtillstånd och fåror i två nivåer är:

- skötsel av bottendammarnas skick.
- underhåll av erosionsskydd och andra konstruktioner som bromsar vattenflödet.
- att säkerställa en fungerande vattenledningsförmågan hos fåran och översvämningssområdena.
- skötsel av växtligheten i fårans kantområden.
- att hålla översvämningsplåtarna öppna.

Skötselåtgärder i översvämningssområdena är:

- avlägsnande av växtlighet vid behov
- avlägsnande av jordmaterial som sedimenterats på området.
- Slåtter av växtligheten i kantområden invid våtmarken eller fåran, bortförsel av växtresterna och andra motsvarande åtgärder.

Skötselåtgärder för att restaurera torvåkrar är:

- kontroll av vattenståndet och att hålla den på en tillräcklig höjd för att förhindra växthusgasutsläpp som orsakas av nedbrytning av torv, ombesörjande av dammkonstruktioner samt skötsel av eventuella kantområden, slåtter av vegetationen i kantområdena, bortförsel av växtavfall och andra motsvarande åtgärder.
- Vattenhushållningen i ett skötselobjekt för våtmarker som gäller torvåkrar har ändrats så, att ytan för grundvattennivån permanent stiger till en nivå som effektivt förebygger nedbrytning av torv.

Avtalsområdet får betas om det inte stör den biologiska mångfalden eller vattenvården. Om området betas ska markytan hållas täckt av växtlighet. Effektiviserad bekämpning av främmande arter kan ingå i skötselåtgärder för våtmarker.

Växtskyddsmedel får inte användas på avtalsområdet. Skötselåtgärderna får inte orsaka olägenheter för utrotningshotade arter eller naturtyper, försämrade torrläggningssituation i de odlade områdena eller annan motsvarande olägenhet utanför åtgärdsområdet.

Skötselåtgärderna som genomförs ska antecknas separat i skötselplanen, om

- området ligger i ett Natura-område*
- det finns en förekomstplats för en hotad växt- eller djurart i området**

- det finns en förekomstplats för en strikt skyddad djurart i området***
- det finns särskilda arter eller naturtyper i området****

*naturvårdslagen 9/2023, 33 §

** naturvårdslagen 9/2023, 6., 7. ja 8. kap.

***Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, arter som förtecknats i bilaga 2, 4 och 5.

****Arter, hotade arter eller livsmiljöer som finns förtecknade i bilaga 1 till Rådets direktiv 79/409/EEG.

8. Krav på miniminivå

Avtalsskiftena är områden utanför jordbruksmark.

Om ett basskifte som ingår i avtalet är beläget på ett skyddsområde, ska som **krav på miniminivå** följa beslut som fattats med

- stöd av 34, 37 och 38 § i naturvårdslagen (9/2023), skyddsbeslut som fattats med stöd av 47 och 48 §, skyddsbeslut beträffande fåglar som fattats med stöd av 49, 51 och 79 §
- 12 och 15 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

Eventuella begränsningar i skötseln som kommer från dessa krav ska nämnas i skötselplanen.

Krav på miniminivå L (9/2023):

34 §:

- De naturvärden som utgör grunden för skydd av ett område som hör till nätverket Natura 2000 får inte betydligt försämras.

37 §:

- Om en åtgärd kan medföra att de naturvärden som utgör grund för skyddet av ett område som ingår i nätverket Natura 2000 försämras betydligt ska den som ansöker om stöd göra en anmälan om åtgärden till närings-, trafik- och miljöcentralen. Anmälan behöver inte göras om åtgärden förutsätter myndighetstillstånd eller om en myndighet redan har gjort anmälan. Anmälan ska göras skriftligen senast 30 dygn innan åtgärden vidtas. Anmälan ska innehålla uppgifter om åtgärden och sättet för genomförandet samt om hur den inverkar på syftet med att skydda området.

38 §:

- Om en åtgärd i enlighet med ovan nämnda paragraf anmälts till närings-, trafik- och miljöcentralen kan medföra att de naturvärden som utgör grund för skyddet av ett område som ingår i nätverket Natura 2000 försämras betydligt, ska närings-, trafik- och miljöcentralen inom 30 dygn från det att anmälan har kommit in förbjuda att åtgärden

vidtas eller begränsa åtgärden. Innan beslutet fattas ska närings-, trafik- och miljöcentralen förhandla om alternativa sätt att genomföra åtgärden med den som ansöker om stödet.

47 §:

- Närings-, trafik- och miljöcentralen kan på ansökan av markägaren eller med markägarens samtycke fatta beslut om att inrätta ett privat naturskyddsområde i ett område som uppfyller de i 43 § 2 mom. avsedda förutsättningarna för inrättande. När det prövas om området ska inrättas ska även andra synpunkter av allmänt intresse beaktas. Ett privat naturskyddsområde får inte inrättas, om inte markägaren och närings-, trafik- och miljöcentralen har kommit överens om de fridlysningsbestämmelser som meddelas för området och de ersättningar som gäller området.
- Närings-, trafik- och miljöcentralen kan utan markägarens ansökan eller samtycke fatta beslut om att inrätta ett naturskyddsområde i ett privatägt område som ingår i ett naturskyddsprogram som statsrådet godkänt eller vars skydd enligt statsrådets principbeslut om genomförande av nätverket Natura 2000 ska genomföras på det sätt som föreskrivs i denna lag.

48 §:

- För att främja natur- eller landskapsvården kan närings-, trafik- och miljöcentralen och en privat markägare ingå ett avtal om att ett område som uppfyller förutsättningarna för inrättande blir fridlyst för viss tid, antingen helt och hållet eller i fråga om vissa åtgärder. Avtal får ingås för högst 20 år åt gången och avtalet förblir i kraft, även om området övergår till en ny ägare.

49 §:

- I nationalparker och naturreservat är verksamhet som förändrar naturen förbjuden. I dessa områden är det förbjudet att
 - uppföra byggnader eller konstruktioner och att anlägga vägar
 - ta marksubstanser eller gruvmineral och att skada marken eller berggrunden
 - dika
 - ta eller skada svampar, träd, buskar och andra växter eller delar av dem
 - fånga, döda eller ofreda vilda ryggradsdjur eller förstöra deras bon och att fånga eller samla ryggradslösa djur
 - vidta andra än i 1–5 punkten avsedda åtgärder som inverkar ogynnsamt på naturförhållandena i området, på landskapet, på arternas fortbestånd eller på syftet med inrättandet av området.
- Bestämmelser om rätten att förbjuda eller begränsa rätten att färdas, slå läger, stiga i land samt att ha fordon inom naturskyddsområden finns i 56 §.

51 §:

- I nationalparker och naturreservat är det, om syftet med inrättandet av området inte äventyras, tillåtet att med tillstånd av Forststyrelsen

- för forskning eller andra vetenskapliga ändamål eller för undervisning fånga eller döda djur, samla svampar och växter eller delar av dem och ta djurbon samt mineralprov
- decimera antalet individer av andra än i 50 § 3 mom. avsedda växt- och djurarter om de blivit för talrika eller annars skadliga
- avlägsna sådana individer av viltarter som orsakar ett uppenbart hot mot människors säkerhet eller risk för betydande ekonomisk skada på egendom
- bedriva även annat fiske än sådant som avses i 7 § i lagen om fiske
- uppföra byggnader och konstruktioner som behövs för renskötseln
- landa med luftfarkost
- restaurera och sätta i stånd även andra än i 50 § 1 mom. 1 och 2 punkten avsedda byggnader och konstruktioner.
- Tillstånd att avvika från fridlysningsbestämmelserna meddelas för viss tid och får gälla högst tio år åt gången.
- Ett tillstånd som avses i denna paragraf får förenas med villkor. Villkoren kan omfatta begränsningar som gäller en viss tid eller ett visst område och förfaranden som sökanden ska iakttä för att undvika eller begränsa verksamhetens skadliga inverkan på skyddsvärdena.
- Om en rätt som grundar sig på ett tillstånd överförs på någon annan, ska Forststyrelsen utan dröjsmål underrättas om överföringen. Den tidigare innehavaren av tillståndet svarar för alla skyldigheter som hänför sig till tillståndet till dess att någon annan på ansökan har godkänts i dennes ställe.

79 §

- Närings-, trafik- och miljöcentralen kan besluta att skydda en förekomstplats som är av betydelse för uppnående eller bibehållande av en gynnsam bevarandestatus för en art som avses i artikel 4 punkt 2 i fågeldirektivet, en art som nämns i bilaga I till det direktivet eller en art som nämns i bilaga II till habitatdirektivet.
- I skyddsbeslutet ska gränserna för förekomstplatsen fastställas. Förekomstplatsen får inte förstöras eller försämrats. Förbudet träder i kraft när beslutet har delgetts områdets ägare och innehavare.

9. Administrativt kontrollbesök

NTM-centralen gör ett administrativt kontrollbesök, dvs. en terrängbesiktning, för de basskiften som avtalet gäller. Terrängbesiktningen görs senast under den andra växtperioden för avtalet.

Vid terrängbesiktningen granskas

- lämpligheten hos basskiften som söks till avtalet, arealer och platsbundna fotografier tas av avtalsskiftena.
- att skötselåtgärderna är tillräckliga för att uppnå avtalets mål.

På basis av kontrollen kan arealerna för basskiften i avtalet ändras. Om det vid terrängbesiktningen upptäcks en areal som inte duger för avtalet, ritar NTM-centralens handläggare arealen rätt och stöden som eventuellt betalats ut för den areal som inte är stödberättigat i avtalet återkrävs. Vid terrängbesiktningen kan basskiften avlägsnas eller deras areal minskas eller ökas. Under kontrollåret betalas ersättning till avtalsskiftet enligt den areal som godkänts i terrängbesiktningen. Den godkända arealen syns i Viputjänsten på följande års stödansökan. Om arealen av basskiftet växer vid Terrängbesiktningen betalas ersättning till den större arealen från och med följande år. Resultatet av terrängbesiktningen skickas till stödsökanden.

10. Tillsyn och påföljder

För att kontrollera att avtalsvillkoren iakttas har myndigheterna rätt att utföra administrativa kontrollbesök och kontroller på gården. Ersättningstagaren är skyldig att lägga fram alla handlingar som hänför sig till ersättningen och även i övrigt bistå vid inspektionen för den myndighet som utför tillsynen. För detta fås ingen ersättning.

Ersättningen kan sänkas eller lämnas obetald om Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen förutsätter det, eller om den som ansöker om ersättning har underlåtit att iaktta de ersättningsvillkor som grundar sig på avtalet. Beloppet av avdraget påverkas av hur allvarlig, omfattande, långvarig och upprepad försummelsen av ersättningsvillkoren är.

Om det vid tillsynen konstateras att ersättningstagaren inte har iakttagit avtalsvillkoren eller villkoren för villkorligheten eller om det finns fel i de avtalsenliga arealerna, kan den miljöersättning som betalas till ersättningstagaren minskas på det sätt som föreskrivs separat.

Ett nytt miljöavtal kan inte ingås om det vid tillsynen har konstaterats att ersättningstagaren väsentligt har underlåtit att iaktta ersättningsvillkoren som grundar sig på ett motsvarande avtal, under de två avtalsår som föregår ansökan om ersättning.

11. Överföring av avtal

Avtalet kan överföras:

- genom att överföra hela avtalet, t.ex. på grund av att innehavet av hela gården överförs.
- genom att dela avtalet, varvid en del av avtalsskiftena överförs till en annan person.

Om hela gårdsbruksenheten överförs till en annan person under avtalets giltighetstid, kan mottagaren fortsätta avtalet under dess återstående giltighetstid om mottagaren uppfyller avtalsvillkoren.

Överföring av avtalet ska sökas inom 15 arbetsdagar från överföringen av ägande- eller besittningsrätten genom att lämna in **blankett 160** till NTM-centralen.

12. Ändringar i avtalets areal

Arealen som omfattas av avtalet kan ändras under avtalsperioden på basis av tillsyn, ett administrativt kontrollbesök, uppdatering av åkerskiftesregistret eller en ansökan av ersättningstagaren.

12.1 Minskad avtalsareal

Avtalets areal kan minska utan återkrav om

- Besittningen av avtalsområdet överförs på en annan stödsökande och om arealen som omfattas av avtalet inte sjunker under minimiarealen om 0,30 hektar efter minskningen.
- skötseln enligt avtalsvillkoren inte längre fortsätter, men arealen förblir i stödsökandens besittning.
- det är fråga om force majeure eller en exceptionell omständighet.

12.2 Ökad avtalsareal

Till avtalet kan man årligen lägga till ytor som lämpar sig för avtalet, om anslagssituationen i statsbudgeten tillåter det. Livsmedelsverket meddelar årligen om det är möjligt att ansöka om tilläggsarealer i samband med ansökan om åkerstöd. En utökning av arealen måste vara ändamålsenlig med tanke på genomförandet av avtalet. Tilläggsarealen kontrolleras vid ett administrativt kontrollbesök. Du kan ansöka om att öka arealen i Viputjänsten. Du måste bilda egna basskiften av tilläggsarealen.

13. Ändring av avtalet

De avtalsenliga åtgärderna kan vid behov preciseras under avtalets giltighetstid för att målen för avtalet inte ska äventyras.

Ändring av åtgärderna i avtalet kan sökas hos NTM-centralen innan nästa ansökningstid för åkerstöd går ut.

Om betesgång som antecknats i skötselplanen inte är möjlig på grund av naturförhållanden, force majeure eller olägenheter som orsakas för naturvärdena i avtalsområdet, ska stödsökande skriftligen ansöka om byte av skötselåtgärden separat hos NTM-centralen.

Omprövning kan begäras av NTM-centralens beslut om precisering av avtalet.

14. Stödsökandens anmälningsskyldighet och förvaring av handlingar

Sökanden ska utan dröjsmål underrätta den NTM-centralen som beviljat ersättningen om en förändring i förhållandena för ersättningstagaren eller för den verksamhet som stöds, om dessa kan påverka ersättningsbeloppet eller leda till att ersättningen återkrävs eller dras in. Ändringen kan till exempel vara försäljning eller utarrendering av en hel gård eller en del av den till en annan jordbrukare.

Stödsökande är skyldig att uppge riktiga och tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och utbetalning av ersättningen till den NTM-central som beviljar ersättningen.

Stödsökanden ska bevara anteckningar och intyg som hänför sig till villkoren för ersättningen i minst fyra år efter avtalsperiodens utgång.

15. Att frånträda avtalet

Man kan frånträda ett miljöavtal utan återkrav, om

- arealen som omfattas av miljöavtalet minskar under minimiarealen till följd av att avtalet överförs.
- orsaken till att avtalet frånträds är force majeure eller en exceptionell omständighet. Stödsökande ska skriftligen lägga fram tillräckliga bevis för force majeure. Till exempel i fråga om sjukpension är ett sådant läkarutlåtande om sökandens hälsotillstånd.

Anmälan om att frånträda avtalet, liksom anmälan om att frånträda avtalet på grund av force majeure, ska göras skriftligen till NTM-centralen före avtalet frånträds och vid force majeure utan dröjsmål, och senast inom 15 arbetsdagar från det att stödsökande eller stödsökandes rättsinnehavare har möjlighet att göra den anmälan som avses här.

Fall där en årlig avgift inte har sökts anses som frånträddande av avtalet, men dessa leder till återkrav.

Ett nytt miljöavtal ingås inte om ersättningstagaren har frånträtt motsvarande avtal under avtalsperioden och två år inte har förflutit från att ersättningstagaren avstod från avtalet.

Ett nytt miljöavtal kan inte ingås om det vid tillsynen har konstaterats att ersättningstagaren väsentligt har underlåtit att iakttä ersättningsvillkoren som grundar sig på ett motsvarande avtal, under de två avtalsår som föregår ansökan om ersättning.

16. Hävning av avtalet och återkrav av utbetald ersättning

NTM-centralen kan häva avtalet om stödsökande som ingått avtalet har hemlighållit en omständighet som väsentligt påverkar ingåendet av avtalet eller lämnat felaktig information om en sådan omständighet. Avtalet kan också hävas om innehavaren av avtalet bryter mot avtalsvillkoren. Om ett miljöavtal hävs, ska den ersättning som betalats med stöd av avtalet återkrävas för hela avtalsperioden.

En ersättning som betalats ut felaktigt eller utan grund återkrävs om

- förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av ersättningen inte har uppfyllts;
- det vid ett administrativt kontrollbesök upptäcks en areal som är odugligt för avtalet;
- ersättningstagaren inte har iakttagit villkoren för ersättningen;
- ersättningstagaren har lämnat en sådan felaktig eller bristfällig uppgift som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av ersättningen;
- ersättningstagaren vägrar att bistå vid granskningen eller
- Europeiska unionens lagstiftning kräver detta.

Den myndighet som beviljat ersättningen beslutar om återkrav av stödet.

På ett belopp som betalats utan grund eller till ett för stort belopp kan ränta uppbäras enligt 42 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022). På beloppet som återkrävs betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (**633/1982**) 4 §. Räntan beräknas på basis av den tid som börjar 60 dagar från den tidpunkt då beslutet om återkrav fattades och slutar vid den tidpunkt då fordran betalas, eller om fordran dras av från en post som ska betalas senare, vid den tidpunkt då avdraget görs.

Indrivningen verkställs i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

17. Lämnan­de av uppgifter och stödets offentlighet

Den behöriga myndigheten eller Livsmedelsverket har rätt att av stödmottagaren få de utredningar och övervakningsuppgifter som behövs för övervakningen av stöden och bedömningen av deras inverkan.

Dessutom förutsätter EU-lagstiftningen att medlemsstaterna i söktjänsten publicerar uppgifter om stöd som betalats ur Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, inklusive uppgifter om privatpersoners stöd. Närmare information om hur uppgifterna lämnas och om stödets offentlighet finns i ansökningsguide om åkerstöd i kapitlet **Registeruppgifternas offentlighet och utlämnande av dem**.

18. Överstigliga hinder

Mer information om oöverstigliga hinder finns i Ansökningsguide om åkerstöd i kapitlet **Force majeure och exceptionella omständigheter efter stödansökan**.

På grund av force majeure kan ansökan förhindras eller ansökan om betalning för avtalet minska under avtalsperioden. En fritt formulerad skriftlig anmälan om force majeure ska lämnas in till NTM-centralen inom 15 arbetsdagar från det att det har varit möjligt att lämna in den.

Om orsaken till att avtalet frånträds är ett fall av force majeure, återkrävs inte ersättningen.

19. Ändringssökande

Stödsökande kan söka ändring i avtals- och stödbeslutet genom att lämna ett skriftligt rättelseyrkande till den NTM-central som fattat beslutet inom 30 dagar från delgivandet av beslutet.

Avtalsvillkor för skötsel av jordbruksnaturens biologiska mångfald och landskapet 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↪ Ansökningsguide om åkerstöd 2025

Avtalet om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet (i fortsättningen i Vipu och i andra anvisningar Avtalet om skötsel av jordbruksnaturen och landskapet) är ett miljöavtal som främjar naturens mångfald och landskapet. Avtalsobjektet kan vara en vårdbiotop eller ett naturbete utanför åkerområdet. Avtalets minimiareal är 0,3 hektar.

På basis av avtalet betalas

- årlig skötselsättning som grundar sig på en separat skötselplan.
- ersättning som söks separat för stängsling och/eller iståndsättningsröjning eller för rovdjursstängsel.

Skötseln av avtalsområdet skall främja iståndsättningen och bevarandet av jordbruksnaturens mångfald och landskapet. Genom skötselåtgärderna ska natur- eller landskapsvärden som är värdefullare än normalt bevaras eller främjas genom skötsel av områden eller objekt som är viktiga med tanke på växt- och djurarternas bevarande och fortplantning samt med tanke på odlingslandskapet. Avtalet förutsätter årlig betesgång i avtalsområdet eller att avtalsområdet sköts med slåtter och avlägsnande av slåtterrester. Skötselåtgärder kan dessutom vara till exempel röjning av träd och buskar, avlägsnande av röjningsrester samt lövtäkt eller andra motsvarande åtgärder, såsom avlägsnande av växtlighet som försvårar främjandet av objektets naturvärden. Åtgärderna ska grunda sig på en godkänd skötselplan. Avtal kan inte ingås om endast röjning och/eller stängsling av området föreslås som skötselåtgärder. Den avtalsenliga hektarbaserade ersättningen betalas årligen för de åtgärder som genomförs i avtalsområdet.

Skötselplanen ska innehålla uppgifter om stängsling och iståndsättningsröjning av området för att skötsel enligt planen ska vara möjlig. Behov av rovdjursstängsel kan läggas till skötselplanen under avtalsperioden. För skiftet betalas ersättning för stängsling och/eller iståndsättningsröjning samt ersättning för rovdjursstängsel endast ett år under avtalstiden.

Avtal ingås inte för till exempel ett område som sköts med annan offentlig finansiering, eller där iståndsättning med offentlig finansiering pågår. För skiften som har iståndsatts med annan offentlig finansiering kan stängsel- eller röjningsersättning enligt miljöavtalet om jordbruksnaturen och landskapet inte betalas.

Ersättningen för avtal om skötsel av jordbruksnaturen och landskapet är 460 €/ha/år. För en vårdbiotop som klassas som nationellt eller regionalt värdefull betalas en förhöjd ersättning på 610 €/ha/år. För stängsling betalas 1 500 €/ha, för istandsättningsröjning 450 €/ha och för rovdjursstängsel 2 400 €/ha. Ersättningen betalas i hela landet.

1. Avtalsperiodens längd

Avtalsperioden för avtal om skötsel av jordbruksnaturen och landskapet är fem år. Avtalsperioden och -året börjar den 1 maj det år då man ansöker om avtal. Avtalsperioden och -året upphör den 30 april.

Efter att avtalsperioden upphört kan avtalet förlängas med stödsökandens samtycke högst två år åt gången, om finansieringsperioden för CAP-planen förlängs.

2. Krav som gäller stödsökanden

Avtal kan sökas av en jordbrukare eller en registrerad förening. Även en stödsökande som inte hör till ovan nämnda grupper och som har haft ett avtal för den pågående perioden kan ansöka om ett avtal enligt den nya perioden. För att ansöka om avtal behövs ett lägenhetssignum.

Krav som gäller jordbrukare

För att kunna betraktas som jordbrukare ska jordbrukaren uppfylla **kravet för jordbruksverksamhet**.

I jordbruksverksamhet ingår att producera jordbruksprodukter, dvs. att odla växter med åker- eller trädgårdsodlingsmetoder samt att hålla produktionsdjur.

Annan jordbruksmark än sådan som används för produktion av jordbruksprodukter ska slås årligen, eller hållas öppen genom betesgång eller på ett annat motsvarande sätt.

Att hålla öppet innebär att det inte får växa buskar eller träd på basskiftet, vilket skulle ske utan årlig slåtter eller motsvarande åtgärder som kan utföras av en människa eller ett produktionsdjur.

En stödsökande som är jordbrukare kan vara

- en fysisk person
- en juridisk person eller
- en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer som utövar jordbruksverksamhet.

Stödsökanden ska ha fyllt 18 år senast den 31 december året före avtalsåret.

En person under 18 år kan ansöka om avtal om han eller hon har ingått äktenskap, idkar jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om jordbruk och trädgårdsodling bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, är en förutsättning för ingående av avtal att minst en jordbrukare, en medlem av sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentligrättsliga samfund, föreningar, stiftelser eller skol- och fängelselokaler.

Avtalet ingås av stödsökanden och den NTM-central inom vars verksamhetsområde gårdsbruksenhetens driftscentrum är beläget. Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum ska avtalet ingås med den NTM-central inom vars område merparten av gårdsbruksenhetens åkrar ligger. Avtalet kan också ingås av en registrerad förening och den NTM-central, inom vars verksamhetsområde det område som avtalet gäller är beläget.

Avtalsområdet ska vara i stödsökandens besittning under hela avtalsperioden. Avtalet kan även ingås att gälla arrenderade områden, förutsatt att arrendeavtalet är i kraft minst under hela avtalsperioden. Man kan inte påvisa besittningen av en areal med avtal om användning av betesmark eller motsvarande, där besittningen av arealen inte överförs till den som ansöker om stöd. Arrendeavtalen ska fogas till ansökan. Stödsökanden ska vara beredd att vid behov styrka besittningen av de skiften som han eller hon äger till exempel med ett lagfartsbevis.

3. Ansökan om avtal

Man ansöker om avtal och utbetalning elektroniskt i Viputjänsten i samband med ansökan om åkerstöd. Utöver ansökan ska stödsökanden lämna in de obligatoriska bilagor som fastställs i avtalet.

För ansökan behövs följande bilagor:

- **Skötselplan**
- *Kopia av arrendeavtal*
 - Arrendeavtalet ska vara i kraft minst hela avtalsperioden. Det är skäl att anteckna åtgärder som ska vidtas i avtalsområdet i arrendeavtalet.
 - I Forststyrelsens arrendeavtal antecknas både den sökandes och Forststyrelsens ansvar och skyldigheter på den areal som avtalet gäller.
- *Kopia av mötesprotokollet* (med beslut om att ansöka om avtalet) om stödsökanden är en förening.
- *Utlåtande av den instans som utfört inventeringen* om ansökan uppges gälla skiften som är nationellt eller regionalt värdefulla (Miljöavtal, utlåtande).
 - Utlåtande behövs inte om det finns information om hur värdefullt ett skifte är på kartnivån i Viputjänsten (Miljöavtal, högre).

Närmare anvisningar om hur man ansöker om avtalet finns i Viputjänsten på adressen livsmedelsverket.fi/vipu/

Alla basskiften och skiftesspecifika uppgifter som ska omfattas av avtalet ska anges i ansökan. Dessutom ska stödsökanden välja skötselhelheter för avtalet.

Den minsta arealen för vilken avtal kan ingås är sammanlagt 0,30 hektar. Ett enskilt skifte ska ha en areal på minst 0,05 hektar. Avtalsarealen kan bestå av flera skiften på minst 0,05 ha.

I Viputjänsten anmäler man för basskiftet en växt som duger för avtalet enligt skiftets trädbestånd och den växtlighet som permanent gräsmark kräver. Om det finns fler än 50 träd/ha anges skiftet som Miljöavtal, trädbevuxen eller annan areal. Om det finns färre än 50 träd/ha ska skiftet anges som Miljöavtalsareal, permanent gräsmark. Mer information om kravet på permanent gräsmark finns i [avsnitt 4](#).

Efter att avtalet ingåtts ska avtalsskiftena anmälas årligen i Viputjänsten i samband med ansökan om åkerstöd på fliken skiftesuppgifter. Den växt som konstaterats vid terrängsynen anmäls för avtalsskiftet som genomgått en terrängsyn. Man ska också årligen ansöka om utbetalning i samband med ansökan om åkerstöd på fliken stödansökningar i Viputjänsten. Avtalet förblir inte i kraft om man inte ansöker om den årliga utbetalningen av den miljöersättning som betalas på basis av avtalet, utom i det fall att ett oöverstigligt hinder är orsaken till att man inte har ansökt.

Skötselhelheter

I skötselplanen kan du beskriva de åtgärder som ska genomföras per skötselhelhet. Du kan bilda en skötselhelhet av de skiften som:

- finns inom samma inhägnad,
- sköts med samma antal djur eller
- sköts med samma metod eller
- utöver ovan nämnda finns i samma skyddsområde eller på samma holme

Skiftena kan anges höra till samma skötselhelhet även om de på grund av kravet på permanent gräsmark är indelade i olika skiften. Även gårdens alla avtalsskiften kan anges höra till samma skötselhelhet, om de betas med samma antal djur och förhållandena på skiftena inte annars avviker från varandra, trots att betesrotation tillämpas på dem.

4. Inverkan av kravet på permanent gräsmark på anmälan av avtalsskiften

Om det basskifte som avtalet gäller uppfyller kravet på jordbruksmark och permanent gräsmark, är basskiftet berättigat till direkta arealstöd och kompensationsersättning.

Kravet på permanent gräsmark uppfylls om det på den areal som avtalet omfattar:

- växer gräsväxter eller andra vallfoderväxter på mer än 50 procent av jordbruksskiftets areal och då kan det på samma skifte också:
 - växa andra växter som är lämpliga som föda för betande djur eller produktionsdjur, varav lövbuskar och plantor av lövträd kan växa enskilt eller i små grupper.
- finns högst 50 träd per hektar, om de är spridda på jordbruksskiftet.
- Flyttblock och stora stenar som syns på flygfotografiet ska dock uteslutas från skiftesarealen.

Enligt definitionen ska ett träd vara:

- en minst fyra meter hög flerårig, förvedad växt med en eller flera stammar eller en trädliknande buske med krona, vars stam och grenar växer lodrätt eller snett uppåt och vars förvedade stammar växer i tjocklek och längd, eller en enbuske som är under fyra meter hög.

Skiften som uppfyller kravet på permanent gräsmark är jordbruksmark. Till jordbruksmark räknas dock inte bl.a. följande arealer:

- skogsmark, tvinmark, impediment och annan skogsbruksmark
- områden där det växer skogsmarksväxter
- plantskolor för skogsträd, andra odlingar av träd för skogsbruksändamål
- kärr, byggda våtmarker, torvproduktionsområden
- berg, parkområden, rekreatiomsområden eller gårdsplaner
- rastgårdar, vägar, vattendrag
- skogsbeten, kantzoner med träd och skogsholmar.

I samband med ett **administrativt kontrollbesök** kontrolleras om arealen i avtalet uppfyller kraven på permanent gräsmark.

Kompensationsersättning kan betalas för ett avtalsskifte, om skiftet är ersättningsberättigande, uppfyller kravet på permanent gräsmark och om utbetalning av kompensationsersättning har sökts i samband med ansökan om åkerstöd.

För ett avtalsskifte kan direkta arealstöd betalas, om skiftet uppfyller kravet på permanent gräsmark och utbetalning av ifrågavarande stöd har sökts.

4.1 Växter och markanvändningsslag som ska anmälas för avtalsskiften

Avtal kan ingås för arealer där markanvändningsslaget är naturbete och äng, skogsmark eller annan areal. Om arealen är naturbete och äng kan det finnas högst 50 träd/ha. Om arealen är skogsmark eller annan areal kan det finnas mer än 50 träd/ha.

Om det basskifte som avtalet gäller uppfyller kravet på permanent gräsmark och markanvändningsslaget är naturbete och äng, anges det som "miljöavtalsareal, permanent gräsmark".

Om arealen inte längre uppfyller kravet på permanent gräsmark och markanvändningsslaget är annan areal eller skogsmark, anges den som "miljöavtal, trädbevuxen eller annan areal".

5. Ersättningsbelopp och utbetalning av ersättning enligt avtal

En åtgärd har flera ersättningsnivåer. Den årliga ersättningen för nationellt och regionalt värdefulla områden är 610 €/hektar och för övriga objekt 460 €/hektar. För ett avtalsskifte eller en del av det är det möjligt att ansöka om utbetalning ett år under avtalsperioden för iståndsättning genom röjning eller för ersättning för stängsling.

Tabell 1. Ersättningsnivåer för skiften

Åtgärd	Ersättning snivå €/hektar/år
Vårdbiotoper som klassificerats som regionalt eller nationellt värdefulla	610
Övriga områden	460

Tabell 2. För ett skifte eller en del av ett skifte kan man en gång under avtalsperioden ansöka om ersättning för istandsättningsröjning, för stängsling eller för byggande av rovdjursstängsel.

Åtgärd	Ersättningsnivå å €/hektar
Istandsättningsröjning	450
Stängsling	1 500
Rovdjursstängsel	2 400

Den areal som berättigar till en viss stödnivå, som betalas på basis av avtalet, konstateras genom NTM-centralens avtalsbeslut.

Avtalet kan inte inbegripa sådana åtgärder för vilka annat stöd redan betalas, antingen i form av EU-stöd eller inom ramen för ett nationellt stödsystem, och inte heller sådana åtgärder som jordbrukaren är förpliktad att vidta enligt annan lagstiftning. Sådana andra stödsystem är till exempel istandsättning som utförs inom ramen för Helmi-projektet.

För skiften som har istandsatts med **annan offentlig finansiering** kan avtalsenlig stängsel- eller röjningsersättning inte betalas.

Ersättning kan betalas för ett jordbruksskifte om dess areal är minst 0,05 hektar. En förutsättning för att ersättningen ska betalas är att det ersättningsbelopp som betalas för avtalsåret är minst 100 euro per ersättningstagare och per enskild ersättning.

Den areal som berättigar till ersättning konstateras årligen utifrån de uppgifter som lämnats i ansökan om åkerstöd, samt utifrån NTM-centralens administrativa kontrollbesök eller utifrån uppgifter som konstaterats vid NTM-centralens tillsyn.

Ersättningen kan betalas årligen efter att eventuell tillsyn har slutförts och villkoren i avtalet har iakttagits. Ersättningen betalas första gången i början av det första avtalsåret.

Ersättning betalas inte

- för den tid som man håller paus i betesgången för att lätta på parasittrycket eller för att främja bevarandet av en hotad art. Då ska stödsökanden annullera stödet i avtalet för skiftet i fråga genom att anmäla till NTM-centralen.

- om iståndsättningsröjningen eller inhägnaden blir klar först efter växtperioden. Då ska stödsökanden annullera stödet i avtalet för skiftet i fråga genom att anmäla till NTM-centralen.

Ersättningsbeloppet och villkoren kan ändras under avtalsperioden om ändringar i EU-lagstiftningen, förhindrande av överlappande betalning eller ändringar som gäller basnivån förutsätter det. Om ersättningstagaren inte godkänner en sådan anpassning, har han eller hon rätt att frånträda avtalet utan återkrav.

6. Krav på att ingå avtal

En förutsättning för att ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturen och landskapet ska kunna ingås är att de planerade skötselåtgärderna är ändamålsenliga med tanke på miljöns tillstånd och en hållbar användning av de naturresurser som fastställts i Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken för åren 2023–2027. Avtalsområdet ska skötas och iståndsättas i enlighet med skötselplanen.

6.1 Areal som lämpar sig för avtal

Avtal kan ingås för arealer som till markanvändningsslaget är naturbete och äng, skogsmark eller annan areal och som sköts årligen genom betesgång eller slåtter och avlägsnande av slåtterrester i enlighet med skötselplanen. Betande djur ska klara sig i huvudsak på betesproduktionen och betesgången får inte orsaka erosion. I huvudsakligen strandområden används som gräns för avtalsområdet mot vattnet gränsen för Vipu-vattendrag som finns som kartnivå i Viputjänsten eller nivån havsområden.

Vårdbiotop som sköts genom betesgång eller slåtter

Med **vårdbiotop** avses sådan klippäng, torräng, äng, strandäng, löväng, hagmark, skogsbete eller hed som visar tydliga tecken på tidigare betesdrift eller användning av området för produktion av foder för boskap.

- Med **klippäng** avses en äng på bergsyta täckt av ett torrt markskikt, som formats av betesgång eller slåtter till ett litet område som är trädlöst eller endast kantas av träd.
- Med **skogsbete** avses i avtalet ett skogsbetesområde
 - där trädbeståndet består av löv- eller barrträd av olika ålder och det finns fler murkna träd och hålträd än i ekonomiskog i allmänhet
 - med ljusa gläntor där det växer ängsväxter
 - där det förekommer mer gräs och örter än i motsvarande skogstyp i allmänhet
 - där det finns en gällande åtgärds- eller arbetsobjektsplan som utarbetats av Forststyrelsen. Planen ska innehålla åtgärder för att göra ett likåldrigt lövträdsdominerat trädbestånd mångsidigare. Åtgärderna ska uppfylla kraven i skötselplanen.
 - som består av gammal svedjeskog, och för vilken björk- eller aldominans samt sådana stenhögar som hänför sig till svedjebruk är typiska
 - som inte längre används för betesgång, som har haft en lång historia av betesdrift och som kan iståndsättas till ett skogsbete som uppfyller avtalsvillkoren.
 - som till markanvändningsslaget är skogsmark.
- Med **hed** avses ett område i skärgården och vid kusten där växtligheten domineras av ris eller lavar, men som är trädlöst eller i det närmaste trädlöst.

Värdefull vårdbiotop

En **värdefull vårdbiotop** kan få förhöjd ersättning. Området ska uppfylla definitionen på värdefull vårdbiotop och det ena av följande villkor:

- Området har klassats som **en nationellt eller regionalt värdefull vårdbiotop** vid inventeringen av vårdbiotoper 2016–2022.
- NTM-centralen har utifrån kriterierna för inventeringen av området bedömt att det är en nationellt eller regionalt värdefull vårdbiotop eller motsvarande och att området i sitt nuvarande tillstånd uppfyller definitionen på värdefull vårdbiotop.

Om du vet att ditt skifte har inventerats som en nationellt eller regionalt värdefull vårdbiotop kan du anmäla det som ett sådant. Då ska du foga ett utlåtande av den myndighet som genomfört inventeringen till ansökan. Av utlåtandet ska framgå de nationellt eller regionalt värdefulla skiftena/områdena som ingår i ansökan. Utlåtande behövs dock inte om uppgiften om områdets värde syns på kartnivån "Vårdbiotop" i Viputjänsten.

Naturbete

- Med naturbete avses en areal som ska användas för produktion av foder och som i sitt nuvarande tillstånd inte klassas som en vårdbiotop eller en vårdbiotop som ska iståndsättas. Naturbeten är också kantzoner och skogsholmar.
- Naturbeten som godkänns för avtalet ska ha natur- eller landskapsvärden som skiljer sig från den övriga miljön och som kan främjas genom bete eller slåtter. Naturbetet ska ligga i en landskapshelhet som hör till jordbruksmiljön.

Särskilda kantzoner och holmar

- Kantzon vid åkrar, som är naturvärdesmässigt mångsidig eller landskapsmässigt betydelsefull
 - De kantzoner som godkänns för avtalet ska vara belägna i jordbruksmiljö i ett område som är beläget utanför åkerområdet och mellan:
 - åkerområdet och en skog (högst 20 meter brett),
 - åkerområdet och en väg (högst 40 meter brett) eller
 - åkerområdet och ett vattendrag (högst 20 meter brett).
- Kantzon mellan åker och väg eller mellan åker och vattendrag eller skogsholme i åkerområde.
 - Storleken på skogsholmar på åkerområden kan vara högst en hektar.

Övriga separat definierade områden

- objekt som främjar bevarandet av hotade arter i jordbruksmiljö
- fornminnesobjekt i jordbruksmiljö
- objekt för vård av kulturarv på landsbygden som hör samman med långvarig markanvändning.
- Natura 2000-område eller annat område som är ändamålsenligt med tanke på naturvärden.
- Naturbete eller vårdbiotop som iståndsatts med ersättning för icke-produktiva investeringar.

6.2 Arealer för vilka avtal inte kan ingås

För avtalet godkänns inte en areal,

- där det saknas tydliga förutsättningar att främja artrikedomen eller landskapet i den naturliga jordbruksmiljön med de åtgärder som ska vidtas.
- som i första hand används för skogsbruk.
- för vilken målet är att luckra upp markytan, om det inte är fråga om fräsning av tuvor av ängståtel för att främja den biologiska mångfalden på en strandäng.
- med en produktion som betesdjur inte klarar sig på eller med en produktion som är för liten i förhållande till djurens näringsbehov.

Sådana arealer och åtgärder är till exempel:

- skogar eller andra trädbevuxna arealer där syftet är virkesproduktion.
- skogar med ensidigt artbestånd och ensidig åldersstruktur.
- skogar där fältskiktet huvudsakligen består av risvegetation.
- barrskogar utan tydliga tecken på beteshistoria.
- kantzoner och skogsholmar vars värde när det gäller mångfalden eller landskapet inte kan främjas genom betesgång eller slåtter.
- odlade gräsmattor.
- områden som används som trädgård eller park.
- arealer som till markanvändningsslaget är åker.
- vidsträckta sammanhängande kala berg samt steniga och sandiga områden.
- områden som kan skötas endast med rövning eller stängsling.
- bevarande, underhåll eller istandsättning av lador som enda åtgärd.
- områden med högt rovdjurstryck, om det inte är möjligt att bygga ett rovdjursstängsel eller göra andra arrangemang i området.
- områden där istandsättningsåtgärder som finansieras med annan finansiering pågår.
- områden som sköts med stöd från en annan finansieringskälla.
- icke stödberättigande områden som är över 100 m².

Avtal kan inte ingås för ett område med stort rovdjurstryck, om inte djurens välbefinnande kan tryggas med hjälp av ett lämpligt rovdjursstängsel eller andra arrangemang. Risken för stora rovdjur kan basera sig på Lukes observationer eller lokala uppgifter.

Man ska ange i skötselplanen om de skiften som omfattas av avtalet finns i ett område där det förekommer stora rovdjur. Dessutom ska man redogöra för de förebyggande åtgärder som man försöker minska hotet med. Förebyggande åtgärder kan vara rovdjursstängsel eller andra metoder som syftar till att trygga betesdjurens välbefinnande på ett effektivt sätt.

Andra metoder kan vara till exempel:

- vakthundar
- skärpt övervakning
- att ta in djuren för natten
- att vid behov flytta bort djuren helt från området och då ersätta betesgången med slåtter
- andra metoder för att minska hoten mot betesdjuren.

Ingående av avtal om en vårdbiotop eller ett naturbete som ingår i Natura 2000-nätverket, ett naturskyddsområde eller ett område som skyddats med stöd av annan lagstiftning förutsätter att de åtgärder som vidtas med stöd av avtalet överskrider de skötselåtgärder som lagstiftningen förutsätter och att ersättning för de åtgärder som avtalet omfattar inte betalas eller har betalats genom annan lagstiftning.

7. Skötselplan

Stödsökanden ska foga en skötselplan för avtalsområdet till ansökan, som innehåller en beskrivning separat för varje skifte av de specificerade skötselåtgärderna samt en beskrivning av den årliga tidtabellen för genomförande av åtgärderna. Avtalet grundar sig på en skötselplan som godkänts av NTM-centralen och som stödsökanden förbinder sig att genomföra under hela avtalsperioden.

Skötselplanen ska innehålla

1. En allmän beskrivning av det planerade projektet och den planerade skötseln samt målen, utifrån vilka man kan bedöma områdets natur- och landskapsvärden eller betydelse för vattenskyddet inom jordbruket.
2. En beskrivning av anläggningsåtgärder, skötselåtgärder och andra åtgärder som genomförs skiftesvis eller per skötselhelhet och den årliga tidtabellen för genomförande av åtgärderna.
3. En beskrivning av avverkning och andra åtgärder i trädbeståndet. I planen ska hela området och trädbeståndet tas i beaktande.
4. En redogörelse för mellanår i betesgången, som skötseln kräver.
5. En redogörelse för hur åtgärderna främjar uppnåendet av målen för hela avtalet.
6. **En utredning av dubbel finansiering.** En redogörelse för åtgärder som redan omfattas av annat stöd från Europeiska unionen eller det nationella stödsystemet.
7. Krav på och begränsningar av skötseln enligt minimikraven i avtalet, om skiftet är beläget i ett Natura 2000-område eller skyddsområde.
8. En redogörelse för med vilka förebyggande åtgärder man strävar efter att minska den eventuella risken för stora rovdjur på de skiften som avtalet gäller.
9. En beskrivning av underhåll och istandsättning av traditionella konstruktioner för boskapsuppfödning som finns i avtalsområdet samt av betesgången i området (vård av kulturarvet).
10. En beskrivning av istandsättningsåtgärder som vidtas i området (stängsling, istandsättningsröjning och rovdjursstängsel) och året då åtgärderna genomförs.

Forststyrelsens eller NTM-centralens åtgärds- eller arbetsobjektsplan kan också godkännas som skötselplan. Man kan ansöka om Neuvo2030-finansiering för att låta göra upp en skötselplan.

8. Skötselåtgärder i avtalsområdet

Med skötselåtgärder som antecknats i skötselplanen bevaras eller främjas natur- eller landskapsvärden som är värdefullare än normalt i avtalsområdet. Åtgärderna ska basera sig på den lokala naturens förutsättningar. Vid genomförandet ska man fästa avseende vid regionala särdrag, landskapet och kulturtraditionen.

Skötselåtgärderna i avtalsområdet ska antecknas i en skötseldagbok allteftersom åtgärderna genomförs, eller så ska uppgifterna anges i de skiftesvisa anteckningarna.

Skötselåtgärderna ska inledas på varje skifte som ingår i miljöavtalet under det första avtalsåret, om den godkända planen inte förutsätter något annat.

8.1 Skötselåtgärder på vårdbiotoper och naturbeten

Avtalsområdet ska skötas årligen genom betesgång eller slåtter och avlägsnande av slåtterrester. Betesgång enligt skötselplanen eller slåtter och bärgning av slåtterrester ska utföras senast den 15 september under avtalsåret. Avvikelse från kravet på att avlägsna slåtterrester ska framgå av skötselplanen. NTM-centralen kontrollerar saken i samband med terrängbesiktningarna. Skötselåtgärderna kan dessutom vara röjning av träd och buskar, avlägsnande av röjningsrester, lövtäkt och andra motsvarande åtgärder. Enbart röjning räcker inte för att sköta avtalsområdet.

Avtalsområdet får inte bearbetas, gödslas eller behandlas med växtskyddsmedel. I avtalsområdet får man inte göra sådan avverkning av trädbestånd som inte ingår i sådana röjningar enligt skötselplanen som främjar naturens mångfald och landskapet. NTM-centralen kan från fall till fall tillåta kemisk bekämpning av sly i form av stubbehandling eller kemisk bekämpning av jätteloka. Området får inte dikas eller beskogas.

Skötseln av ett område som klassas som vårdbiotop ska planeras och genomföras så att skötseln i första hand gagnar jordbruksnaturens mångfald.

För att förhindra övergödning ska vårdbiotoper som ska användas för betesgång eller områden som ska istandsättas som vårdbiotoper åtskiljas med ett stängsel från övriga betesvallar.

På vårdbiotoper och naturbeten kan även avbränning och andra särskilda skötselmetoder genomföras, om det är ändamålsenligt med tanke på naturens mångfald. Den växtlighet som slagits och röjningsrester ska föras bort, om inte den godkända planen med fog förutsätter något annat.

8.2 Betesgång

Betesgången ska ske så att den inte medför skadlig övergödning av växtligheten i området eller jorderosion. Avtalsområden får inte användas som betesmark endast nattetid och de får inte heller användas som rasthage på vintern.

NTM-centralen kan från fall till fall tillåta att

- man håller ett års paus i betet under avtalsperioden för att minska parasittrycket eller främja bevarandet av en hotad art.
- gammal näringsfattig vall, som inte ingår i gårdsbruksenhetsens växtföljd under avtalsperioden kan betas tillsammans med avtalsområdet, om där inte råder risk för övergödning.
- kalvar utfodras från och med den 1 augusti.

En lämplig mängd djur per viss areal under betesperioden (*betetryck*) ska fastställas per skifte eller per skötselhelhet. Betetrycket ska försöka anpassas så att det så exakt som möjligt motsvarar betets avkastning. Detta är viktigt både för skötseln av betesvallens naturvärden och för djurens välbefinnande.

Antalet djur på en viss betesareal ska vara sådant att djuren i huvudsak klarar sig på betet utan tillskottsfoder, eller också ska betesrotationen ordnas så att när ett område är avbetat flyttas djuren till ett annat.

Djuren får ges mineraler och vitaminer, om fosforinnehållet i dem är litet och användningen av preparaten inte medför övergödning av området. Om objektet är känsligt för övergödning, kan det när avtalet ingås fastställas vissa platser där mineralerna och vitaminerna ges, krävas att utfodringsstället täcks eller fastställas andra nödvändiga ytterligare åtgärder.

Den genomsnittliga djurtätheten per hektar i vårdbiotoper av olika typ bedöms för hela betessäsongen på det sätt som fastställs i **tabell 3**. Det är möjligt att avvika från den djurtäthet som fastställs i tabellen, om undantaget kan motiveras i skötselplanen eller i samband med ett administrativt kontrollbesök med avtalsområdets individuella förhållanden. Om en vårdbiotop används för betesgång under flera kortare perioder eller för betesrotation, ska det totala antalet betesdygn beaktas vid beräkningen av djurtätheten.

Tabell 3. Genomsnittlig djurtäthet (djur/ha) under hela betesperioden (cirka 120 dagar) för olika typer av vårdbiotoper:

	Kviga<1	Kviga >1 år	Köttnöt <1 år	Diko + kalv	Tacka + 2,5 lamm	Häst
Torräng	1,0–1,2	0,5–0,8	0,4–0,6	0,2–0,4	1,5–2,0	0,4–0,8
Frisk äng	2,0–2,5	1,0–1,8	0,9–1,2	0,5–0,8	2,0–2,5	1,0–1,4
Strandäng	1,5–3,0	1,0–1,8	0,7–1,4	0,5–1,0	2,0–4,0	0,8–1,6
Hagmark	1,2–2,0	0,7–1,3	0,5–1,0	0,4–0,8	1,5–2,5	0,6–1,2
Skogsbete	0,2–0,8	0,05–0,5	0,05–0,4	0,04–0,3	0,2–1,0	0,05–0,4

Planen kan innehålla underhåll och istandsättning av sådana traditionella konstruktioner och anläggningar på avtalsområdet som anknyter till boskapsskötseln samt åtgärder för stängsling av området och andra åtgärder som hänför sig till betesgång.

Traditionella konstruktioner och anläggningar för boskapsskötsel är stengärdsgårdar, stenrösen, slanstaket, portar, grindar, olika ställningar för torkning av hö, hässjor, vålmar och stackar, kreatursbroar och dammkonstruktioner vid kärrängar samt andra motsvarande konstruktioner och anläggningar.

När konstruktioner istandsätts ska lokala typlösningar bevaras. Konstruktionerna ska istandsättas på ett sådant sätt att ursprungliga material och arbetsmetoder används så långt det är möjligt.

8.3 Skötselåtgärder i Naturaområden eller på förekomstplatser för hotade djurarter

Skötselåtgärderna som genomförs ska antecknas separat i skötselplanen, om

- området ligger i ett Naturaområde*
- det finns en förekomstplats för en hotad växt- eller djurart i området**
- det finns en förekomstplats för en strikt skyddad djurart i området***

Skötseln av ett område där en hotad art förekommer ska planeras och genomföras så att skötseln i första hand gynnar jordbruksnaturens mångfald. Mer information om eventuella detaljerade skötselåtgärder för hotade arter fås av en biolog inom NTM-centralens ansvarsområde för miljö och naturresurser.

Ett avtalsområde där målet är främjande av levnadsförhållandena för hotade arter som lever i jordbruksmiljö kan skötas genom både betesgång, slåtter och röjning. Skötselåtgärden får inte vara enbart röjning.

**naturvårdslagen 9/2023, 33 §*

** *naturvårdslagen 9/2023, 6., 7. ja 8. kap.*

Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, bilaga IV a.

8.4 Skötselåtgärder för fornminnesobjekt och kulturarvsobjekt

Ett område med ett avtal som syftar till att sköta objekt i jordbruksmiljö som utgör fornminnen och naturobjekt som upprätthåller kulturarvet på landsbygden kan skötas genom bete, slåtter och röjning. Skötselåtgärden får inte vara enbart röjning. Museiverket har information om dessa objekt och det är möjligt att få utlåtande om och sköselstillstånd för objekten därifrån.

9. Ettåriga grundistandsättningsåtgärder

Det är möjligt att för ett avtalsskifte som ingår i ett avtal om skötsel av jordbruksnaturen och landskapet ansöka om grundistandsättningsåtgärderna stängsling av området, istandsättningsröjning eller rovdjursstängsel. Grundistandsättningsåtgärden ska genomföras under det kalenderår då man ansöker om utbetalning för den, undantag istandsättningsröjning, som ska genomföras före 30.4 nästa kalenderår.

Med istandsättningsröjning avses inte röjning som utförs vid behov och som hör till de grundläggande åtgärderna i avtalet.

Skiftets kanter längs vattendrag behöver inte inhägnas. Stängslet ska vara ett fast stängsel som består av stolpar och minst två trådar eller nät, och det ska hålla hela avtalsperioden.

Rovdjursstängslet ska byggas så att rovdjur inte kommer in på det inhägnade området. Rovdjursstängslet ska följa viltcentralens anvisningar och uppföras på varje kant av skiftet.

Skydd av produktionsdjur: Stängslet består av fem till sju trådar som leder el, stängselstolpar, strömkälla och jordning.

Elstängsel med sju trådar med intervall på 20 cm har visat sig vara mest effektivt. Som stängseltråd används en ca 2 mm tjock vajer och som tredje och överst, samt för att förbättra sikten, en 12 mm bred tråd som leder el. I elstängsel för stora rovdjur har man i allmänhet använt trästolpar på två meter som man slagit ner i marken med ett avstånd på 5–6 meter mellan varje stolpe. Vid jämna och raka inhägnadsobjekt är det möjligt att förlänga avståndet mellan stolparna. Stängslets höjd ska vara ca 1,4–1,6 meter. Stängsel och myrmarker som används året runt behöver längre stolpar.

Se också [**Petovahinkojen ennaltaehkäisyopas alkutuotantotilallisille \(pdf, på finska\)**](#)

Åtgärden ska nämnas i skötselplanen och samtidigt ska man ange det år då man har för avsikt att genomföra den. De nämnda åtgärderna får genomföras på varje skifte högst en gång under avtalsperioden. Istandsättningsåtgärder kan vid behov läggas till i skötselplanen under avtalsperioden, om NTM-centralen godkänner ändring av skötselplanen.

För att säkerställa naturvården kan man i befogade situationer ett år under avtalsperioden ansöka om skiftesspecifik ersättning för byggande av rovdjursstängsel. Man ska redogöra till NTM-centralen för anskaffningen av material för rovdjursstängslet.

NTM-centralen kontrollerar behovet av den istandsättningsåtgärd som söks under ett administrativt kontrollbesök. Åtgärden kan genomföras på egen risk från och med den 1 maj redan före kontrollbesöket. Om NTM-centralen konstaterar att åtgärden är onödig vid ett administrativt kontrollbesök, betalas ingen ersättning för åtgärden. Den inhägnads- eller rovdjursstängselåtgärd som ska ersättas i avtalet ska genomföras under samma år och åtgärden för istandsättningsröjning ska genomföras senast den 30 april året efter ansökningsåret, och ersättningen kan inte sökas retroaktivt.

Om det skifte som anmälts för grundistandsättning inte betas av djur under det första avtalsåret, ska ersättningen för avtalet omskötsel annulleras senast den 31 januari nästa kalenderår. Om du hinner slutföra istandsättningen och inleda betesgången, kan du meddela att stängslet har byggts och/eller att istandsättningsröjningen har utförts genom att skicka ett geotaggat fotografi på begäran av NTM-centralen. Då kan också avtalsersättningen betalas ut.

Läs mer i anvisningen om i vilka situationer man kan ansöka om istandsättningsåtgärder:

Istandsättningsåtgärder som ingår i miljöavtalet om skötsel av jordbruksnatur och landskap.

10. Krav på miniminivå

Avtalsskiftena kan vara jordbruksmark eller ett område utanför jordbruksmark. För områden som betecknats som jordbruksmark gäller kravet på jordbruksverksamhet och krav på miniminivå avseende villkorlighet.

Krav på miniminivå

Basskiften som består av jordbruksmark är basskiften som uppfyller kravet på permanent gräsmark och som anges som miljöavtal, permanent gräsmark.

Avtalsskiften som består av jordbruksmark ska bevaras som jordbruksmark och hållas öppna.

På alla avtalsskiften på jordbruksmark ska på basis av kravet på miniminivå landskapselement bibehållas enligt 12 § i statsrådets förordning om krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

Trädgrupper och enskilda träd som är skyddade enligt 95 § i naturvårdslagen (9/2023) och som är högst 0,2 hektar ska bevaras, om de är belägna på ett basskifte på jordbruksmark, på en dikesren på ett basskifte eller i ett område på högst 0,2 hektar mellan angränsande basskiften.

På alla avtalsskiften på jordbruksmark som är belägna i Naturaområden ska som minimikrav iaktas villkoret om god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden, enligt vilket permanenta gräsmarker i Natura 2000-områden ska bevaras och inte får plöjas.

Om ett basskifte som ingår i avtalet är beläget på ett skyddsområde, ska följande beaktas som **krav på miniminivå**:

- följa beslut som fattats med stöd av 34, 37 och 38 § i naturvårdslagen (9/2023), skyddsbeslut som

fattats med stöd av 47 och 48 §, skyddsbeslut beträffande fåglar som fattats med stöd av 49, 51 och 79

- 12 och 15 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

Eventuella begränsningar i skötseln som kommer från dessa krav ska nämnas i skötselplanen.

Krav på miniminivå L (9/2023):

34 §:

- De naturvärden som utgör grunden för skydd av ett område som hör till nätverket Natura 2000 får inte betydligt försämras.

37 §:

- Om en åtgärd kan medföra att de naturvärden som utgör grund för skyddet av ett område som ingår i nätverket Natura 2000 försämras betydligt ska den som ansöker om stöd göra en anmälan om åtgärden till närings-, trafik- och miljöcentralen. Anmälan behöver inte göras om åtgärden förutsätter myndighetstillstånd eller om en myndighet redan har gjort anmälan. Anmälan ska göras skriftligen senast 30 dygn innan åtgärden vidtas. Anmälan ska innehålla uppgifter om åtgärden och sättet för genomförandet samt om hur den inverkar på syftet med att skydda området.

38 §:

- Om en åtgärd i enlighet med ovan nämnda paragraf anmälts till närings-, trafik- och miljöcentralen kan medföra att de naturvärden som utgör grund för skyddet av ett område som ingår i nätverket Natura 2000 försämras betydligt, ska närings-, trafik- och miljöcentralen inom 30 dygn från det att anmälan har kommit in förbjuda att åtgärden vidtas eller begränsa åtgärden. Innan beslutet fattas ska närings-, trafik- och miljöcentralen förhandla om alternativa sätt att genomföra åtgärden med den som ansöker om stödet.

47 §:

- Närings-, trafik- och miljöcentralen kan på ansökan av markägaren eller med markägarens samtycke fatta beslut om att inrätta ett privat naturskyddsområde i ett område som uppfyller de i 43 § 2 mom. avsedda förutsättningarna för inrättande. När det prövas om området ska inrättas ska även andra synpunkter av allmänt intresse beaktas. Ett privat naturskyddsområde får inte inrättas, om inte markägaren och närings-, trafik- och miljöcentralen har kommit överens om de fridlysningsbestämmelser som meddelas för området och de ersättningar som gäller området.
- Närings-, trafik- och miljöcentralen kan utan markägarens ansökan eller samtycke fatta beslut om att inrätta ett naturskyddsområde i ett privatägt område som ingår i ett naturskyddsprogram som statsrådet godkänt eller vars skydd enligt statsrådets

principbeslut om genomförande av nätverket Natura 2000 ska genomföras på det sätt som föreskrivs i denna lag.

48 §:

- För att främja natur- eller landskapsvården kan närings-, trafik- och miljöcentralen och en privat markägare ingå ett avtal om att ett område som uppfyller förutsättningarna för inrättande blir fridlyst för viss tid, antingen helt och hållet eller i fråga om vissa åtgärder. Avtal får ingås för högst 20 år åt gången och avtalet förblir i kraft, även om området övergår till en ny ägare.

49 §:

- I nationalparker och naturreservat är verksamhet som förändrar naturen förbjuden. I dessa områden är det förbjudet att
 - uppföra byggnader eller konstruktioner och att anlägga vägar
 - ta marksubstanser eller gruvmineral och att skada marken eller berggrunden
 - dika
 - ta eller skada svampar, träd, buskar och andra växter eller delar av dem
 - fånga, döda eller ofreda vilda ryggradsdjur eller förstöra deras bon och att fånga eller samla ryggradslösa djur
 - vidta andra än i 1–5 punkten avsedda åtgärder som inverkar ogynnsamt på naturförhållandena i området, på landskapet, på arternas fortbestånd eller på syftet med inrättandet av området.
- Bestämmelser om rätten att förbjuda eller begränsa rätten att färdas, slå läger, stiga i land samt att ha fordon inom naturskyddsområden finns i 56 §.

51 §:

- I nationalparker och naturreservat är det, om syftet med inrättandet av området inte äventyras, tillåtet att med tillstånd av Forststyrelsen
 - för forskning eller andra vetenskapliga ändamål eller för undervisning fånga eller döda djur, samla svampar och växter eller delar av dem och ta djurbon samt mineralprov
 - decimera antalet individer av andra än i 50 § 3 mom. avsedda växt- och djurarter om de blivit för talrika eller annars skadliga
 - avlägsna sådana individer av viltarter som orsakar ett uppenbart hot mot människors säkerhet eller risk för betydande ekonomisk skada på egendom
 - bedriva även annat fiske än sådant som avses i 7 § i lagen om fiske
 - uppföra byggnader och konstruktioner som behövs för renskötseln
 - landa med luftfarkost
 - restaurera och sätta i stånd även andra än i 50 § 1 mom. 1 och 2 punkten avsedda byggnader och konstruktioner.
- Tillstånd att avvika från fridlysningsbestämmelserna meddelas för viss tid och får gälla högst tio år åt gången.
- Ett tillstånd som avses i denna paragraf får förenas med villkor. Villkoren kan omfatta

begränsningar som gäller en viss tid eller ett visst område och förfaranden som sökanden ska iaktta för att undvika eller begränsa verksamhetens skadliga inverkan på skyddsvärdena.

- Om en rätt som grundar sig på ett tillstånd överförs på någon annan, ska Forststyrelsen utan dröjsmål underrättas om överföringen. Den tidigare innehavaren av tillståndet svarar för alla skyldigheter som hänför sig till tillståndet till dess att någon annan på ansökan har godkänts i dennes ställe.

79 §

- Närings-, trafik- och miljöcentralen kan besluta att skydda en förekomstplats som är av betydelse för uppnående eller bibehållande av en gynnsam bevarandestatus för en art som avses i artikel 4 punkt 2 i fågeldirektivet, en art som nämns i bilaga I till det direktivet eller en art som nämns i bilaga II till habitatdirektivet.
- I skyddsbeslutet ska gränserna för förekomstplatsen fastställas. Förekomstplatsen får inte förstöras eller försämrats. Förbudet träder i kraft när beslutet har delgetts områdets ägare och innehavare.

11. Administrativt kontrollbesök

NTM-centralen gör ett administrativt kontrollbesök, dvs. en terrängbesiktning, på de skiften som omfattas av avtalet. Terrängbesiktningen görs senast under avtalets andra år.

Vid terrängbesiktningen kontrolleras

- att de skiften som ingår i avtalet är stödberättigande sam skiftesarealerna. Dessutom tas geotaggade fotografier på avtalsskiftena.
- att betestrycket är tillräckligt på skiftena
- att skötselåtgärderna är tillräckliga för att avtalsmålen ska uppnås.

Om behov av istandsättningsröjning konstateras på ett basskifte och ansökan om sådan inte har gjorts i samband med ansökan om åkerstöd, kan stödsökanden ansöka om istandsättningsröjning under ansökningstiden för åkerstöd fram till den 2 oktober eller året därpå och utföra den då.

På basis av terrängbesiktningen kan arealerna för basskiftena i avtalet ändras. Om man vid kontrollen upptäcker en areal som inte är stödberättigande, korigerar NTM-centralens handläggare arealen och det stöd som eventuellt betalats ut för den icke stödberättigande arealen återkrävs. Om skiftet inte uppfyller kravet på permanent gräsmark och man har anmält det som sådan under tidigare år, kan de 4 föregående åren återkrävas på basis av terrängbesiktningen, ifall arealen inte uppfyller kravet på permanent gräsmark och den fortfarande anges som sådan.

Vid kontrollen kan basskiften avlägsnas eller deras areal minskas eller ökas.

Under kontrollåret betalas ersättning för avtalsskiftet enligt den areal som godkänts vid terrängbesiktningen, men ansökt areal begränsar betalningar. Den godkända arealen syns i Viputjänsten i följande års stödsökan. Om arealen för ett basskifte ökas vid terrängbesiktningen, betalas ersättning för den större arealen från och med följande år. Resultatet av terrängbesiktningen skickas till stödsökanden.

12. Tillsyn och påföljder

För att kontrollera att avtalsvillkoren iakttas har myndigheterna rätt att utföra administrativa kontrollbesök och tillsyn på plats. Stödsökanden är skyldig att lägga fram alla handlingar som hänför sig till ersättningen och vid behov även i övrigt bistå vid kontrollen.

Ersättningen kan sänkas eller inte betalas om Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen förutsätter det, eller om stödsökanden har underlåtit att iaktta ersättningsvillkoren i avtalet. Avdraget påverkas av hur allvarlig, omfattande, långvarig och återkommande försummelsen av ersättningsvillkoren är.

Om det vid tillsynen konstateras att stödsökanden inte har iakttagit avtalsvillkoren eller villkorligheten, skyldigheten att hålla jordbruksmark öppen eller om det finns fel i de avtalsenliga arealerna, kan den miljöersättning som betalas minskas på det sätt som föreskrivs separat.

Ett nytt miljöavtal kan inte ingås om det vid tillsynen har konstaterats att ersättningstagaren väsentligt har underlåtit att iaktta ersättningsvillkoren som grundar sig på ett motsvarande avtal, under de två avtalsår som föregår ansökan om ersättning.

13. Överföring av avtal

Avtalet kan överföras:

- genom att hela avtalet överförs, t.ex. på grund av att innehavet av hela gården överförs:
- genom att avtalet delas, varvid en del av avtalsskiftena överförs till en annan person

Om hela gårdsbruksenheten överförs till en annan person under avtalets giltighetstid, kan mottagaren fortsätta avtalet under dess återstående giltighetstid om mottagaren uppfyller avtalsvillkoren.

Man ska ansöka om överföring av avtalet inom 15 arbetsdagar från överföringen av ägande- eller besittningsrätten genom att lämna in blankett 160 till NTM-centralen.

14. Ändringar av avtalsarealen

Arealen som ingår i avtalet kan ändras under avtalsperioden på basis av tillsyn, ett administrativt kontrollbesök, uppdatering av åkerskiftesregistret eller ersättningstagarens ansökan.

14.1 Minskad avtalsareal

Arealen i avtalet kan minskas utan återkrav om

- besittningen av avtalsområdet överförs på en annan stödsökande.
- skötseln enligt avtalsvillkoren inte längre fortsätter, men arealen förblir i stödsökandens besittning

och arealen som ingår i avtalet inte sjunker under minimiarealen om 0,30 hektar efter minskningen.

- det är fråga om ett oöverstigligt hinder eller en exceptionell omständighet.

14.2 Ökad avtalsareal

Man kan årligen foga lämpliga arealer till avtalet, om anslagssituationen i statsbudgeten tillåter det.

Livsmedelsverket meddelar årligen om det är möjligt att ansöka om tilläggsarealer i samband med ansökan om åkerstöd. En utökning av arealen måste vara ändamålsenlig med tanke på genomförandet av avtalet. Tilläggsarealen kontrolleras vid ett administrativt kontrollbesök. Du kan ansöka om att öka arealen i Viputjänsten och du måste bilda egna basskiften av tilläggsarealen.

15. Ändring av avtalet

De avtalsenliga åtgärderna kan vid behov justeras under avtalets giltighetstid för att målen för avtalet inte ska äventyras.

Även en vårdbiotops värdeklass kan ändras under avtalets giltighetstid om det utifrån de inventeringskriterier som används vid fastställandet av vårdbiotopens värde konstateras att området har förändrats antingen till det sämre eller bättre.

Du kan ansöka om ändring av åtgärderna i avtalet eller om ändring av vårdbiotopens värdeklass hos NTM-centralen innan nästa utlysning av åkerstöd avslutas. Om värdeklassen för ett vårdbiotopskifte höjs betalas en högre stödnivå från och med ansökningsåret.

Om betesgång som antecknats i skötselplanen inte är möjlig på grund av naturförhållanden, force majeure eller olägenheter för naturvärdena i avtalsområdet, ska stödsökanden ansöka skriftligen om att avsluta avtalet eller byta skötselåtgärd separat hos NTM-centralen.

Ersättningstagaren ska höras i ärendet före justeringen. Man har rätt att begära omprövning av NTM-centralens beslut om justering av avtalet.

16. Stödsökandens anmälningsskyldighet och förvaring av handlingar

Stödsökanden ska utan dröjsmål underrätta den NTM-central som beviljat ersättning om en förändring i förhållandena för ersättningstagaren eller för den verksamhet som stöds, om dessa kan påverka ersättningsbeloppet eller leda till att ersättningen återkrävs eller dras in. Ändringen kan vara till exempel försäljning eller utarrendering av en hel gård eller en del av den till en annan jordbrukare eller att djurproduktionen upphör.

Stödsökanden är skyldig att uppge riktiga och tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och utbetalning av ersättning till den NTM-central som beviljar ersättning.

Stödsökanden ska bevara anteckningar och intyg som hänför sig till villkoren för ersättning i minst fyra år efter avtalsperiodens utgång.

17. Uppsägning av avtal

Man kan avstå från ett miljöavtal utan återkrav, om

- arealen som omfattas av miljöavtalet minskar under minimiarealen till följd av att avtalet överförs.
- orsaken till att man avstår från avtalet är ett oöverstigligt hinder eller en exceptionell omständighet. Stödsökanden ska skriftligen lägga fram tillräckliga bevis för ett oöverstigligt hinder. Till exempel vid sjukpension är ett sådant bevis ett läkarutlåtande om stödsökandens hälsotillstånd.

Anmälan om att avstå från avtalet, liksom anmälan om att avstå från avtalet på grund av force majeure, ska göras skriftligen till NTM-centralen innan avtalet avstås och vid force majeure utan dröjsmål och senast inom 15 arbetsdagar från det att stödsökanden eller stödsökandens rättsinnehavare har möjlighet att göra den anmälan som avses här.

Fall där en årlig avgift inte har sökts anses som frånträdande av avtalet, men dessa leder till återkrav.

Ett nytt miljöavtal ingås inte om ersättningstagaren har avstått från motsvarande avtal under avtalsperioden och två år inte har förflutit från att ersättningstagaren avstod från avtalet.

Ett nytt miljöavtal kan inte ingås om det vid tillsynen har konstaterats att ersättningstagaren väsentligt har underlåtit att iaktta de ersättningsvillkor som grundar sig på ett motsvarande avtal under de två avtalsår som föregår ansökan om ersättning.

18. Hävning av avtal och återkrav av utbetald ersättning

NTM-centralen kan häva avtalet om den som ingått avtalet har hemlighållit en omständighet som väsentligt påverkar ingåendet av avtalet eller lämnat felaktig information om en sådan omständighet. Avtalet kan hävas, om den areal som avtalet gäller inte uppfyller villkoren för beviljande av ersättning eller om avtalsinnehavaren bryter mot avtalsvillkoren. Om ett miljöavtal hävs, ska den ersättning som betalats med stöd av avtalet återkrävas för hela avtalsperioden.

En ersättning som betalats ut felaktigt eller utan grund återkrävs om

- förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av ersättningen inte har uppfyllts;
- det vid ett administrativt kontrollbesök upptäcks en areal som inte lämpar sig för avtalet;
- ersättningstagaren inte har iakttagit villkoren för ersättningen;
- stödsökanden har lämnat en sådan felaktig eller bristfällig uppgift som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av ersättningen;
- stödsökanden förhindrar en kontroll eller
- Europeiska unionens lagstiftning kräver detta.

Den myndighet som beviljat ersättningen beslutar om återkrav av stödet.

På ett belopp som betalats utan grund eller på ett för stort belopp kan ränta uppbäras enligt 42 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022). På beloppet som återkrävs betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (**633/1982**) 4 §. Räntan beräknas på basis av den tid som börjar 60 dagar från den tidpunkt då beslutet om återkrav fattades och slutar vid den tidpunkt då fordran betalas, eller om fordran dras av från en post som ska betalas senare, vid den tidpunkt då avdraget görs.

Indrivning verkställs i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

19. Lämnan­de av uppgifter och stödets offentlighet

Den behöriga myndigheten eller Livsmedelsverket har rätt att av stödtagaren få de utredningar och uppgifter som behövs för övervakningen av stöden och bedömningen av deras genomslag.

Dessutom förutsätter EU-lagstiftningen att medlemsstaterna i söktjänsten publicerar uppgifter om stöd som betalats ur Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, inklusive uppgifter om privatpersoners stöd. Närmare information om hur uppgifterna lämnas och om stödets offentlighet finns i Ansökningsguide om åkerstöd i kapitlet **Registeruppgifternas offentlighet och utlämnande av dem**.

20. Överstigliga hinder

Mer information om oöverstigliga hinder finns i Ansökningsguide om åkerstöd i kapitlet **Force majeure och exceptionella omständigheter efter stödansökan**.

Ett oöverstigligt hinder kan medföra att man är förhindrad att ansöka om utbetalning under avtalsperioden. En fritt formulerad skriftlig anmälan om ett överstigligt hinder ska lämnas in till NTM-centralen inom 15 arbetsdagar från det att det har varit möjligt att lämna in anmälan.

Om orsaken till att avtalet frånträds är ett oöverstigligt hinder, återkrävs inte ersättningen.

21. Ändringssökande

Stödsökanden kan söka ändring i avtals- och stödbeslutet genom att lämna ett skriftligt rättelseyrkande till den NTM-central som fattat beslutet inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. NTM-centralens beslut om begäran om omprövning kan överklagas hos förvaltningsdomstolen.

Avtalsvillkor: Miljöavtal om upprätthållande av ursprungssort 2025

Publiceringsdatum: 3. april 2025

↵ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

Miljöavtalet om upprätthållande av en ursprungssort (nedan avtalet) är ett miljöavtal som syftar till att bevara och främja ursprungsväxternas genetiska mångfald.

Den som ansöker om avtal (nedan den sökande) kan få ersättning genom att ingå avtal om upprätthållande av en eller flera ursprungssorter.

Avtal kan ingås om upprätthållande av lantsorter, gamla handelssorter och ändrade stammar av gamla handelssorter av vall- och foderväxter, spannmålsväxter, rotfrukter, utsädespotatis, olje- och spånadsväxter samt grönsaker.

Ursprungssorten ska finnas med i Finlands nationella växtartsförteckning. Mer information om registrering av ursprungssorter finns på Livsmedelsverkets webbplats i sidan [Ursprungssorter](#).

Ersättningsbeloppet och villkoren kan ändras under avtalsperioden om ändringar i EU-lagstiftningen, förhindrande av överlappande betalning eller ändringar som gäller basnivån förutsätter det. Om ersättningstagaren inte godkänner en sådan anpassning, har han/hon rätt att överge avtalet utan återkrav.

1. Avtalsperiod

Avtalsperioden är fem år. Avtalsperioden börjar 1.5 det år då avtalet söks och upphör 30.4.

Gällande avtal som inletts 2019–2022

Dessa avtalsvillkor gäller också för de avtal som inletts under perioden 2019–2022 och som fortfarande är giltiga. Avtalen löper ut när den ursprungliga avtalsperioden på fem år löper ut.

2. Sökanden

Avtalet ingås av sökanden och den närings-, trafik- och miljöcentral (nedan NTM-centralen) inom vars verksamhetsområde driftscentrumet för sökandens gårdsbruksenhet är beläget. Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum är den behöriga myndigheten den myndighet inom vars verksamhetsområde största delen av gårdsbruksenhetens åkrar är belägna.

Sökanden kan vara

- En fysisk person
- En juridisk person eller
- En grupp fysiska eller juridiska personer.

Sökanden ska den 31 december året före avtalsåret ha fyllt minst 18 år.

En person under 18 år kan ansöka om avtal om han eller hon har ingått äktenskap, idkar jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om jordbruk och trädgårdsodling bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, är en förutsättning för ingående av avtal att minst en jordbrukare, en medlem av sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet.

3. Ansökan om avtal

För att ansöka om avtal behövs ett lägenhetssignum. Man ansöker om avtalet på Livsmedelsverkets **blankett 214** senast 17.6.2025. Blanketten ska lämnas in till den NTM-central inom vars verksamhetsområde den sökandes gårdsbruksenhets driftscentrum är beläget. Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum ska blanketten lämnas in till den NTM-central inom vars verksamhetsområde huvudparten av gårdsbruksenhetens åkrar ligger.

En kopia av Livsmedelsverkets beslut om upprätthållande av sorten ska bifogas ansökan.

Anmälan om jordbruksmark

Sökanden ska anmäla all jordbruksmark som han eller hon besitter i **Viputjänsten** före utgången av åkerstödsansökan 2025. Om sökanden inte ansöker om stöd för jordbruksmark, ska sökanden meddela med **blankett 102A** den jordbruksmark som sökanden besitter till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet före utgången av åkerstödsansökan 2025. Om sökanden inte har någon jordbruksmark i sin besittning, behöver han/hon inte göra någon anmälan.

4. Årlig ansökan om utbetalning

Ansökan om utbetalning enligt avtalet ska göras årligen på Livsmedelsverkets **blankett 214**. Blanketten ska skickas till NTM-centralen senast den 17.6.2025.

Avtalet hävs om man inte ansöker om den årliga utbetalningen utom i det fall att force majeure är anledningen till att man inte har ansökt om den. En förutsättning för att ersättningen ska betalas är att det ersättningsbelopp som betalas för avtalsåret är minst 100 euro.

5. Ersättningsbelopp och utbetalning av ersättning enligt avtal

400 euro per år betalas i ersättning för varje växtsort som upprätthålls.

6. Avtalsvillkor

För att få ersättning ska sökanden iaktta avtalsvillkoren.

Avtal ingås om en eller flera ursprungssorter.

Den ursprungssort som den sökande upprätthåller ska vara registrerad i Finlands nationella växtartsförteckning.

Avtal kan ingås om upprätthållande av lantsorter, gamla handelssorter och ändrade stammar av gamla handelssorter av vall- och foderväxter, spannmålsväxter, rotfrukter, utsädespotatis, olje- och spånadsväxter samt grönsaker.

Den sökande ska lagra och bevara en sådan mängd såningsgdugligt utsäde av ursprungsväxten på gårdsbruksenheten som motsvarar åtminstone två hektars utsädesbehov. Det parti som ska bidra till att upprätthålla sorten ska bildas av utsäde som är så högklassigt som möjligt, och partiet ska förnyas om partiet tar slut eller utsädets grobarhet sjunker.

Upprätthållandet ska ske med metoder som jordbrukaren använder i vanliga fall. Odlingar för upprätthållande av en sort behöver inte anläggas varje år. Av en sort som upprätthålls kan det också finnas annan produktion som bärgas för marknadsföring eller eget bruk.

Åldern på en enskild odling för upprätthållande av en vallväxt får vara högst fyra år. Utöver underhållspartiet får av vall under övriga år bärgas antingen vallfoder- eller fröskörd i marknadsföringssyfte.

Den sökande ska göra sådana anteckningar om upprätthållandet av en ursprungssort att det är möjligt att kontrollera situationen för upprätthållandet. Anteckningarna ska omfatta alla generationer av sorten som föregår basutsäde eller förökningsmaterialet.

7. Krav på miniminivå

Utöver avtalsvillkoren ska den sökande följa den nationella lagstiftningen om skyldigheterna för den som upprätthåller ursprungssorten. Närmare information om skyldigheterna finns på Livsmedelsverkets webbplats i sidan [Ursprungssorter](#). Brister i iakttagandet av dessa skyldigheter kan leda till påföljder för den ersättning som betalas ut.

8. Villkorlighet

Sökanden måste följa kraven på villkorlighet. Försummelse av villkorskraven leder till påföljder för alla jordbrukarstöd. Om försummelsen till exempel beror på en förseelse som gäller jordbruksmark, riktas stöдавdraget till areal- och djurbaserade stöd. Närmare information om kraven enligt villkorlighet finns i [Guide om villkorlighet](#) på Livsmedelsverkets webbplats.

9. Hävning av avtalet och återkrav av utbetald ersättning

NTM-centralen kan häva avtalet om stödsökande som ingått avtalet har hemlighållit en omständighet som väsentligt påverkar ingåendet av avtalet eller lämnat felaktig information om en sådan omständighet. Avtalet kan också hävas om innehavaren av avtalet bryter mot avtalsvillkoren. Om ett miljöavtal hävs, ska den ersättning som betalats med stöd av avtalet återkrävas för hela avtalsperioden.

En ersättning som betalats ut felaktigt eller utan grund återkrävs om

- förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av ersättningen inte har uppfyllts;
- ersättningstagaren inte har iakttagit villkoren för ersättningen;
- ersättningstagaren har lämnat en sådan felaktig eller bristfällig uppgift som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av ersättningen;
- ersättningstagaren vägrar att bistå vid granskningen eller
- Europeiska unionens lagstiftning kräver detta.

Den myndighet som beviljat ersättningen beslutar om återkrav av stödet.

På ett belopp som betalats utan grund eller till ett för stort belopp kan ränta uppbäras enligt 42 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022). På beloppet som återkrävs betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) 4 §. Räntan beräknas på basis av den tid som börjar 60 dagar från den tidpunkt då beslutet om återkrav fattades och slutar vid den tidpunkt då fordran betalas, eller om fordran dras av från en post som ska betalas senare, vid den tidpunkt då avdraget görs.

Indrivningen verkställs i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

10. Överföring av avtal

Om avtalet överförs till en annan person, kan mottagaren fortsätta avtalet under dess återstående giltighetstid om mottagaren uppfyller avtalsvillkoren.

Överföring av avtalet ska sökas inom 15 arbetsdagar från överföringen av ägande- eller besittningsrätten genom att lämna in **blankett 160** till NTM-centralen.

11. Ööverstigliga hinder

Mer information om force majeure finns i Ansökningsguide om åkerstöd i kapitel **Force majeure och exceptionella omständigheter efter stödansökan**.

På grund av force majeure kan ansökan förhindras eller ansökan om betalning för avtalet minska under avtalsperioden. En fritt formulerad skriftlig anmälan om force majeure ska lämnas in till NTM-centralen inom 15 arbetsdagar från det att det har varit möjligt att lämna in den.

Om orsaken till att avtalet frånträds är ett fall av force majeure, återkrävs inte ersättningen.

12. Sökandens anmälningsskyldighet och förvaring av handlingar

Sökanden ska utan dröjsmål underrätta den NTM-central som beviljat ersättningen om förändringar i förhållandena för ersättningstagaren eller för den verksamhet som stöds, om dessa kan påverka ersättningsbeloppet eller leda till att ersättningen återkrävs eller dras in. De ändringar som avses här är till exempel försäljning eller utarrendering av en hel gård eller en del av den till en annan jordbrukare eller upphörande av upprätthållande av lantsorter.

Den sökande är skyldig att uppge riktiga och tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och utbetalning av ersättningen till den NTM-central som beviljar ersättningen.

Sökanden ska bevara anteckningar och intyg som hänför sig till villkoren för ersättningen i minst fyra år efter avtalsperiodens utgång.

13. Lämnande av uppgifter och stödets offentlighet

Den behöriga myndigheten har rätt att av stödmottagaren få de utredningar och uppföljningsuppgifter som behövs för uppföljning av stöden och bedömning av deras verkningsfullhet.

Dessutom förutsätter EU-lagstiftningen att medlemsstaterna i söktjänsten publicerar uppgifter om stöd som betalats ur Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, inklusive uppgifter om privatpersoners stöd. Närmare information om hur uppgifterna lämnas och om stödets offentlighet finns i Ansökningsguide om åkerstöd i kapitel [Registeruppgifternas offentlighet och utlämnande av dem](#).

14. Uppsägning av avtal

Sökanden kan häva avtalet om gården upplevt ett godkänt fall av force majeure eller exceptionella omständigheter.

Anmälan om upphävande av avtalet ska göras skriftligen till NTM-centralen inom 15 arbetsdagar från det att ersättningstagaren eller dennes rättsinnehavare har möjlighet att göra den anmälan som avses här.

Om ersättningstagaren upphäver avtalet före avtalsperiodens utgång, behöver ett nytt motsvarande avtal inte nödvändigtvis ingås förrän två år har förflutit från upphävandet.

15. Övervakning och påföljder

För att kontrollera att avtalsvillkoren iakttas har myndigheterna rätt att utföra administrativa kontroller och kontroller på gården.

Vid övervakningen kontrolleras iakttagandet av ersättningsvillkoren, på det sätt som Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen förutsätter.

Den som ansöker om ersättning är skyldig att lägga fram alla handlingar som hänför sig till ersättningen och även i övrigt bistå vid inspektionen för den myndighet som utför granskningen. För detta fås ingen ersättning. Inspektören har rätt att i den omfattning som tillsynsuppgiften förutsätter inspektera områden som är föremål för ersättning samt övriga förutsättningar för beviljande och betalning av ersättning. Vid granskningen beaktas dock hemfriden.

Om det vid en kontroll upptäcks att avtalsvillkoren inte har följts minskas ersättningen eller så betalas den inte ut.

16. Ändringssökande

Den sökande kan söka ändring i avtals- och stödbeslutet genom att lämna ett skriftligt rättelseyrkande till den NTM-central som fattat beslutet inom 30 dagar från delgivandet av beslutet.